

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 14 ЧЕРВНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 24 VOL. CIX FRIDAY, JUNE 14, 2002 No. 24

США починають маштабну реорганізацію в урядових органах

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 7 червня оголосив найбільшу реорганізацію урядових структур за понад півстоліття, оприлюднивши пляни реформування служб розвідки і безпеки після терористичних нападів 11 вересня.

У загальнонаціональному зверненні Президент визнав недоліки у праці спецслужб і закликав створити новий Департамент безпеки країни з широким колом повноважень – від прикордонної контролі до аналізи розвідувальних даних. Конґрес попередньо привітав нові пропозиції.

Невдовзі Дж. Буш зустрічатиметься з провідниками Конґресу, щоб заручитися остаточною підтримкою законодавців.

Виступаючи 7 червня у Вашінґтоні, Президент заявив про необхідність створення нового аґентства безпеки країни і запропонував провести докорінну реорганізацію служб безпеки в країні.

Згідно з пропозицією Президента, до складу цієї організації увійдуть деякі нині діючі державні структури – митна служба, берегова охорона, служба у справах іміґрації та натуралізації, прикордонне відомство та федеральне аґентство з надзвичайних ситуацій.

Завданнями аґентства, яке пропонує створити Дж. Буш, будуть попередження проникнення терористів у США, координація діяльности різних служб безпеки та надання допомоги під час надзвичайних ситуацій, викликаних, зокрема радіяційною, хемічною чи біологічною атаками.

У новій структурі працюватимуть близько 170 тисяч працівників, а її річний бюджет становитиме близько 37 мільярдів долярів.

Аналітики припускають, що керівником пропонованого Президентом нового Департаменту безпеки країни стате теперішній керівник створеної при Президенті Ради безпеки Томас Рідж, колишній губернатор Пенсильванії та особистий приятель Президента Дж. Буша.

Х.В.-Ф.

Стратегічна співпраця в ґазовій сфері

Росія – Україна – Німеччина

Зліва: Володимир Путін, Леонід Кучма і Ґерґард Шродер. Фото УНІАН

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія. – Президенти Росії та України Владімір Путін і Леонід Кучма підписали 9 червня Заяву про стратегічну співпрацю в ґазовій сфері. Президенти доручили своїм урядам у визначені терміни підготувати до підписання відповідну угоду про стратегічну співпрацю , передбачивши, зокрема створення на паритетних засадах консорціюму (спільного підприємства) з управління і розвитку ґазотранспортної системи України. Як пишуть вони у

(Закінчення на стор. 3)

Чому українська книжка – у кризі?

Костянтин Родик – це людина, яка ось уже 12 років професійно займається книжковим ринком України. Він – редактор газети „Книжник – ревю". Розмову про сьогоднішні проблеми українського книговидання веде з ним спеціяльно для „Свободи" Олександер Гаврош.

– Пане Костянтине, як ви оцінюєте сьогоднішній стан українського книжкового ринку?

– Як найбільш кризовий за останні десять років.

– Невже справді усе так погано?

– До 1995 року ситуація була якщо не нормальною, то принаймні однаковою як в Україні, так і в Росії. Більше того, якщо зважати на російські простори та кількість мешканців, то в нас вона була навіть кращою. Третину українських поліграфічних потужностей завантажували російські замовлення. Але з 1 січня 1996 року у Росії вступив у дію закон про підтримку національного книговидання і преси, який по суті звільнив від податків російську книжку. Спочатку його було введено на три роки, але після того щороку чинність закону продовжують. За ці п'ять років виробництво книжки в Росії не просто увійшло в десятку найрозвинутіших галузей, але, за словами міністра друку Росії, вона стала третьою за своїми обсягами після енерґетики і виробництва горілки. Найбільші російські видавці не приховують, що сьогодні вигідніше друкувати не гроші, а книжки. Як тільки був прийнятий російський закон, усі замовлення з Росії від наших підприємств відпали. Для чого платити зайвих 30 відсотків податків? Себто, відразу на третину зменшилися завантаження нашої поліграфічної промисловости. Більше того, значну частину своїх книжок великі українські видавництва почали друкувати в Росії. Наші поліграфічні підприємства опинилися тільки на 20 відсотків завантажені.

У такій ситуації неможливо говорити про купівлю нової друкарської машини в Німеччині. Натомість росіяни за ці три роки встигли переобладнати всю поліграфічну базу новою німецькою й американською технікою. Там уже нема таких старих машин, як у нас. Унаслідок нині там існує черга на виконання поліграфічних робіт, їхні підприємства перевантажені. Ясна річ, що в системі, коли тут є податки, а там нема, російська книжка цілком природно витіснила українську з нашого ринку. Це був закономірний і цинічний процес експансії на наш ринок.

– І що ж маємо у підсумку?

– Сьогодні 93 відсотків книжок, що купуються за рік в Україні – це книжки, вироблені за межами України (підручники до уваги не беремо, бо там специфічна ситуація). Тобто на власне українські книжки припадає усього 7 відсотків. І це незалежно від мови видання. Якщо взяти україномовні видання, то ситуація взагалі буде трагічною. Те ж „Фоліо" – найбільше українське видавництво (242 назви за цей рік) 90 відсотків своїх книжок випускає російською мовою. Тому я вважаю сьогоднішню ситуацію дуже загрозливою.

– Але ж цього року був прийнятий спеціяльний закон в ім'я покращення стану з українською книжкою!

– Наші депутати зняли з книжки податок на прибуток, але залишили податок на додану вартість. Але податок на прибуток узагалі не суттєвий у книжковому бізнесі східніше Польщі. В Україні прибутки невеликі, тому їх легко і не показати. Тому звільнення від податку на прибуток практично нічого не дало. Їх і так майже не платили.

Два роки тому на громадських слуханнях комітету Верховної Ради з питань культури і духовности ми намагалися дізнатися, скільки за рік надходить до бюджету нарахувань від книговидання. Єдина цифра, яку ми почули, – що поліграфічна промисловість дає у бюджет сто мільйонів гривень. Якщо ж врахувати, що книжка посідає в обсягах поліграфвиробництва усього 10 відсотків (решта – газети, бланки, етикетки тощо), то вийдемо на 10 мільйонів гривень.

– І це за якихось 10 мільйонів гривень стільки років іде боротьба! Та це для держави – копійка!

– Уявіть собі! У нас ніколи не працювала система доказів, яка спрацювала в Росії. Вони не бідкалися, що треба зберегти книжку, що це – „джерело знань", „майбутнє нації". Вони говорили просто. Сьогодні за бюджетом Російської Федерації держава мусить передати на підтримку книговидання 140 мільйонів рублів. Ми пропонуємо не давати. Але водночас і скасувати податки, яких загалом буде нараховано 100 мільйонів рублів. У підсумку держава зекономить

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна і США підписали договір про реструктуризацію боргу

КИЇВ. – Україна і США 10 червня підписали двосторонній Договір про реструктуризацію державного боргу України перед США, як одним з учасників Паризького клюбу кредиторів. З боку України договір підписав міністер фінансів Ігор Юшко, зі сторони США – посол США в Україні Карлос Паскуаль. „Сполучені Штати дуже задоволені тим, що ми змогли сьогодні підписати цю угоду, повністю виконавши таким чином американські зобов'язання у рамках Паризького клюбу", – сказав К. Паскуаль. – „Угода з Паризьким клюбом надсилає світові потужний сигнал стосовно намірів України рухатися вперед у своєму економічному розвитку та по заявленому шляху европ-атлантичної інтеґрації". Згідно з договором, буде реструктуризовано частину зовнішнього боргу України перед США в розмірі 179 млн. дол. Ця сума становить приблизно 70 відсотків загальної суми заборгованости перед США (загальна сума – 286.1 млн. дол.).

Молодий рух України проти „узгодження" змісту підручників історії з Росією

КИЇВ. – 11 червня Молодий рух провів демонстрацію протесту перед будинком Кабінету міністрів України у зв'язку з домовленістю в Москві 27 травня віце-прем'єр-міністрів України та Росії Володимира Семиноженка та Валентини Матвієнко про „узгодження" змісту підручників історії. Працю з попередньої підготовки такого узгодження не надто афішують, і триває більше на політичному, ніж на науковому рівні. Така ситуація на думку демонстрантів ставить Україну перед загрозою невдовзі отримати новий варіянт власної історії, з якої викреслять всі моменти, що неоднозначно сприймаються північним сусідою. Учасники демонстрації вимагали від керівництва уряду відмовитись від плянів узгодження змісту підручників української історії з чужоземною державою й повідомити про це громадськість. Молодь не хоче, щоб гетьмана Івана Мазепу знов охрестили зрадником, а УПА почали порівнювати з чеченськими збройними формуваннями. Як перше, так і друге вже можна прочитати в деяких російських історичних книжках. Участь у демонстрації взяли представники найбільших вузів Києва, а також молоді депутати Верховної Ради та місцевих рад Києва.

Проєкт імпічменту Л. Кучми зареєстровано у ВР

КИЇВ. – Народні депутати, члени фракції Бльоку Юлії Тимошенко 10 червня зареєстрували у секретаріяті Верховної Ради проєкт постанови „Про початок процедури відсторонення Л. Кучми з посади Президента України в порядку імпічменту і створення спеціяльної тимчасової слідчої комісії". Депутати пропонують почати процедуру імпічменту і створити спеціяльну тимчасову слідчу комісію для розслідування дій Президента у складі представників БЮТ – Григорія Омельченка (голова комісії), Сергія Головатого, а також Василя Червонія („Наша Україна", Ярослава Кендзьора („Наша Україна"), Миколи Карнауха (СПУ), Івана Бокія (СПУ), Сергія Сінченка (КПУ), Олександра Бондарчука (КПУ). Також пропонується включити до складу комісії по два депутати від фракцій „Єдина Україна" і СДПУ(о).

Уряд може бльокувати рахунки без дозволу

ЛЬВІВ. – Головне контрольно-ревізійне управління України відтепер має право бльокувати операції на банківських рахунках підприємств без згоди банку. Рішення вже викликало неґативну реакцію підприємців. Донедавна закони України дуже обмежували процедуру бльокування рахунків підприємств, зокрема, державного або частково державного підпорядкування. Тепер, згідно з урядовим рішенням, контрольно-ревізійне управління може зобов'язати банк заблькувати операції підприємств, які відмовляються допустити працівників управління до перевірок та планових ревізій. Не бльокуватимуть лише операції з виплати податків, зборів, погашення кредитів, страхових внесків і виплати зарплати. Таке рішення неоднозначно сприйняли як підприємства, так і банківські установи. Підприємці Львівщини нарікають, що це додаткове право бльокування зашкодить повноцінній роботі й без того небагатих підприємств, а особливо таких підприємств, які тільки-но спинаються на ноги. Банкіри теж не в захваті, оскільки вони втрачатимуть прибутки і клієнтів, а в їхню діяльність втручатимуться державні установи.

Червневі зливи викликали повені на вулицях і площах Києва. На світлині, зробленій 5 червня, дівчина переходить убрід залиту водою вулицю поблизу від залізничної станції. *Фото: УНІАН*

Закордонні пашпорти для в'їзду в Україну і Росію громадянам обох країн

КИЇВ. Україна та Росія до кінця цього року можуть запровадити обов'язкове використання закордонних пашпортів для взаємних подорожей громадян. Консульські служби міністерств закордонних справ двох країн вже ведуть відповідні переговори. Такий крок сторони розглядають, як вимушений захід, спрямований на підвищення ефективности боротьби з нелеґальною міґрацією. Тепер в'їзд до України за внутрішніми пашпортами дозволено лише громадянам Росії та Білорусі. Для жителів інших країн СНД наявність закордонного пашпорту при в'їзді до України стала обов'язковою від 1 січня 2002 року.

Україна та Польща відновлять переговори щодо поховань на Личаківському кладовищі

ЛЬВІВ. – Голова української міжвідомчої комісії з питань увічнення пам'яті жертв війни й репресій Валерій Череп, перебуваючи у Львові, заявив 7 червня, що поляки таки погоджуються на переговори щодо військових поховань на Личаківському кладовищі, як цього вимагали депутати Львівської міської ради в своїй ухвалі. У найближчі дні заплановано зустріч представників української та польської сторін. Переговори відбуватимуться на українсько-польському кордоні. Через два тижні після цього проблему обговорюватимуть президенти України та Польщі.

США не задоволені станом своїх економічних взаємин з Україною

ВАШІНҐТОН. – Помічник заступника секретаря Державного департаменту США у справах Европи та Евразії Стівен Пайфер 6 червня на відеоконференції з участю українських експертів та журналістів, присвяченій українсько-американським відносинам та інтеґрації України у евроатлантичні структури зазначив, що США незадоволені станом своїх економічних взаємин з Україною . За його словами, прямі інвестиції США в економіку України, які становлять 700 млн. дол., не відповідають потенціялам обох країн. Питання розширення економічних взаємин стоїть дуже гостро, вважає С. Пайфер. На його переконання, Україна має подумати про те, як заохотити інвестиції у свою економіку.

Польща зацікавлена у використанні українських газових сховищ

ЖЕШУВ, Польща. – Глава Національної акціонерної компанії „Нафтогаз України" Юрій Бойко повідомив, що Польща бажає забезпечити українськими ресурсами свої східні області. Питання обговорювалося сторонами під час зустрічі прем'єр-міністрів України й Польщі у Жешуві 3 червня. Крім того, на рівні урядів двох країн було досягнуто ряд принципових домовленостей щодо нафтогазового сектора взагалі, а також щодо подальшого опрацювання питань експлуатації нафтопроводу „Одеса-Броди".

Чи попливе „Україна" з України?

КИЇВ. – Український прем'єр-міністер Анатолій Кінах і посол Росії в Україні Віктор Черномирдін обговорили 6 червня в Миколаєві можливості спільного продажу ракетного крейсера „Україна" третій країні. Не виключають, що А. Кінах і В. Черномирдін обговорили умови передання крейсера Росії після завершення його будівництва в рахунок погашення українського боргу. Оглядачі кажуть, що Україна не зможе самотужки завершити будівництво корабля, оскільки для цього необхідно встановити на ньому спеціяльну військову техніку російського виробництва. Колишній міністер промислової політики Василь Гурєєв заявив, що Україна орієнтовно хотіла б продати крейсер за 350 мільйонів долярів. Коли корабель починали будувати, його вартість становила 600 мільйонів.

Проєкт інтеґрації інвалідів у життя суспільства

ЛЬВІВ. – Служба допомоги Мальтійського хреста 10 червня розпочала проєкт, спрямований на інтеґрацію інвалідів у життя суспільства. Кошти на його здійснення надав німецький благодійний фонд "Акція – людина" (Aktion Mensch). Мета цієї акції – привернути увагу громадськости до проблем інвалідів, котрих нині у Львівській області проживає понад 100 тисяч. Більшість інвалідів соціяльно ізольовані, а тому змушені постійно стикатися з байдужістю з боку суспільства, обмеженістю доступу до інформації, архітектурними перешкодами, відсутністю постійної праці й освіти. На вирішення цих проблем і спрямовано новий проєкт Мальтійської служби допомоги. Перший крок в рамках проєкту – це конкурс плякатів, які сприятимуть усвідомленню суспільством проблем інвалідів. Конкурс триватиме до 20 червня. Також у рамках проєкту плянується створити Інтернет-сторінку та електронну базу даних неурядових організацій, які займаються допомогою інвалідам.

Непорозуміння з приводу володіння храмом

ПОЛТАВА. – Полтавські обласні організації партій, які входять до фракції „Наша Україна", 6 червня звернулися до Президента України Л. Кучми з проханням втрутитися у конфлікт Українських Православних Церков Московського й Київського патріярхатів з приводу володіння Свято-Миколаївським храмом у Полтаві. „Влада повинна забезпечити захист прав віруючих від зазіхань Московського патріярхату", – зазначено у листі. У суботу, 8 червня, учасники звернення разом із парафіянами Свято-Миколаївської церкви УПЦ Київського патріярхату провели хресний хід і пікетування Державної адміністрації Полтавської области.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Куди ми прийшли?

Роман Купчинський

Один із кращих українських промовців нашої доби Володимир Яворівський в одній зі своїх кращих промов на початку 1990 років запитував авдиторію: „Хто ми за народ такий, що йшли від Володимира Великого і дійшли до Володимира Щербицького?" Питання було справедливим, але я маю сумніви, чи хтось спромігся відповісти на нього. Проте рух тривав... І куди ж ми прийшли?

З юридичної точки зору, ми опинилися в незалежній державі. У нас є майже всі (або більшість із них) атрибути незалежности. Прапор, герб, кордон (на заході та півдні – північний кордон все ще викликає сумніви). Ми входимо до ООН (хоч, взагалі-то, ми є одним із її фундаторів), більшість країн визнають нас тим, що ми є, ми входимо в хтозна-скільки міжнародних організацій. У нас є столиця, парлямент, Конституція і, здається, чимало законів. У нас є Центральний банк, гривні, обмінні пункти, і сяка-така банківська система. Міліція, в'язниці – тут, в нашій власній країні, армія зі залишками озброєння та політичне керівництво. Але чи складає все це національну державу?

Для порівняння давайте поглянемо на двох найближчих сусідів – Польщу та Росію. Сумніваюся, чи хто з читачів цієї статті відвідував польський Сейм, та слухав дебати, що там відбуваються. Для початку – вони ведуться польською, а не німецькою, англійською, українською або російською мовами. І це дещо говорить про Польщу та її керівництво, що обирається: вони – поляки, а не просто „громадяни Польщі".

Якщо ви пройдетеся будівлею, в якій розташовується адміністрації польського президента, то й охорона, і секретарі, і прибиральниці, і працюючі там чиновники – всі вони з вами говоритимуть польською. Я знаю, що деякі члени Донецького клану будуть кричати, що поляки – націоналісти, і тому вони говорять польською. Можливо, так воно й є, але тоді, скажіть мені, будь ласка, якою ще мовою вони мають говорити – угорською? Або на есперанто з російським акцентом?

Ви підходите до польського газетного кіоску на вулиці і з'ясовуєте, що 99 відсотків газет видаються польською. Прикметно, що люди купують їх та читають без словників. Що з ними сталося? – міг би спитати член Донецького клану. Те ж саме стосується радіо і телебачення. Немає необхідности ухвалювати закон, який регулює, скільки годин мовлення має бути польською, а скільки на урду або шведською. Спитайте будь-якого поляка, чи вважає він себе европейцем? У відповідь ви отримаєте здивований погляд. Поставте аналогічне запитання в Донецьку, і евроазіати, швиденько повідомлять вам (російською), куди ви можете відправитися з цим питанням.

Слава Богу, поляки ніколи не були „радянським народом". З якоїсь дивної причини вони вирішили не розлучатися зі своїм жалюгідним статусом напів-рабів і не приєдналися до прогресивного СРСР, щоб стати рабами повноцінними. Будучи націоналістами-ретроградами, чехи, словаки, угорці

(Закінчення на стор. 16)

Автор – колишній голова українського відділу Радіо „Свобода". Ця стаття була надрукована вперше під назвою „ТОВ „Україна" в „Українській правді". З дозволу автора стаття передруковується зі скороченнями.

Гра в розподіл комітетів закінчилася на користь „Нашої України"

КИЇВ. – Після кількох тижнів консультацій між фракціями Верховна Рада проголосувала 7 червня стосовно розподілу керівництва парляментськими комітетами. У відповідності з голосуванням, 10 комітетів очолюватимуть представники „Нашої України", 6 – комуністи. Бльок „ Єдина Україна" головуватиме у чотирьох комітетах, об'єднані соціял-демократи – в одному. Бльок Юлії Тимошенко керуватиме двома комітетами, соціялісти – одиним і комісією з приватизації.

КИЇВ. – Народні депутати України 235 голосами 7 червня прийняли постанову „Про обрання голів і перших заступників голів комітетів Верховної Ради України 4-го скликання, створення спеціяльної контрольної комісії з питань приватизації, обрання голови і першого заступника голови цієї комісії та призначення керівника апарату Верховної Ради".

Нижче подані голови комі-тетів і комісій: Комітету з питань правової політики – **Василь Онопенко**, Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування – **Анатолій Матвієнко**, Комітету з питань соціяльної політики та праці – **Василь Хара**, Комітету з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства – **Микола Поліщук**, Комітету з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму – **Катерина Самойлик**, Комітету з питань науки і освіти – **Станіслав Ніколаєнко**, Комітету з питань культури і духовности – **Лесь Танюк**, Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власности та інвестицій – **Станіслав Гуренко**, Комітету з питань бюджету – **Петро Порошенко**, Комітету з питань фінансів та банківської діяльности – **Сергій Буряк**, Комітету з питань промислової політики і підприємництва – **Юрій Єхануров**, Комітету з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки – **Андрій Клюєв**, Комітету з питань будівництва, транспорту і зв'язку – **Валерій Пустовойтенко**, Комітету з питань аграрної політики і земельних взаємин – **Іван Томич**, Комітету у закордонних справах – **Дмитро Табачник**, Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи – **Іван Різак**, Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльности – **Володимир Мойсик**, Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією – **Володимир Стретович**, Комітету з питань національної безпеки та оборони – **Георгій Крючков**, Комітету з питань регламенту, депутатської етики та організації роботи ВР – **Валентин Матвеєв**, Комітету з питань свободи слова та інформації – **Микола Томенко**, Комітету з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин – **Геннадій Удовенко**, Комітету у справах пенсіонерів та інвалідів – **Петро Цибенко**, Комітету з питань европейської інтеграції – **Борис Тарасюк**.

Головою спеціяльної контрольної комісії з питань приватизації обрано **Валентину Семенюк**. Керівником апарату ВР призначено **Валентина Зайчука.**

УНІАН

Стратегічна...

(Закінчення зі стор. 1)

спільній заяві „учасники консорціюму спільно, на засадах консенсусу, визначать умови участи в консорціюмі европейських газових компаній і запросять їх до спільної діяльности", зокрема ґазових компаній Німеччини, Італії та Франції.

У документі підкреслюється, що доручення урядам дається з „метою підвищення ефективности використання магістральних ґазопроводів України, забезпечення безперебійного транзиту газу територією України в европейські країни і надійности постачання споживачам".

Наміри керівників України, Росії та Німеччини – Ґергарда Шродера, котрі провели зустріч наступного дня, 10 червня, створити тристоронній консорціюм зі спільного використання газотранспортних систем Росії та України викликав неоднозначну реакцію в Україні. Серед зауважень – зокрема те, що в Україні немає законодавства, що реґулює концесії, а для його ухвалення потрібні суттєві зміни і доповнення в теперішньому законодавстві, з чим навряд чи впорається нинішня Верховна Рада. Крім того, досі не врегульовано проблему боргів за ґаз.

Віце-прем'єр України Олег Дубина зазначив, що ґазотранспортна система України не підлягатиме приватизації, а керуватиметься міжнародним консорціумом. Однак українські спостерігачі поставилися до цього з недовірою, оскільки О. Дубина підтвердив, що маґістральні ґазопроводи буде корпоратизовано. Екс-віце-прем'єр Віктор Пензеник назвав україно-російську угоду „способом леґалізації прибутків" та „нонсенсом". Голова партії „Собор" Анатолій Матвієнко зазначив, що ця угода викликає більше запитань, ніж дає відповідей. Натомість, підтримку підписаній угоді висловив провідник комуністів Петро Симоненко та екс-глава адміністрації президента, депутат фракції „ За Єдину Україну" Дмитро Табачник.

Обидві сторони, які підписали угоду 9 червня, розраховують на її здійснення найближчими місяцями. Однак, більшість аналітиків скептично оцінює можливість ратифікації Верховною Радою будь-яких змін управління та форми власности українських ґазопроводів.

Щодо тристороннього консорціюму, як заявив канцлер Німеччини Ґергард Шродер, створення міжнародного консорціюму з управління ґазотранспортною мережею України приведе до „нової якости европейської енергетичної політики в Европі і для Европи".

У свою чергу, віце-прем'єр уряду РФ Віктор Христенко сказав журналістам, що, на його думку, документ вдасться підписати до серпня.

Відповідаючи на питання журналістів про те, чи збирається Росія будувати ґазопровід в Західну Европу в обхід України, В. Христенко сказав: "Термін „обхідний" ми повністю виключили з вживання, і прошу вас, журналістів, також це зробити. Загалом сьогоднішня угода є ключовою при розгляді будь-яких інших проєктів".

Німецькі експерти позитивно оцінили домовленість між президентами України та Росії, а також канцлером Німеччини Ґергардом Шродером щодо спільної розбудови української ґазотранспортної системи, бо ця домовленість стала справжньою несподіванкою для багатьох західніх спеціялістів.

Ще зовсім нещодавно велася мова про будівництво додаткового трубопроводу через Білорусь та Польщу, в який вже було вкладено чимало грошей. Говорить співробітник Німецького інституту економічних досліджень у Берліні Ульріх Тісен: „Для себе я можу це пояснити тим, що Росія має намір активно використовувати обидва трубопроводи. Чим більше трубопроводів сполучатиме Росію зі Західньою Европою, тим надійнішим буде забезпечення, скажімо, Німеччини ґазом", – зауважив німецький спеціяліст. Він звернув увагу на те, що, з одного боку, обсяги споживання ґазу в Західній Европі постійно зростають і тому створення додаткових можливостей для його транспортування нікому не завадить. З іншого – при виникненні проблем з однією з транзитних країн завжди можна скористатися іншою гілкою. Країнам буде складніше встановлювати завищені ціни за транзит, оскільки існуватиме альтернативний варіянт. Налагодження надійної системи постачання газу на Захід є важливим не лише для Росії, але й для ФРН. „Німеччина досить сильно залежить від російського ґазу. І це важко заперечити", – наголосив У. Тісен. Після того, як виникли проблеми з нелегальним відкачуванням ґазу на території України, німецька компанія „Рурґаз" навіть створила там своє представництво, до головних завдань якого належить контроля за транспортуванням ґазу, за якістю самого трубопроводу. У. Тісен переконаний, що буде нескладно знайти західніх інвесторів, які погодилися б інвестувати в розбудову ґазової транзитної системи через Україну.

Х.В.–Ф.

АМЕРИКА І СВІТ

У Конґресі тривають закриті слухання щодо терористичних акцій

ВАШІНҐТОН. – Конґрес США розпочав 4 червня незалежне розслідування діяльности Федерального бюра розслідувань та Центрального розвідчого управління з порядком денним „Прорахунки в діяльності спецслужб США, які призвели до трагедії 11 вересня 2001 року". Того ж дня Президент Джордж Буш, який побував в надтаємному Агентстві національної безпеки США, що займається електронною розвідкою в усьому світі, визнав, що „ФБР та ЦРУ не змогли достатньо відреагувати на отриману до терористичних акцій інформацію внаслідок недостатньої взаємодії цих структур". Втім, спільна комісія Палати представників й Сенату має твердий намір провести цілу низку допитів в спеціяльних звукоізольованих приміщеннях, куди викликають сотні співробітників ФБР та ЦРУ, безпосередньо пов'язаних з отриманням інформації про пляни терористів атакувати Нью-Йорк та Вашінґтон. „Ми повинні бути безжальні й дуже наполегливі в своєму бажанні довідатися правду. Наше завдання – з'ясувати, хто знав про пляни терористичних атак, й що було зроблено, щоб запобігти трагедії", – сказала журналістам член слідчої комісії сенатор Барбара Мікульські.

США братимуть відбитки пальців у приїжджих

ВАШІНҐТОН. – Департамент юстиції США оприлюднив 6 червня значні зміни та нові правила у візовому режимі в'їзду до Америки стосовно „осіб, що походять із країн, які становлять найбільший ризик для нашої безпеки". Посилення візового режиму торкнеться передусім вихідців з мусулманських країн. Джон Ашкрофт, генеральний прокурор США, зазначив, що такі заходи є як частина чинного законодавства дозволять відстежувати пересування іноземців, які можуть становити загрозу для національної безпеки. Відтепер у таких приїжджих вимагатимуть відбитки пальців, фотографуватимуть їх по прибутті до США. Крім того, ці люди після 30 днів перебування на території США будуть зобов'язані реєструватися в Іміграційній службі. Такій самій процедурі підлягатимуть понад 100 тисяч відвідувачів із мусулманських країн, які вже перебувають в Америці. Це студенти, робітники, науковці, туристи. Їх усіх реєструватимуть іміграційні аґенції у великих містах. Реєстрації допомагатимуть антитерористичні загони, створені з представників правоохоронних служб. Національний іміграційний форум, який виступає за відкритість США для інших країн, заявив, що нові заходи нагадують тактику тоталітарних режимів подібних до іракського.

Арієль Шарон зустрівся з Джорджем Бушем

ВАШІНҐТОН. – Прем'єр-міністер Ізраїлю Арієль Шарон прибув до Вашінґтону і 10 червня зустрівся з Президентом Джорджем Бушем у Білому Домі. Уже шостий раз у цьому році А. Шарон зустрічається з Президентом США. Переговори з А. Шароном – передостанні в низці зустрічей Дж. Буша з провідниками країн реґіону. Президент висловив підтримку дій Ізраїлю, заявивши, що Ізраїль має право захищати себе. Президент США заявив, що „ніхто вже не має довіря до Арафата" і що заклик до конференції миру передчасний. Заява Президента щодо Я. Арафата зроблена всупереч зауваженням Коліна Павела, секретаря Державного департаменту, котрий сказав, що США будуть продовжувати працю з Я. Арафатом. Представник палестинського кабінету Саєб Ерекат висловив розчарування позицією Дж. Буша. А. Шарон вимагає 20 місяців спокою зі сторони палестинців для того щоб продовжувати процес договорів. . На цю вимогу Я. Арафат не погоджується.

Міністер оборони США Доналд Рамсфілд (праворуч) під час розмови з Генеральним секретарем НАТО Джорджем Робертсоном (в центрі) і міністром оборони України Володимиром Шкидченком в перерві засідання комісії Україна-НАТО під час Ради Евроатлантичного партнерства в головній квартирі НАТО в Брюселі, Бельгія, 7 червня. Другий зліва – перекладач. *Фото УНІАН*

Форум ООН з проблем продовольства

РИМ. – У столиці Італії відбувся Всесвітній форум Організації Об'єднаних Націй з проблем продовольства. Виступаючи на відкритті зустрічі 10 червня генеральний секретар ООН Кофі Аннан повідомив, що на даний момент 800 мільйонів осіб у всьому світі немають достатньо продуктів харчування. Зокрема 13 мільйонів африканців перебувають під загрозою голоду. На зустрічі, яка тривала чотири дні, намагалися узгодити заходи допомоги тим, хто голодує. Ще одна тема, що викликала зацікавлення спостерігачів – це перспективи використання в сільському господарстві генетично змінених рослин.

США мають намір першими нападати на „ворожі країни"

ВАШІНҐТОН. – Уряд Президента Джорджа Буша розробляє нову доктрину, котра передбачає застосування ударів по території ворожих Вашінґтонові країн, які загрожують США зброєю масового знищення. Атак можуть зазнавати також бази терористів за кордоном. Про це 10 червня з посиланням на офіційні джерела повідомила газета „Вашінґтон Пост". Як стверджують високопоставлені представники Уряду, в підготуванні цього документу уперше передбачається можливість „озброєного вторгнення з метою самооборони" на територію іншої держави, звідки виходитиме загроза застосування хемічної, біологічної чи ядерної зброї. Нова доктрина стане частиною стратегії в сфері національної безпеки США, що, за даними газети, буде підготовлена на початок осени.

У столиці Афганістану відкрилася Лойя Джирґа

КАБУЛ, Афганістан. – Зі запізненням на один день у столиці Афганістану 11 червня відкрилося Лойя Джирга – велике зібрання афганських представників, де вирішуватиметься політичне майбутнє Афганістану. Відкриття мало відбутись 10 червня, але було затримане в зв'язку зі суперечностями щодо ролі колишнього короля в політичному устрої країни. Колишній король країни Захір Шах зняв свою кандидатуру на посаду президента Афганістану, щоб уникнути подальших суперечок і повністю підтримує кандидатуру тимчасового керівника уряду Хаміда Карзая. Колишній президент Афганістану Бурхануддін Рабані офіційно зняв свою кандидатуру на посаду глави держави і підтримав Хаміда Карзая, сказавши, що пропонуватиме його кандидатуру учасникам Лойя Джиґри як єдину. Багато афганців вважають, що результат Лойя Джиґри великою мірою вже визначено шляхом домовлености між теперішніми властями і більшістю військових ватажків. Оглядачі вважають, що найбільшу можливість обійняти посаду президента має керівник нинішнього перехідного уряду Хамід Карзай.

Зустрілися президенти США і Єгипту

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 7 червня зустрівся з президентом Єгипту Госні Мубараком і обговорив шляхи врегулювання близькосхідного конфлікту. За словами міністра закордонних справ Єгипту Ахмеда Махера, під час зустрічі у Кемп-Дейвіді Г. Мубарак звернувся до Дж. Буша з проханням про підтримку проголошення незалежної Палестинської держави з тимчасовими кордонами уже наступного року. Після цього Г. Мубарак пропонує протягом трьох-чотирьох років ухвалити рішення щодо статусу Єрусалиму, питання про повернення палестинських біженців та встановити остаточні кордони палестинської держави.

Польща наполягає на візах для калінінґрадців

МОСКВА. – Президент Польщі Александр Кваснєвський 7 червня запропонував гнучку систему віз для мешканців Калінінградської области, які подорожують між цим анклавом і рештою території Росії. Промовляючи після переговорів з Владіміром Путіним у Москві, він заявив, що росіяни матимуть змогу отримувати дешеві довготермінові багаторазові візи, що дозволятимуть перетинати територію Польщі, коли та країна стане членом Евросоюзу. Водночас, А. Кваснєвський відкинув російські вимоги щодо створення так званих спеціяльних транзитних коридорів. Росія висловлює стурбованість долею мешканців области, яку відділяють від решти країни Польща, Литва і Балтійське море. Варшава і Вільнюс пообіцяли ЕС запровадити суворий візовий режим напередодні їх очікуваного вступу до організації у 2004 році.

Р. Армітедж пропонує розмістити в Кашмірі багатонаціональні прикордонні сили

НЬЮ-ДЕЛІ, Індія. – Заступник секретаря Державного департаменту США Річард Армітедж 7 червня прибув до Нью-Делі в рамках місії, що має на меті відвернути можливість збройного конфлікту між Індією і Пакистаном через суперечку довкола Кашміру. Промовляючи після переговорів у Пакистані, американськийй дипломат заявив, що президент Первез Мушараф пообіцяв докласти максимальних зусиль, щоби уникнути війни. Зустріч у Нью-Делі має зосередитись на пошуку механізмів припинення діяльности бойовиків на спільному кордоні у Кашмірі. Пакистан підтримує ідею розміщення багатонаціональних прикордонних сил, з участю американських і британських вояків. Проте Індія поки що не підтримує цю пропозицію.

За матеріялами ЗМІ

Губернатор Нью-Джерзі звертається до українців

Губернатор Нью-Джерзі Джеймс Е. МкҐріві звернувся до Теодора Й. Романкова, приятеля та прихильника губернатора, адвоката українського походження з Вестфілду, Н. Дж., з пропозицією створити Комітет підготовки до святкувань української незалежности. Святкування відбудеться в домі губернатора „Drumthwacket", у Прінстоні 24 серпня 2002 року. Т. Романків звертається до всіх, щоб зв'язатися зі всіма українськими громадськими, професійними, братськими, релігійними, молодечими та іншими організаціями і запевнити, що буде багато присутніх при піднесенні прапора в цей день, коли між 10-ою ранку та полуднем буде відзначено разом з губернатором День Незалежности України.

До комітету увійшли: д-р Юліян Бемко, Володимир Боднар, Іван Буртик, Григорій Довбуш, Ярослав Куземчак, о. Богдан Лукій, ЧНІ, д-р Зенон Матківський, Ярослав Мулик, Божена Ольшанівська (голова), Квітка Семанишин, Адам Стець, Богдан Витвицький і Володимир Васьків.

Шляхом електронної пошти та листів про ці події постійно інформуються УККА і УАКРада та інші організації. Комітет плянує розважальну програму з видатними виконавцями. Губернаторська палата гоститиме присутніх перекускою.

З огляду на безпеку, губернатор просив, щоб комітет подав імена, числа телефонів та адреси всіх, хто має бажання взяти участь у цьому святкуванні. Уряд губернатора вишле запрошення на підставі списків, які подасть наш комітет. Вступ буде відкритий лише тим, котрі матимуть формальні запрошення. Якщо ви хотіли б одержати запрошення, прошу вислати прохання електронною поштою на адресу: Nolesnycky@comcast.net або до Божени Ольшанівської на адресу: 43 Midland Place, Newark, NJ 07106, tel.: (973) 373-9729 до 1 серпня, щоб уряд губернатора мав досить часу вислати запрошення. Комітет заохочує, щоб громади та групи замовляли автобуси для доїзду на це святкування в „Drumthwacket". Автобус можна оплатити або датками від одиниць чи організацій або кожна особа може сама заплатити за дорогу.

Це буде пам'ятний день, який покаже, що українці є великою та важливою частиною етнічної мозаїки штату Нью-Джерзі.

Божена Ольшанівська,
голова комітету

Митрополит Московського патріярхату порівняв Папу з терористом

МОНРЕАЛЬ. – Щоденник „Ля Прес" 27 березня вмістив під заголовком „Православний митрополит порівнює Папу з бен Ладеном" повідомлення аґентства „Франс Прес" такого змісту:

„Прийняти у Росії Папу Івана Павла II все одно, що „потиснути руку" бен Ладенові у Білому Домі" – ствердив Митрополит Ташкенту і Центральної Азії Владімір в інтерв'ю у російському щоденнику „Ізвєстія". Коли його запитували, чи патріярх Алєксєй II згодився б прийняти Папу, щоб цей вручив йому ікону Казанської Божої Матері, митрополит дозволив собі вжити таке порівняння: „Чи можете собі уявити, що Осама бен Ладен знаходить автограф Абрагама Лінкольна і хоче його особисто вручити американському Президентові? Лінкольн – американський національний герой, але потиснути руку терористові номер один усе одно, що опоганити пам'ять жертв 11 вересня" – продовжувала говорити відповідальна духовна особа. „Навіть для того, щоб повернути якийсь священний предмет, патріярх не можЕ ігнорувати страждань православних, які стали жертвами насильств уніятів" – заявив він. Алєксєй II обвинувачує уніятів – католиків східного обряду, у тому, що вони після проголошення незалежности України в 1991 році відновили близько 2500 парафій у Західній Україні. „Треба бути наївним, щоб уважати Ватикан за приязну нам державу", – сказав далі Владімір".

Адольф Гладилович,
Канада

Яра Мистецька Група представить

КУПАЛА

Концерт з **МАР'ЯНОЮ САДОВСЬКОЮ**

та презентація диску „Будемо весну співати"

В середу, 26 червня 2002 р., о год. 8 веч.,

театр Ля МаМа, 74 East 4th St. New York, NY

Тел.: (212) 475-7710 $15

КУПАЛА на городі

Обрядові пісні, ритуали, ігрища та загальний купальський хаос.

Мар'яна Садовська з артистами Яри, бандуристами та музикантами „Будьмо".

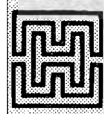
Суботи 22 та 29 червня, год. 8 веч.

Вступ вільний.

La Plaza Cultural Garden

E 9th St. & Ave. C

www.brama.com/yara

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Український математик зі світовим ім'ям

До 200-ліття з дня народження Михайла Остроградського

Д-р Роман Андрушків

У вересні 2001 року минуло 200 літ від народження одного з найвидатніших українських математиків – Михайла Остроградського (1801–1861), який помітно збагатив скарбницю світової науки і культури. Він був членом Петербурзької, Паризької, Римської, Туринської та Американської академій наук, а його фундаментальні праці з математики і механіки відомі фахівцям в усьому світі. Недавно відбулися у Києві та Полтаві врочисті святкування з нагоди його 200-річного ювілею, а міжнародна організація ЮНЕСКО включила його до списку світових діячів освіти, науки і культури для окремого відзначення в 2001 році (резолюція 30 сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО).

Михайло Остроградський народився в селі Пашенна на Полтавщині, в українській козацькій родині, де зберігалися національні традиції, мова і вільнолюбний дух. Майбутній науковець навчався спершу в Полтавській гімназії (де одним з його учителів був І. Котляревський), опісля – в Харківському університеті, де його наукові зацікавлення формулювалися під впливом професора А. Ф. Павловського та ректора Т. Ф. Осиповського. У 1822 році М. Остроградський виїжджає на продовження студій до Парижу, де відвідує лекції в Сорбоні і Колеж де Франс, та своїм блискучим талантом швидко привертає увагу великих французьких математиків Ляпляса, Фур'є, Ампера, Посона, Коші та інших.

Уже в той час його наукові дослідження вирізнялися своєю глибиною. За час перебування в Парижі він добивається великих наукових осягів. Його наукові праці, як, наприклад, „'Теорія хвиль' у посудині циліндричної форми", високо оцінила та опублікувала Паризька Академія наук, невдовзі йому пропонують стати професором в Колеґіюмі Генрика IV.

Шість років у Франції, де він співпрацює з передовими математиками того часу, дають М. Остроградському можливість вибитися на провідне місце в своїй галузі науки. Деякі з його досліджень є настільки фундаментальні, що знаходять сьогодні своє місце в підручниках математичної аналізи для студентів університету (наприклад, теорема Ґавса-Остроградського). Повернувшись з Франції в 1828 році, Остроградський продовжує свою наукову і педагогічну діяльність у вищих навчальних закладах Петербургу, де виказується прекрасним педагогом і організатором. Тут він виховує цілу плеяду науковців в ділянці прикладної математики і механіки.

Влітку та на свята він їздить відвідати Україну, зокрема своє рідне село на Полтавщині. Він нав'язує дружні зв'язки з Тарасом Шевченком, який після повернення зі заслання робить запис у щоденнику: „Великий математик прийняв мене з розпростертими обіймами, як земляка і як свого сім'янина", а пізніше згадує його в своїй повісті „Художник" (1887 року, виданій посмертно).

М. Остроградський мав теж дружні зв'язки з С. Гулаком-Артемовським, з родинами Лисенків із Старицьких, з А. Мокрицьким, М. Максимовичем та іншими. (У своїх споминах Олена Пчілка пише, що бабуся композитора Миколи Лисенка була сестрою „славетного полтавця, математика Остроградського").

М. Остроградський залишив за собою велику наукову спадщину. Він створив школу математиків у ділянці механіки і прикладної математики в Росії, його праці досьогодні мають великий вплив на розвиток математичних наук. Софія Крюковська-Ковалевська (1850–1891) зацікавилася математикою саме під впливом праць М. Остроградського. Сьогодні вона загальновідома як перша жінка-математик, яка осягнула визначних успіхів в модерній математиці; походила з українського козацького роду Крюковських.

23 травня 2001 року Кабінет міністрів України затвердив комісію для вшанування пам'яті М. Остроградського. Комісія опрацювала ряд заходів, більшість з яких вдалося здійснити. 21–23 серпня у Києві проходив Український Математичний конгрес, організований Інститутом математики НАНУ, в якому взяли участь понад 500 математиків з України та майже 30 інших країн. До відкриття конгресу була опублікована книга „М. Остроградський (до 200-річчя з дня народження)" українською і англійською мовами. Переклад на англійську мову здійснила Математично-фізично-технічна секція Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці (НТШ-А). У Полтаві встановлено пам'ятник М. Остроградському – за ініціятивою та фондом Інституту математики НАНУ та матеріяльною підтримкою Математично-фізично-технічної секції НТШ-А.

До відкриття Українського математичного конґресу виготовлено документальний фільм „Михайло Остроградський" (режисер В. Соколовський, творча група кінематографістів „Автор"). 26–27 вересня 2001 року в Полтаві відбулася Міжнародна наукова конференція „М. В. Остроградський – видатний математик, механік, педагог". У пресі появився ряд публікацій, присвячених ювілеєві нашого видатного земляка. Ці заходи сприятимуть широкому ознайомленню громадськости з особистістю і науковим доробком М. Остроградського, яким повинна пишатися Україна.

Про автора: Д-р Роман Андрушків – професор математики Нью-джерзького політехнічного інституту, перший заступник голови НТШ-А, очолює Математично-фізично-технічну секцію. На Українському математичному конгресі у Києві виголосив доповідь „Спектральна теорія і метода апроксимації для власних чисел операторних пучків".

Кому вигідний газовий консорціюм?

Засоби масової інформації усього світу надали великого значення Заяві про стратегічне співробітництво у використанні магістральних газопроводів, яке 10 червня підписали у Санкт-Петербурзі провідники Росії, України та Німеччини В. Путін, Л. Кучма і Ґ. Шродер. Перші два напередодні підписали також заяву про стратегічне співробітництво у газовій сфері.

На перший погляд, можна зі задоволенням сприйняти ту обставину, що газові партнери не обійшли Україну, через яку транспортується до Европи 90 відсотків російського газу. Адже ще так недавно Росія самотужки робила спроби прокласти новий газопровід в обхід України. Нове рішення підносить значення України в очах Европи і постачальників газу зі Середньої Азії. Звісно, Україна діставатиме плату за транзит газу. Усе це – добре.

Але... Вдумливе прочитання вісток з Росії породжує ряд запитань. Передовсім, чого це раптом найактивнішими прихильниками нової угоди стали комуністи на чолі з Петром Симоненком? Якщо переважний обсяг газу транспортується з Росії до Европи через Україну, то чому зустріч зацікавлених сторін відбулася не в Києві, а в колишній столиці Російської імперії, до якої Л. Кучму „викликали" в „робочому порядку", як залежну особу? Якщо Росія та Німеччина переживають евфорію з підписання заяви, то чи є підстави радіти Україні? Чи вона стане повновладною учасницею „стратегічного партнерства", а чи тільки виконуватиме розпорядження Москви? І чого це Державна Дума Росії „просить" парлямент України не затримуватися з ратифікацією угоди про створення газового консорціюму? Якщо нові рішення вигідні для Росії та Німеччини, то чи Україна не має кращих альтернатив? Хоча б через ГУУАМ?

Пошук відповідей на ці запитання змушує висвітлити позиції кількох зацікавлених сторін. Українські комуністи бачать вигоду у будьякому зближенні з Росією, тому що це відповідає їхньому прагненню відродження сили колишньої КПРС або КПУ – невелика різниця.

Леонід Кучма у нових заявах вбачає посилення своїх особистих впливів перед відходом на відпочинок, до якого вже залишилося небагато часу. Після недавніх сумних історій, які зашкодили авторитетові цього політика, випала нагода показати себе добродієм Европи.

Прикметно, що у новій заяві йдеться про спільне „управління" газовими магістралями. А досвід підказує, що саме „управління", тобто посередницькі операції, дозволили збагатитися не державі чи народові, а діячам типу Павла Лазаренка. Чи не досить вже „управлінців"?

Не випадково й Державна Дума підганяє з ратифікацією Верховну Раду. Адже в парляменті України багато хто не у захваті від підписаної заяви. Передовсім, українські олігархи не хотіли б поступитися площиною впливів німецьким чи італійським підприємцям. Тим більше, що досі чужинці не спромоглися надати підприємництву в Україні цивілізованих норм і тільки пристосувалися до місцевих звичаїв. Чи є випадком, що проблема газового співробітництва з Росією постала на порядку денному негайно після виборів Верховної Ради, більш слухняної до президента?

Віктор Ющенко радить не поспішати з ратифікцією підписаної Л. Кучмою заяви, щоб „не бути одноразово використаними з втратою подальших перспектив". Чи на варто прислухатися до його поради?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про торгівлю справжніми скарбами

Наближається 60-річчя від закінчення Другої світової війни, а її відлуння все переслідує нас у різних площинах життя. Але чи це тільки з причини війни?

Як довго існують подив і вартість мистецьких творів, так довго існувала торгівля ними. Але поруч із чесною торгівлею були крадіжки та переміщення цінних мистецьких творів від одних чесних власників до тих, що перебрали їх силою чи нечесними способами. Це пізнали ми особливо сильно після Другої світової війни, а відлуння цієї нечесної „торгівлі" ще далеко не прогуло. Тут мають значення не тільки політичні ігри, а й патріотизм, що наказує упоминатись за скарбами культури одним чи іншим народам, а то й приватним особам.

З цікавістю читаємо в останніх днях про інший приклад нечесної торгівлі мистецькими картинами, спонуканої політичними причинами. Американська преса пише про кубинського громадянина, який утік з Куби в часі революції 1960 року, а тепер сорок років пізніше побачив у „Нью-Йорк Таймсі" оголошення про продажу його картин на авкціоні „Сотербі" в Нью-Йорку. Його старання, як власника картин, повернути їх тривають вже довший час і як досі – неуспішно.

Як же сильно нагадує ця історія десятки подібних, що їх знаємо із нашого досвіду. Скільки скарбів культури, зокрема мистецьких картин „розбрелися" з України внаслідок багатьох років її окупації та ніяк досі не можна їх повернути туди, звідки вони походять.

Читаємо у мистецькому журналі „Арт Ньюз" про „війну", що далі триває за малюнки А. Дюрера, що їх знайдено після закінчення війни у соляних копальнях Альп, на території, що належить до Австрії. Ці рисунки були зібрані в добре нам відомому Інституті Осолінських у Львові ще в 1823 році. В часі Другої світової війни цей Інститут перейшов в українські руки під назвою Бібліотеки ім. В. Стефаника. Але коли німці зайняли Львів, рисунки забрано і передано до Берліну. В дальшому перебігу воєнних подій, їх , як інші мистецькі твори, вивезено до Австрії, де заховано у соляних копальнях. Там відкрили їх американські війська і після війни передали князеві Любомирському, що був рідним онуком власника картин принца Генрика Любомирського, а цей їх продав до США і Канади. Вирішення проблеми, кому належать ці безцінні твори мистецтва – Польщі чи Україні, ще далеко не закінчене.

Не давно ми стежили в пресі за іншою „боротьбою", що розгорнулася між Україною та ізраїльським музеєм Яд Вашем за розписи відомого мистця і письменника Бруно Шульца, що жив і загинув з німецьких рук у Дрогобичі. Працівники інституту жертв Голокосту вивезли розписи до Ізраїлю. Тепер міністер культури України добивається їхнього повернення.

Це тільки нечисленні приклади описаних в пресі випадків, як мистецькі речі переходять безправно з рук до рук. А скільки є подібних, але менш відомих випадків із картинами славних мистців, які безправно переходили з рук до рук в останніх десятиріччя? Я могла б розповісти дивні історії із нашою родинною колекцією, що потрапила до руки такого „збирача", як совєтський комісар М. Островерхов.

Цікаво, у кого тепер перебувають картини Труша, Новаківського, Бутовича, що стільки років радували око? Либонь ніколи вже не буду я цього знати. Для мене ці твори були безцінні не тільки своєю красою, але і родинним прив'язанням, а для теперішніх власників – чи не стали вони лише грошовою цінністю?

Ось так скарби мистецтва переходять з рук до рук і така нечесна торгівля, здається ніколи не припиниться...

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

Хто що знає цікавого про нашу „Свободу"?

Щодо різних річниць, то й наступний, 2003 рік не відрізнятиметься від попередніх, бо пропонує нам до вшанування чимало важливих загальноукраїнських дат і ювілеїв. Проте зайве було б підкреслювати, що на першому місці в темах альманаху УНСоюзу на 2003 рік стоятиме 110-річчя „Свободи".

У зв'язку з цим просимо наших читачів і авторів активно відгукнутися на цю приємну, славну дату – особистими споминами, фотографіями, пов'язаними зі „Свободою" і її місцем в житті українських родин Америки і Канади, Західньої Европи, Австралії.

Серед інших дат, які чекають на наше відзначення, 850-річчя коронації Данила Галицького, 130-річчя заснування у Львові Товариства ім. Тараса Шевченка, 140-річчя Валуєвського указу про заборону української мови, 140-річчя від дня народження Бориса Грінченка, 140-річчя від дня народження президента Західньо-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича, 130-річчя від дня народження Миколи Міхновського, 120-річчя від дня народження Дмитра Донцова, 90-річчя від дня смерти Лесі Українки, 120-річчя заснування „Народної торгівлі" у Львові. Не сміємо також забути, що на наступний рік припадає 70-річчя Великого голоду в Україні: у 1933 році винищення українців голодом досягло свого апогею.

Всі матеріяли до Альманаху-2003 просимо надіслати до редакції „Свободи" до 20 серпня.

Редакція

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Земляки вітають Н. Лівицьку-Холодну

Село Гельмязів належить до найчарівніших куточків Черкащини. Тихоплинний Супій щедро поїть зелені луки, несе свої води до недалекого Дніпра. Подекуди довкола близької Золотоноші ще збереглися поодинокі хутори, хоча більшість з них була знищена за колгоспної доби.

На Писаренковому хуторі, серед чарівної природи, сто років тому прийшла на світ дівчинка, якій судилося довге творче життя. Впродовж десятиліть в Україні, і на рідній Черкащині, було заборонено згадувати ім'я поетеси-еміґрантки Наталі Лівицької-Холодної, дочки провідника Української держави на вигнанні (див. „Свободу", ч. 23). Але у колах української інтеліґенції її ім'я ніколи не було порожнім звуком. Нарешті, в незалежній Україні, настав час вимовити його на повний голос.

У нашому університеті творчість поетеси вивчає молодь, про неї розповідає експозиція літературного музею. Для шкіл области опрацьовано методичний порадник „Наталя Лівицька-Холодна на лекціях літератури рідного краю", який передбачає вивчення творів поетки.

У день 100-річчя Наталі Лівицької-Холодної (тепер мешканки Канади) ми, її земляки, шлемо їй щирі вітання і зичимо у наступному її столітті бадьорости, сонячного сприйняття життя, доброго спілкування з оточенням у далекій від нас землі. Рідне Придніпров'я не забуло вас і вдячне за незрадливу пам'ять про Україну. Нехай, як писала сама поетка, „...знов присниться далеч тиха, степів квітчасте полотно, і битий шлях мені присниться і під горою за селом похилий хрестик і криниця, й Христос з засмученим чолом".

Многая літа!

Володимир Поліщук,
Василь Пахаренко,
Черкаський університет
ім. Богдана Хмельницького

Касетна справа відкрила людям очі

Хочу і я дещо зауважити з приводу статті Миколи Галіва „Касетна афера, болюче пошкодила Україні", вміщеній у „Свободі" 17 травня. Не було б мені дивно, коли б в обороні Президента Кучми обізвалася Оксана Процик (див. „Свободу" з 5 квітня), або їй подібні, але знаний на еміґрації релігійний і політичний діяч, розмахуючи кадилом, створює димову заслону на неславну поведінку Президента Кучми. Хіба варто брати в оборону людину, яка, за старим совєтським звичаєм, відкрито вимагає хабарів і наказує гнути право по своїй вподобі, яка говорить суржиком, переплетеним сороміцькою російською лайкою? Критика і оприлюднення правди про урядовців, включаючи Президента, не шкодить ні Україні, ні іншим державам демократичного ладу. Европа і Америка знає, якою є Україна, і їх касетні записи не здивують, а ось мені і, напевно, багатьом іншим дивно, що Президент великої держави вживає лайку, гіршу від колишніх львівських батярів.

Шановний автор не вказує, якої саме шкоди касетна афера заподіяла Україні. На мій погляд, якраз навпаки – касетна афера помогла людям розплющити очі і у висліді цього бльок Віктора Ющенка дістав значну перевагу, а противники української України дістали облизня.

Леонід Царик,
Фредонія, Н.Й.

Нелегко усім догодити

Дуже влучна стаття П. Часта про мову вміщена у ч. 21 „Свободи". Хоча догодити такому великому числові читачів неможливо.

Через довгі роки нашого скитання ті, що нашої мови не забули, напевно, не мали великої нагоди, щоб її поліпшити. А ті, що таку нагоду мали, користалися різними правописами, різними словниками. То ж і не диво, що вислід опитування вийшов таким нерішучим. А коли ще додати до того всього різні особисті уподобання та забаганки, то вийшло те, що вийшло.

Українським автохтонам теж нелегко догодити, особливо, коли вони самі застрягли у російське „мовне болото", а нам дорікають за ретроградний діяспорний правопис. Крім того, я не є впевнений, де можна скоріше почути українську – на вулицях Харкова чи канадського Торонто.

Нам також не подобається невігласне аж до гістерії доведене святкування в Україні річниць „Великої вітчизняної".

Вже пару років читаю щотижнево сайт „Свободи" і не бачу там нічого, що могло б зневажити українську мову. Деякі мовні дискусійні недотягнення, яких, признаюся, в більшости не пізнаю, не є, на мою думку, такими важливими. Найважливіше – зміст. Здоровий український патріотичний зміст, що його „Свободі" ніколи не бракувало та не бракує і сьогодні.

Володимир Ґалат,
Бразилія

Ще до історії Чорноморської фльоти

Мою увагу привернула цікава сторінка в „Свободі" про українське Чорне море – стаття Осипа Панчишина „29 квітня – День українського моря" та Лева Хмельковського „Початок Чорноморської фльоти України" з малюнками кораблів („Свобода, 25 квітня). Ці публікації спростовують історію фльоти, тенденційно пропаґовані у п'єсі Олександра Корнійчука „Загибель ескадри". Я грав в цій п'єсі, у театрі ім. Франка в Києві, в 1939 році.

Згідно з О. Корнійчуком, уся ескадра себе затопила, щоб не бути під синьо-жовтими українськими прапорами. „Прапори кораблів, що загинули, прапори Чорноморської ескадри ми пронесемо в Москву через фронти Центральної ради. Курс – штаб Москва" – так закінчується п'єса, нагороджена і прославлена в СССР. На основі історичних матеріялів Л. Хмельковський розповідає, що за наказом Леніна більшовики затопили лише 11 суден із 47, які адмірал Саблін під українськими прапорами вивів зі Севастополя в Новоросійськ. На уцілілих кораблях знову були підняті українські прапори, впроваджені уніформа, військово-морський прапор та нові українські назви кораблів – „Запорожець". „Гетьман Іван Мазепа". Пізніше під тиском Антанти українські кораблі були виведені з Чорного моря. Про це все немає й згадки в п'єсі „Загибель ескадри" О. Корнійчука. Ця п'єса була ніби історичним документом для мільйонів глядачів, що її бачили. Вона обійшла всі театри Радянського Союзу. П'єсу оцінювали вище за твори Софокла та Шекспіра, бо „в п'єсі радянського драматурга стало торжество нового над старим, продовження суспільної боротьби на вищому ступені її розвитку". Додам – на вищому ступені історичної неправди.

Ростислав Василенко,
Юніон, Н. Дж.

Моїм внукам і всій молоді, яка закінчила школу українознавства

Так склалися обставини нашого життя, так сталося, що живемо у гостинній країні, яка є найбільшою потугою світу, – живемо в Америці. Ми маємо обов'язок бути корисними громадянами цієї країни нашого теперішного перебування. Сплачуємо податки, виконуємо військову службу в разі потреби, наражуємо своє життя в обороні країни на випадок війни.

Вже тут ви народилися, виростаєте і будете користати з усіх благ, які дає життя в Америці.

Але нашим обов'язком є бути свідомим свого походження, своєї спадщини, себто того всього, що належить до історії українського народу. Народ цей від непам'ятних часів – не лише коротких двістітриста літ, як, приміром, З'єднані Стейти Америик – заселює частину землі, в яку прямо вріс. Народ цей зносив різні лихоліття, напади ворогів, займанщину, голодомор, заслання, геноцид та всякі страхіття, але все те витерпів і, всупереч усьому, вижив. До цього виживання причинилися наші предки, які на тій землі жили та її понад усе любили. Бо зовсім природним є почуття любови до свого, рідного, як природним є любити батька і матір, свою родину.

Завдяки цій любові і вірності врешті-решт і здійснилися бажання багатьох поколінь: ми маємо державу, незалежну Україну, якої минуле свідчить про те, хто ми. Про нас говорять пам'ятки минулих століть – щоправда, залишки того, що врятувалося з трагічних часів історії нашого народу.

Наше минуле свідчить про нашу витривалість і віру в Бога, яка дала нам силу вистояти на своїй землі, і дати іншим народам свідоцтво нашого гідного буття.

Пам'ятайте завжди – сильна, чесна людина, із свідомістю та розумінням духовних вартостей життя, ніколи не витіснить із свого сумління свою належність до свого роду і народу.

Дарія Миндюк,
Гюстон, Тексас

Чеченські жінки закликають до боротьби з аґресором

До редакції „Свободи" надійшло датоване днем 12 квітня звернення Комітету чеченських жінок-матерів, у якому вони нагадують, що чеченський народ багато століть веде виснажливу і непосильну боротьбу з Росією за своє незалежне існування.

Наша боротьба нерівна у територіяльному відношенні, за людськими ресурсами. Тепер в історії Чечні настали особливо важкі часи. Ніколи ще ворог, аґресор не доходив до таких крайностей і звірячих учинків, як у цій війні. Незліченні випадки наруги, сотні замучених, зґвалтованих жінок у мирних селах, на очах у чоловіків.

Чеченці-чоловіки! Об'єднайтеся і, зібравшися разом, відверніть цю страшну ганьбу і зневагу, що гряде на нас!

Перед собою ви бачите загублених ваших дітей і нашу убогість, ви бачите мародерів, грабіжників і убивць, незначних людців, у яких, крім горілки і просторікувань про широку російську натуру, за душею нічого немає. Їх зігнали сюди з однією метою – знищувати, грабувати, убивати! Подивіться, кого ви терпите на своїй землі і перед ким принижуєтеся!

Перемога буде за чеченським народом, як це вже було не раз у нашій історії. Ми сповнені рішучости боротися з цими нелюдями. Згадайте, що ви – чеченці, звільніть нас від варварів!

Комітет чеченських жінок-матерів

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Звіт Ірени Яросевич, головного редактора „Свободи", на 35-ій Конвенції УНСоюзу

Коли я пишу цей звіт для 35-ої Конвенції Українського Народного Союзу, я працюю головним редактором „Свободи" лише 18 місяців. Іншими словами, я не перебуваю на цій посаді повних чотири роки, тобто від минулої Конвенції, однак все ж таки можу подати загальний огляд праці редакції за цей час.

Після багатьох інтенсивних розмов, з наміром скоротити витрати, делегати 34-ої Конвенції, в травні 1998 року, прийняли рішення перетворити „Свободу" на тижневик. Недовго після цього рішення довголітній головний редактор „Свободи" Зенон Снилик пішов у відставку. Також у той же час Екзекутива і члени редакції вирішили, що газета, яка до того моменту версталася ручним способом, повинна перейти на електронічну верстку. Цей подвійний перехід, тобто зміна „Свободи" зі щоденника на тижневик і перехід від ручної на електронічну верстку, був здійснений виконуючим обов'язки головного редактора Сергієм Миронюком. У складній справі цього переходу йому допомагав Сергій Поліщук від „Українського Тижневика". Ці два Сергії працювали днями і ночами й у вихідні дні, творячи нові макети сторінок „Свободи", доклали багато зусиль на навчання людей, плянуючи перші кілька чисел нової „Свободи". Як було заздалегідь визначено, перше число „Свободи" як тижневика вийшло 3 липня 1988 року. „Свобода" вдячна обом Сергіям за добре виконану працю.

З особистих причин Сергій Миронюк пішов у відставку, і у вересні 1998 року Екзекутива призначила головним редактором газети Раїсу Галешко. Вона працювала на цій посаді до вересня 2000 року, після чого Екзекутива вирішила не відновлювати з нею контракту. Левко Хмельковський, член редакції, був виконуючим обов'язки головного редактора до 11 листопада 2000 року, після чого, на пропозицію Екзекутиви, я стала головним редактором „Свободи". Я прийшла до „Свободи" з редакції „Українського Тижневика", де працювала від грудня 1996 року.

Перехід зі щоденника на тижневик, закриття друкарні і книговидавництва „Свободи", також рішення, прийняте 34-ою Конвенцією, досягнуло свою мету – витрати „Свободи" були зменшені. Головне – через зменшення коштів на пошту, зменшення чисельности працівників і зменшення фізичної площі праці. Додатково у 2001 році я скоротила приблизно на 7 тис. дол. виплати так званих „contractor fees" – місячний гонорар для авторів, які працювали для газети за попередніх редакторів. Ми тепер платимо авторам гонорар лише за конкретну статтю, а не наперед визначену місячну суму. Також скорочено подвійні послуги доставлення новин і фотографій.

Дохід „Свободи" підвищився через продаж реклями, продаж Альманаху УНС, пожертвувань у наш пресовий фонд і через підвищення передплатної ціни. Навесні 1999 року Марія Осіславська була призначена керівником реклям для обидвох газет. У 2001 році дохід від реклями „Свободі" зріс більш як на 275 тисяч дол., найбільше в історії цієї газети. Петро Часто, редактор нашого Альманаху, вже кілька років готує популярний Альманах. В 2001 році дохід від Альманаху становив 49 тисяч дол. і понад 12 тисяч становили пожертви до нашого пресового фонду. (Прошу зазначити, що у звіті головного касира під категорією „revenues", приблизно 10,500 дол. пожертвувань до пресового фонду Альманаху приписано до „printing", а не до „Almanac PF", де вони повинні значитися). Загальна сума пожертв до пресового фонду „Свободи" становила понад 30 тисяч дол. Навесні 2001 року 5-долярова підвишка в кошті передплати також збільшила дохід „Свободи".

„Свободі" пощастило, що в неї є надзвичайно віддані передплатники. Відповіді на опитник читачів, котрий ми провели восени 2001 року, виявив, що майже 75 відсотків з них є передплатниками понад 25 років, і дуже багато – понад 50 років. Але з кожним роком за минулих 20 років кількість передлатників „Свободи" зменшується. В 1980 році газета налічувала 15,300 передплатників. Найбільший спад передплатників відбувся між 33-ою Конвенцією в 1994 році і 34-ою Конвенцією в 1998 році, – приблизно 4,000. Це було загально пов'язане з рішенням значно піднести кошт передплати – до 75 і 100 долярів на рік.

Між груднем 1997 року і груднем 2001 року чисельність передплатників впала від 7,609 до 7,153. Разом з рішенням змінити „Свободу" зі щоденника на тижневик, кошт річної передплати був зменшений від 75 дол. до 40 дол. для членів, і від 100 дол. до 50 дол. для не-членів УНСоюзу. Для тих читачів, котрі передплатили щоденник рік наперед, їхня передплата була продовжена ще на один рік, тому в 1998 і 1999 році було мало скасованих передплат.

Але великий спад, приблизно 210 передплатників за два місяці, виник в березні і квітні 2000 року, саме тоді, коли ті продовжені передплати закінчилися. Нам не ясно, скільки цього спаду сталося від невдоволення читачів з переходу від щоденника на тижневик, з причини смерти передплатника, або від незадоволення змістом газети. На підставі отриманих листів і телефонічних дзвінків до УНСоюзу можна було зробити висновок, що багато читачів не сприймали змісту газети того періоду, коли редакцію очолювала Р. Галешко.

Ще один спад в передплаті стався після того, як навесні 2001 року була запроваджена 5-долярова підвишка на передплату. На підставі дзвінків і листів ми також знаємо, що втрачаємо чимало передплатників з тієї причини, що люди незадоволені невчасною поштовою доставою газети і також тому, що в деяких містах тепер є доступні безкоштовні українськомовні газети.

Але все ж таки ми певні, що більшість нашого спаду спричинює смерть наших передплатників і спад у стані їхнього здоров'я. Знову виходячи з відповідей на наш опитник, 85 відсотків наших читачів є віком понад 55 років, а більшість з них – понад 65. Лише короткий огляд чисельности клепсидр за останні два роки чи список виплачених полісів УНСоюзу доводить, що це покоління найбільш льояльних читачів Свободи" потихеньку відходить у вічність. Саме це покоління було віддане не лише Україні серцем і душею, але також було віддане друкованому слову – книжці, газеті, журналові.

Все ж таки до нас приходять нові передпланики. Влітку 2000 року предсідник УНСоюзу Уляна Дячук домовилася з редакцією тижневика „Українські Вісті", який припинив своє існування, що „Свобода" буде друкувати місячну сторінку Фундації І. Багряного, спонзора „УВ", зате колишні передплатники „УВ" стануть передплатниками „Свободи". В той спосіб „Свобода" придбала кілька сотень передплатників влітку 2000 року. З нової хвилі еміґрантів, на підставі розмов з ними, передплатниками вони стають тільки після кількох років життя в Америці.

За останні декілька років кількість передплат, висланих до України, також збільшилася. Наші читачі в Україні пишуть нам, що вони одержують „Свободу" від родичів, і також багато з них – разом з пакунками гуманітарної допомоги або як подарунок-передплату. Вони нам пишуть з вдячністю, що „Свобода" чесно і гідно плекає українську свідомість – те, що незважаючи на 10 років незалежности, вони вважають все ще недостатнім в Україні.

В цей момент я б хотіла розрізнити концепцію читача і концепцію передплатника. Хоча ми нараховуємо приблизно 7,000 передплатників, ми розраховуємо приблизно на 20,000 читачів. Одна з наших головних реклямодавців, на підставі власних досліджень, стверджує, що „Свобода" має так зване „pass-around rate" приблизно в три рази, тобто на кожного передплатника є три читачі. „Свобода", вони стверджують, не є такою газетою, котру читають тільки поверхово, швидко перегортаючи сторінки, за одними заголовками, – навпаки, „Свобода" є газетою, яку тримають протягом тижня, перечитують її від дошки до дошки, і потім передають ще й іншим.

Але все ж таки „Свобода" стоїть перед великою конкуренцією: україномовні джерела і новини швидко і дешево знаходяться в Інтернеті, і україномовний читач має доступ до великого вибору українських, російських і польських газет, які роздають безкоштовно.

З фінансової точки зору, газети можуть бути роздані безкоштовно з кількох причин: коли редакція віддає більше половини площі реклямі; коли приватний власник фінансово підтримує газету з особистих причин; коли текстові сторінки продаються, наприклад, хтось платить за інтерв'ю зі собою чи „купується" стаття про певну організацію; коли редакційний матеріял є вкрадений, тобто передрукований з інших газет, чи взятий з Інтернету,без дозволу і без того, щоб платити авторові гонорар; коли сторінки готуються в Україні, Росії або Польщі і передаються сюди лише для того, щоб газета була надрукована і розповсюджена; коли газету роздають лише в тих районах, де є високий відсоток еміґрантів і нема потреби отримувати списки передплатників, і тому відсутні кошти поштового пересилання. Ніяка з тих умов не відповідає „Свободі". Проте ані Інтернет, ані безкоштовні газети не можуть довкола себе гуртувати громаду, як це робить „Свобода", яка була заснована і має надалі залишатися саме як загальногромадська газета.

Для „Свободи" є проблемою, що практика, коли інші українськомовні газети без дозволу передруковують наші матеріяли, продовжується. Існує багато безкоштовних джерел інформації, якими всі газети можуть користуватися, наприклад, новини Радіо „Свобода", Бі-Бі-Сі, різні Інтернетські джерела, прес-релізи від установ. Але „Свобода" також платить за певну частину свого матеріялу. Наприклад, відколи я працюю у „Свободі", я бачила, як інші газети передруковували статті з нашого спецвипуску, присвяченого 10-літтю Незалежности України, зі спецвипуску 2001 року про візиту святішого Отця Івана Павла II в Україну, – без дозволу і без того, щоб посилатися на „Свободу" як першоджерело. Були передруковані інтерв'ю і статті, за котрі ми платили, і навіть передруковуються матеріяли авторів, про які загальновідомо, що вони пишуть тільки до „Свободи", наприклад, колонки Ольги Кузьмович „Про це і те". Коротше, наші матеріяли вартістю декілька тисяч дол. з'явилися в інших виданнях без нашого дозволу, без посилання на нас і без грошового відшкодування. Це називається крадіжкою, але, на жаль, ця практика широко застосовується.

За останні чотири роки відбулося багато змін в редакційному колективі „Свободи". До теперішнього складу редакції входять Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Петро Часто, Левко Хмельковський і я. Комп'ютерним складанням матеріялів і версткою займаються Іда Фокс, Дарія Малиновська і Павло Стокотельний. Ігор Пилипчук створив наш веб-сайт (www. svoboda-news.com) і раз на тиждень його поновлює. До адміністрації для обох видань УНСоюзу входять головний адміністратор Влодко Гончарик, керівник відділу передплати Марійка Пендзола, керівник відділу реклями Марійка Осціславська і Роман Павлишин, який працює на пів платні і займається висиланням газети і книгарнею. В часі між попередньою і теперішньою Конвенціями відійшли з редакції, окрім вище поданих редакторів, Галина Колесса, Раїса Руденко, Володимир Романюк і архівіст „Свободи" Міля Герасимчук. Марія Шепарович пішла у відставку з відділу оголошень.

Редакції обидвох газет, „Своводи" і „Українського Тижневика", тісно співпрацюють між собою, і я певна, що всім їхнім членам належиться подяка за послідовну і віддану працю з тим, щоб щотижня видати ті дві необхідні для нашої громади газети.

Також за останні чотири роки нам було сумно дізнатися про передчасні смерті колишніх членів редакції „Свободи" Людмили Волянської, Володимира Романюка і

(Закінчення на стор. 12)

Чи варто відзначати річницю Переяславського договору?

Президент України Леонід Кучма 15 березня цього року видав указ про підготування до відзначення в 2004 році 350-річчя Переяславського договору гетьмана Богдана Хмельницького з Московщиною. Через цей договір козацька Україна втратила незалежність, а її народ зазнав багато різних кривд, поневірянь, голодоморів, тюрм, розстрілів, заслань та репресій. Виглядає, що Президент України та його дорадники не знають чи не хочуть знати історії своєї країни, не читали праць українських істориків Михайла Грушевського, Дмитра Дорошенка, Михайла Брайчевського та багатьох інших, що насвітлюють Переяславський договір, та книгу пророка України Тараса Шевченка „Кобзар".

Договір Б. Хмельницького з Московщиною (так тоді називалася Росія) 1654 року був складений так неясно, що обидві сторони, відразу ж після його підписання, ще за життя Б. Хмельницького, вкладали в нього, кожний по-своєму, різний зміст. Б. Хмельницький трактував Переяславський акт як звичайний союз, звернений проти Польщі. Це був військовий союз, подібний до тих, що їх Хмельницький укладав раніше з татарами Криму, з Туреччиною, а пізніше, після Переяславського договору – з Швецією.

На підставі архівних матеріялів ми знаємо, що Переяславський договір був написаний в одинадцяти пунктах. Оригінал його не зберігся чи навмисно був знищений. Певний час за оригінальний текст договору уважали статті в чотирнадцяти пунктах, які при переговорах у 1659 році, після смерти Богдана Хмельницького, передав московський князь Трубецький Юрієві Хмельницькому, як „Статті Богдана Хмельницького з 1654 року". Але пізніше виявилося, що ті 14 пунктів були зфабриковані у московських канцеляріях.

Різні умови та союзи з татарами та турками не дали Б. Хмельницькому тих успіхів у боротьбі з Польщею, яких він сподівався. Тому він звернувся до близького сусіда, православного московського царя. На цей крок він не радо пішов. Та й Московія не дуже спішилася допомагати Україні, а чекала поки Україна і Польща обидві знеможуться в боротьбі між собою, а тоді вона загарбає їх обох.

Ці події описує в „Історії України-Руси" Михайло Грушевський. Дмитро Дорошенко у „Нарисі історії України" пише: „Земський собор у Москві на кількох сесіях протягом 1653 року радився про українські справи, і нарешті на сесії в жовтні було винесене остаточне рішення. Собор ухвалив: просити царя, щоб він прийняв Україну „під свою високу руку задля православної віри й святих Божих церков". Внаслідок цієї ухвали вислано в Україну спеціяльне посольство під проводом боярина Бутурліна, яке й прибуло під кінець 1653 року до Переяслава, де мало зустріч з гетьманом".

„Ой біда, біда, чаєчці-небозі..."
Худ. Амвросій Ждаха

18 січня 1654 року Богдан Хмельницький після низки переговорів з Бутурліним скликав у Переяславі генеральну старшину й полковників, де ухвалено прийняти царську протекцію. Того ж дня зібрано на майдані усіх мешканців Переяслава, козаків та старшину й поінформовано про рішення Богдана Хмельницького. По обіді в церкві мали бути складені присяги князя Бутурліна іменем царя, що „цар оборонятиме Україну від польського короля й не порушуватиме вольностей і прав шляхти, козаків, міщан та взагалі всіх станів українського суспільства", та з другої сторони, присягне Богдан Хмельницький і його старшина та суспільство. Непорозуміння постало відразу. Бутурлін присягнути відмовився, мотивуючи тим, що ставленик Божий – цар – не присягає, а його слова, переданого через боярина, цілком досить. Тактика царського посла, небажання скласти присягу, насторожила і Хмельницького, і всіх присутніх у Переяславі.

Про цей союз України з Московщиною Д. Дорошенко пише: „Та як би не кваліфікувати й не оцінювати форму відносин, які утворилися в наслідок переяславських і московських переговорів, не можна забувати одного: що обидві сторони, і Москва, і Україна, кожна по своєму розуміли суть цих відносин. Згодившися прийняти Україну „під високу царську руку", в Москві з перших же кроків старались обернути протекторат у інкорпорацію, використовуючи кожне необережне слово, кожну неясну фразу в зверненнях гетьмана до московського уряду, щоб зреалізувати якомога ширше свій вплив на українське життя: особливо ж зручно використовувала Москва різні прояви суспільного антагонізму на Україні.

Власне на цім антагонізмі й була побудована вся дальша політика Москви щодо України. З другого боку, гетьман і старшина справді дивилися на протекцію московського царя як лиш на певну, може навіть і тимчасову угоду, яка давала змогу нарешті покінчити тяжку боротьбу за унезалежнення від Польщі".

Михайло Брайчевський в своїй праці „Поєднання чи возз'єднання", докладно розглядаючи Переяславський договір та його наслідки для українського народу, прийшов до переконання, що події з 1654 року насвітлювалися в царській Росії, а пізніше в Радянському Союзі, неправильно та тенденційно. Він пише: „Виходило, що протягом багатьох століть український народ боровся головним чином проти власної національної незалежности. Що незалежне існування було величезним злом для нашого народу. І що, отже, всі ті, хто кликали його на боротьбу за національну незалежність, були... найлютішими ворогами українського народу. Всі конкретні явища в історії України – події, тенденції, діяльність окремих осіб і самі ці особи – все оцінювалось з погляду не клясової, соціяльної суті, а з їхньої позиції щодо Росії. Якщо хтось обстоював ідею „возз'єднання" – здобував позитивну оцінку, незалежно від інших умов: той же, хто брав цю ідею під сумнів або, боронь Боже, брав участь у визвольній антиросійській, антицарській боротьбі, – одержував ярлик „мерзенного зрадника", „ворожого ставленика" і „найлютішого ворога", – знов же незалежно від своєї позиції та соціяльної програми".

Таке несправедливе, протиукраїнське насвітлення історії, пише М. Брайчевський, поставило найвизначніших діячів української історії, дійсних патріотів України, в рубрику зрадників, запродавців, агентів чужих держав та демагогів. Він на численних прикладах показав, що різні „приєднання" чи „возз'єднання", подібні до Переяславського договору, які практикувалися російськими царями, були не чим іншим як пограбувальниками чужих територій, чужого майна, заведенням у „так званих визволених краях" кріпацтва, убогости та неписьменности.

„Економічний розвиток країн, загарбаних царизмом, набирав неприродного, однобічного характеру. Це був розвиток в інтересах метрополії, цебто Москви, такий розвиток, який міцно приковував залежну країну до російської економіки, перетворював цю країну на об'єкт економічного визиску. Це був союз коня і вершника, в якому Росія відігравала ролю останнього" – пише М. Брайчевський.

Гетьман Богдан Хмельницький

Переяславський договір росіяни інакше й не називають, як „возз'єднання" України, ще до того й навіки, з Росією. У Другу світову війну радянські війська, здобуваючи від німців перехід Дніпра, зрівняли Переяслав зі землею. А щоб показати, що Москва дбає за місто, де був складений Переяславський договір, декретом президії СРСР 12 жовтня 1943 року, наказано Переяслав називати Переяслав-Хмельницький і наповнити його російським духом. В 1961 році там поставлено пам'ятник – дві постаті з різними декоративними додатками, українки і росіянки. Під ним напис: „Навіки разом – навіки з російським народом".

В 1982 році місто „вщасливили" ще іншим пам'ятником, який зображує гетьмана з булавою, старшин та людей, що вітають хлібом і сіллю представників Москви. Цей пам'ятник має назву „Навіки разом".

Тарас Шевченко був в Переяславі у свого друга Андрія Козачковського чотири рази. Там він написав „Заповіт", „Наймичку", „Кавказ" та вступ до поеми „Єретик". Він не був захоплений Переяславським договором. В поемі „Великий льох" згадує, що одна з душ жаліється, за що її не пускають в рай.

Дивлюсь – гетьман з старшиною...
Я води набрала
Та вповні шлях і перейшла
А того й не знала,
Що він їхав в Переяслав
Москві присягати!
І вже ледве я на-ледве
Донесла до хати
Оту воду... Чом я з нею
Відер не побила!?
Батька, матір, себе, брата,
Собак отруїла
Тою клятою водою!

То беручи під увагу все вище згадане, чи варто Україні велично відзначати той вимушений обставинами договір, що приніс так багато українському народові біди й нещасть?! Думаємо, що ні!

Чи не назве історія й теперішнього Президента України, так як називав Шевченко Хмельницького, „нерозумним сином" за відзначення 350-річчя Переяславського договору та інші речі, що відбуваються з його дозволу та наказу в Україні?

Олексій Коновал,
редактор „Вісті Фундації ім. І. Багряного"

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Панахида за провідників

ГЕМПСТЕД, Н. Й. – „Пам'ятаймо про Україну" – цим закликом тижневик „Свобода" на своїй титульній сторінці нагадує українцям в діяспорі, що ми не повинні забувати історію нашої держави.

9 травня в церкві св. Володимира на Лонг-Айленді, відправлено Панахиду за українських провідників, які боролися за визволення України з-під чужоземного ярма і були підступно знищені. Це – Симон Петлюра, Євген Коновалець, Степан Бандера та Роман Шухевич. Про цих провідників згадав в своїй проповіді о. Максим Кобасюк.

Під час Панахиди були схилені американський, український державний і прапор 42-го відділу Організації оборони чотирьох свобід України, які винесли прапороносці Володимир Ягнич, Михайло Качмарчик та Іван Шклярук з асистентами Олею Ягнич, Марією Якубовською та Мартою Шклярук.

Після Панахиди заступник голови відділу Мирон Корнага в парафіяльному центрі св. Володимира зробив доповідь про діяльність і загибель цих провідників.

Роксоляна Левенець

Клюб емеритів відзначив День матері

ЧИКАҐО. – Кожного року, коли гарним весняним квітом розцвітає земля, оповита красою природи, весь християнський світ святкує День матері. Таке свято відбулося 15 травня в Клюбі емеритів при катедрі св. Миколая. Після Служби Божої зібралися понад сто членів клюбу і гостей на чолі з Владикою Інокентієм Лотоцьким, ЧСВВ, і духовенством.

Імпрезу відкрив голова клюбу Володимир Щебльовський, передаючи дальший провід Василеві Камінському. Владика Інокентій започаткував імпрезу піснею до Матері Божої і виголосив слово про Матір.

Після урочистого обіду В. Камінський представив трьох Матерів року – Ярославу Іванишин, Марію Богданик і Еву Явну. З вітаннями виступили о. Богдан Налисник, Богдан Ватраль – президент кредитової кооперативи „Самопоміч". Стефанія Форович виголосила доповідь про любов і значення матері. Антоніна Бурдяк прочитала вірш, який написав студент-сирота з України „Мамо моя дорога", а Мирослава Баторфальви прочитала вірш „Моїй матусі".

При цій нагоді відзначено також уродини референтки Софії Залуцької, якій вручено квіти і солодке. Іванна Савицька прочитала власний вірш, присвячений С. Залуцькій.

Спонзорами імпрези були каса „Самопоміч" і банк „Певність.

Н. Ф.

Науковець-невролог здобула стипендію на досліди з генетики

ЧЕПЕЛ ГІЛ, Н.К. – Лариса Г. Певна, асистент професора генетики у Медичній школі та член Неврологічного наукового центру Університету Північної Каролайни, одержала, як переможниця з числа багатьох претендентів, п'ятирічну федеральну стипендію для глибшого лябораторного дослідження генів, які виконують важливу функцію в реґулюванні неврологічних клітин стебла. Ці клітини (підродини SOXB1) уважаються вирішальними для неврологічного стебла, даючи піднесення центральній нервовій системі. Майже мільйонова стипендія від Інституту психічного здоров'я розподілена по 200 тисяч дол. у перших чотирьох роках і 175 тисяч дол. – у п'ятому році.

Лариса Певна, народилася в Нью-Йорку, пластунка, випускниця Школи українознавства „Самопоміч". Вона здобула докторат в ділянці генетики в Колюмбійському університеті. Вона розпізнала один із перших молекулярних механізмів у реґулюванні клітин неврологічного стебла. Згодом, висліди її праці, будуть застосовані в терапії перещеплень у випадках людських невродегенеративних хвороб.

Завданням Неврологічного наукового центру Університету Північної Каролайни, є сприяти науковим дослідам неврології з окремим наголосом на розвиток мозку, неврогенетики і неврологічних хвороб. Метою дослідницької групи є здійснити прорив у ключових зонах, які найбільше впливають на неврологічні і психіятричні розлади, котрі є згубними для людини та її родини.

15 тисяч долярів – подарунок Торонтському університетові

ТОРОНТО. – Григорій Гамара, президент Інституту св. Володимира, вручив 21 квітня чек на 15 тисяч долярів відділові лінґвістики Торонтського університету – з метою підтримання стипендії ім. проф. Едварда Бурштинського для студентів-мовознавців провінції Онтаріо. Зібрані пожертви прийняв проф. Пітер Рейх, який очолює відділ лінґвістики університету. Кошти були зібрані на урочистому бенкеті на честь проф. Едварда Бурштинського у зв'язку з його виходом на пенсію. Інститут св. Володимира та відділ лінґвістики зобов'язалися зібрати по 50 тисяч дол. на заснування стипендії, університет додасть ще 50 тисяч. Щорічний внесок провінції Онтаріо – 10 тис. долярів.

Лідія Бортник

Особливою грамотою губернатор стейту Ілиной Джордж Раєн відзначив відданість всіх тих, які працюють в ділянці етнічного шкільництва – батьків, учителів і ентічні організації. З цього приводу скарбник стейту Джуді Бар-Топінка (зліва) передала грамоту-нагороду Роксані Харкевич зі „Світлички", спонзорованої Союзом Українок Америки.

Три доповіді про О. Кобилянську

Якось так склалося, що у недалекій відстані часу в Науковому товаристві імені Шевченка в Нью-Йорку проведено аж три доповіді на тему творчости Ольги Кобилянської та її яскравого, повного думок і почуттів листування, яке знайшлося в архівах України та щойно тепер може бути предметом літературознавчої і психологічної аналізи.

Як слухачі дізналися з доповідей, листування нашої письменниці – не лише багате на зміст, але й значне своїми розмірами. Дві перші доповіді д-ра Тамари Гундорової з Інституту літератури Національної Академії Наук України про фемінізм у зв'язку з творчістю Ольги Кобилянської та „О. Кобилянська і Леся Українка – жіночий платонічний роман", в яких була мова про стосунки між цими двома непересічними українками виголошені в квітні 2001 року і в лютому 2002 року, не уся публіка прийняла прихильно.

Тема глибокої приязні, яка безумовно існувала поміж О. Кобилянською і Л. Українкою, не тільки у листуванні, але і в товариських відносинах, про що вказувала у своїх доповідях д-р Т. Гундорова, в українській літературі доволі рідка, а вже зокрема її інтерпретація дослідниками творчости письменників. Ця тема також не є надто часто заторкнена доповідачами, тому не можна дивуватися, що частина української публіки уважає, ще досі, що не слід голосно про це говорити.

Саме з цих причин слухачі з полегшою відітхнули на останній доповіді із циклу „О. Кобилянська", з якою виступив проф. Марко Павлишин, голова НТШ Австралії. Він прибув до США на наукову конференцію й охоче поділився з нью-йоркською публікою наслідками вивчення архівів, зокрема листування Ольги Кобилянської з Осипом Маковеєм, що недавно стало доступним, хоч зі 175 одиниць тільки 62 були досі опубліковані.

Д-р М. Павлишин подав тонку аналізу цього листування, підкреслюючи щиру любов О. Кобилянської до О. Маковея, яку вона і виказувала у своєму листуванні цілком ясно і без застережень. Проф. М. Павлишин схарактеризував у своїй доповіді цей надзвичайно цікавий матеріял, що його довелося йому досліджувати як зі сторони психології, так і з боку ґендерських студій, як взагалі багате листування О. Кобилянської, яке раз-у-раз вказує на нові шляхи для глибшого зрозуміння складної психіки цієї відомої нашої письменниці.

„Чотири серії листів, що зараз є виставлені в архівах Києва для студій, – це дуже цікавий матеріял для дослідників – зазначив у своїй доповіді проф. М. Павлишин, – але науковці, що їх досліджують, повинні дотримуватися принципів наукової відповідальности". При тому проф. М. Павлишин підкреслив, що сам він ставиться вельми обережно до психоаналітичних висновків при аналізі того чи іншого листування. Його доповідь із численними цитатами з листування була цікава і відкрила перед слухачами ще одну грань складних почувань Ольги Кобилянської, яка досі залишилася надзвичайно популярною в нашій літературі та в перекладах на інші мови.

О. Кузьмович

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ – ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Успішна українсько-канадська конференція

ЕДМОНТОН. - В цілому конференція, яка відбулася 11-13 квітня в Альбертському університеті, була присвячена темі присутности українців у Канаді і мала назву: „Між двох вогнів". Вона зібрала українсько-канадських спеціялістів, які представляли різноманітні теми, починаючи від історії виготовлення конопляної олії в східньо-центральній Альберті до оцінки танцювального репертуару Василя Авраменка в „парадигмі національного мистецтва".

Конференцію організувала Українсько-канадська програма (УКП) Канадського інституту українських студій (КІУС). Фінансову допомогу надали Альбертський університет і Фундація імені Тараса Шевченка. Квітнева дата була вибрана організаторами конференції таким чином, щоб узгодити її з бенкетом з нагоди 25-річчя КІУСу та показати важливу ролю Інституту в розвитку українсько-канадських студій за останню чверть століття.

Конференція також дала можливість представникам КІУС-УКП, Українського центру розвитку й досліджень коледжу ім. Грента Мак'юена в Едмонтоні, Канадського центру української культури та етнографії (КЦУКЕ) Альбертського університету, Центру вивчення української спадщини (ЦУС) в Саскатуні, Центру українсько-канадських студій Манітобського університету і Канадської фундації українських студій визначити шляхи оптимальної співпраці у розвитку українсько-канадських студій.

Відбулася презентація двох нових праць на українсько-канадські теми: „Канукраїнська література: критичні есеї про канадсько-українські твори" Соні Мицак та „Канада і українське питання, 1939-45: студія з державознавства" Богдана Кордана.

Наукова частина конференції почалася з секції „Провідні особистості". Отець д-р Мирослав Татарин (Саскачеванський університет) розглянув перипетії соціяльно і національно свідомого українсько-католицького священика Миколи Шумського, який боровся за право спадщини в конфесійно розділених парафіях; Мирон Момрик (Національні архіви Канади) розповів про роки становлення Майка Стара, першого канадця українського походження, що займав відповідальний пост у федеральному уряді, в імігранському середовищі південної Ошави, Онтаріо; а д-ри Олег Ґерус і Денис Глинка (обоє з Манітобського університету) подали докладну і цікаву інформацію про вагому ролю політика Антона Глинки, який піднімав українське питання під час і після Другої світової війни.

Ранкове засідання завершили виступи Ронди Гінтер (МакМастерський університет) про діяльність дітей в політично заангажованому товаристві „Український робітничо-фармерський дім", та Андрія Макуха (КІУС, Торонто) - з приводу спроб організувати некомуністичні українські ліві організації в Канаді в міжвоєнний період, зокрема про діяльність Микити Мандрики та Данила Лобая.

Друга половина дня почалася з секції, присвяченої „Еволюції українсько-канадської ідентичности". Олександер Макар (КЦУКЕ) розповів про свої знахідки та проаналізував зміст українсько-канадських альманахів; д-р Франсес Свиріпа (Альбертський університет) розглянула ставлення етнічних груп до святих місць в канадських преріях; д-р Соня Мицак (Сіднейський університет, Австралія) говорила про англомовну прозу Ганни Кирилів-Бичинської. В межах огляду українсько-канадської літератури Джейн Ковбель (Манітобський університет) розглянула літературні досягнення Павла Крата, а Валерій Полковський (Альбертський університет) говорив про питання етнічности й тематичного розмаїття в контексті імігрантської літератури міжвоєнного періоду.

Ця секція завершилися спільною презентацією праці колишнього представника Відділу сільського господарства Джо Гурби і Романа Фодчука про історію і вплив українських агрономів в сільській східньо-центральній Альберті. Р. Фодчук доповнив доповідь колекцією слайдів про життя українських поселень навколо Вагревілу в 1950-1960-их роках.

У рамках вечора гумору і сатири Клуб любителів літератури і драми при Українському національному об'єднанні м. Едмонтона підготував виставу, що включала уривки з репертуару українсько-канадського театру 1920-1930-их років. Учасники конференції і українська громада міста мали унікальну нагоду побачити „Вуйка Штіфа" та інших героїв, повернутих на сцену після довгої відсутности.

Суботня програма почалася з презентацій праць Романа Фодчука (Кочрейн) про виготовлення конопляної олії в східньо-центральній Альберті, Браєна Червіка (КЦУКЕ) - про українську музику в міжвоєнний період та Уляни Головач-Аміот (Калгарі) - про перші роки Канадсько-українського товариства молоді (СУМК). Ранкова секція продовжилися двома доповідями про Іллю Киріяка: Микола Сорока (Альбертський університет) порівняв „Вікінгове серце" Лори Салверсон з „Синами землі", а Ярс Балан (КІУС, Едмонтон) оглянув його життя і громадську діяльність. Пообідня секція почалася з доповіді Богдана Небеся (стипендіят ім. Непораних, Альбертський університет) про діяльність Канадського Національного кіноуправління та розповсюдження кінопродукції серед українських канадців на початку 40-их років.

Сесія породовжилася двома чудовими оглядами творчости Василя Авраменка: д-ра Андрія Нагачевського - про танець Авраменка як „національне мистецтво", та Ореста Мартиновича (Центр українсько-канадських студій, Манітобський університет) - про діяльність Авраменка в Канаді до 1940 року.

Програма конференції завершилася секційним обговоренням (участь у якому взяли Андрій Макух, Орест Мартинович, Мирон Момрик і Андрій Нагачевський) досліджень з українсько-канадського життя в міжвоєнний час та можливі напрямки майбутніх досліджень у цій ділянці. На цьому засіданні головував колишній директор КІУСу проф. Манолій Лупул, який використав нагоду, щоб підкреслити важливість канадського виміру в діяльності КІУСу. Одним з головних питань, порушених в дискусії, стала потреба в дослідженні соціяльної історії українців Канади, і була внесена пропозиція, щоб наступною темою конференції в рамках УКП стала тема „Будні і свята".

Того вечора більшість учасників конференції разом з едмонтонською громадою зібралися на банкеті на честь святкування 25-ої річниці КІУСу у Факультетському клюбі університету.

На вечорі було згадано кілька ключових постатей у розвитку Інституту - Богдана Боцюркова, Лоренса Декора, Юрія Луцького та Івана Рудницького - та висловлено признання провідній ролі в становленні та розвитку Інституту, яку відіграли Петро Саварин і Манолій Лупул.

Андрій Макух,
координатор досліджень,
Українсько-канадська програма
КІУС

Д-р Франсес Свиріпа (Альбертський університет) розглянула ставлення етнічних груп до святих місць в канадських преріях.

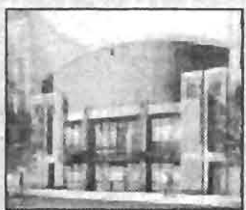
Ярс Балан (КІУС, Едмонтон) оглянув життя і громадську діяльність Іллі Киріяка.

На коференції висловлено признання провідній ролі в становленні та розвитку Інституту, яку відіграли Петро Саварин (праворуч) і Манолій Лупул.

РОЗПОЧАЛАСЯ БУДОВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ-ЙОРКУ!

Допоможіть Вашим щедрим датком завершити будову та зберегти нашу культурну спадщину для наступних поколінь !

Сердечно дякуємо Вам за постійну підтримку.

The Ukrainian Museum • 203 Second Avenue New York, NY 10003 • Tel: (212) 228-0110 • Fax: (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org • web site: www.ukrainianmuseum.org

16 червня – День батька

Українознавство починається від батька

У барвисту червневу пору, коли все оживає і цвіте, маємо гарне Свято батька. Мені приємно бувати у родинах д-ра Северина Палидовича у Гошені, Євгена Татарина у Міделтавні та Ігоря Сірка у Ґлен Спеї, де поважають українські традиції, звичаї, мову. Злагода і розуміння панують у цих оселях.

У сімейній бібліотеці Палидовичів багато книг про Україну, подарованих дітям і внукам у різні часи. Всі шанують українську пісню, тонко відчувають її багатство і красу. Закоханий в народну пісню дід Северин записав багато нових пісень, які зі задоволенням слухають усі члени сім'ї, а особливо внук Северин, який часто перед сном прослуховує чарівні мелодії з голосом дідуся. Щотижня у сім'ї є дні спілкування виключно українською мовою. А любляча і невтомна мама не тільки навчилася розмовляти українською, але й знає і підтримує народні традиції, навчає дітей шанувати старших, свято берегти і гордитися своєю родиною. Вишивання, різьблення, прекрасні роботи сучасного живопису формують естетичний смак у дітей. А яке чудове вбрання, виготовлене народними майстринями Львова привозить дідусь для Катрусі Палидович з поїздки до України. У них вже є велика колекція національного одягу, його вбирають у святкові дні.

На вишуканих розмаїтих керамічних виробах Дарії Сірко виховувались її діти та онуки. Отож не дивно, що і син Ігор мріє бачити свого Адріяна гідним українцем. Не зважаючи на втому, на вечірню годину, він кілька років возив сина до іншого міста на лекції української. І як результат хлопець не тільки добре розмовляє, чудово декламує вірші Шевченка, але й цікавиться історією України і щонеділі, як вівтарний прислужник, відвідує церкву.

Рідна мова і рідна віра надзвичайно дорогі поняття і для Євгена Татарина. Попри всю зайнятість, він завжди знаходить час піти з родиною до церкви, спільно з дітьми переймається пластовими справами. А у більші свята організовує великі родинні поїздки до відомої української церкви св. Володимира у Ґлен Спей, разом з дітьми іде на коляду, відвідує рідні могили. Як і Северин Палидович, так і Стефан Татарин носять дідові імена і гордяться тим, бо завдяки своїм татам знають, якими були їх предки.

Дух українства витає в оселях цих гарних ще молодих людей. Той сильний і непереможний дух, який ніколи й нікому не здолати. Він гартує, шліфує душу, дає ширший розмах крил і особливим сяйвом наповнює юні серця.

На лекціях з українознавства вирішальним є голос татуся. Майже після кожного заняття батьки цікавляться результатами. Учні стали моїми чудовими співбесідниками. Їх розвеселяють наші загадки, скоромовки. Адже милозвучна і багата українська мова і, зокрема, вимова для народжених тут є проблемою. Важливо не прогаяти час, коли діти ще люблять гратися. Тоді вони забувають, що можуть не так вимовити. А як мило у їхніх устах звучать українські пісні! Вірю, що багатство почуттів, які несе українська мова, зігріває і формулює наших дітей, робить їх справжніми добрими християнами. За це – спасибі батькам!

Святослава Ґой,
Ґлен-Спей, Н. Й.

Назавжди з нами

У пам'ять мого дорогого Батька о. проф. Михайла Осадци, катехита середніх шкіл в Бродах в часах польської окупації.

Батеньку мій дорогенький, сиджу і думаю,
Скільки добра ти зробив у душі, гадаю!
Ти був батьком своїх дітей і твоїх студентів,
Патріотів виховав, шкіл абітурієнтів!
Ти як музика, диригент, піяніст від уродин,
Хори, співи ти плекав, давав нам нагоди
Розвивати таланти, їх не марнувати,
Місце в тім своє знайти, щось зі себе дати!
Хто співучий, хай у хорі Бога прославляє,
Хто зі слухом, охотою хай на трубці грає!
Так оркестру ми творили і хори студентські,
Богу славу віддавали, як хори ангельські!!
Всі горнулися до тебе, всі тебе любили,
Свої жалі і проблеми з довір'ям відкрили!
Обставини були гіркі, ти їх не лякався.
Все, що міг зі себе дав, з нічим не вагався!
Та ж бо ми не забуваймо, ніяк проминати,
Що останнє слово мали „милі" окупанти!
Тут ти дипломатом був, то тебе тримало.
Своїх, чужих витягав – діло вимагало!
Матура – це не був жарт, всі переживали,
З нею ми у світ пішли, зрілість доказали!
То ж сьогодні, у День Батька, ми й його згадаймо,
Свої діти – чужі діти, разом звеличаймо
За ввесь труд, за важку працю, за серце ласкаве
Хай Господь нагородить – го
в Царстві Його Слави!

Марта Осадца-Шехович,
Ворен, Миш.

Хочу мати тата

Гамірно було на шкільному подвір'ї. Діти бігом, кричали, забавлялися в різні гри. На крайчику подвір'я стояв хлопчик – малий, самітній та задуманий. В його очах блищали сльози, але він не плакав, хотів показати іншим хлопцям, що він теж з козацького роду, з числа тих, про котрих йому оповідав дідо.

Бавився він часто самотньо, бо хлопці часто докоряли йому, що він інакший від них, бо ніколи не хвалиться своїм майструванням та спілкуванням з татом, як це завжди робили вони. А він тата не мав.

Вийшовши зі школи, він очікував маму, котра теж почала зауважувати щось особливе в поведінці її дитини. Та й інші матері почали звертати її увагу на те, що Юрчик тепер не такий, як був. Приїхавши додому, вона почала його розпитувати, чи щось йому долягає, чого він сумує, а чи може хтось докучає йому.

І поволі, з плачем, він почав свою розповідь: „Мамо, з мене сміються та дуже докоряють інші діти, бо я ніколи їм не оповідаю та не хвалюся, що майстрував щось чи ходив ловити рибу з татом. А як я можу це робити, коли тата не маю?". Мама міцно пригорнула малого Юрка. В думках постала мить болючої смерти його молодого батька. Сильний жаль стиснув стурбоване серце. „Молімось, Юрчику, щоб Бог допоміг тобі ще зазнати батьківської любови та щоб ті дошкульні хлопці ніколи не мусіли дізнатися, як то болюче не мати тата".

Син пригорнувсь до мами і тихенько сказав: „Мамо, я завжди молюся, але я ще такий малий. Чи ти думаєш, що Бог почує мене?". На це мама відповіла: „Дитино моя дорогенька! Бог добрий! Чудесні Його діла". Хлопчик прошепотів: „Я так хочу мати тата"...

Любомира Бойко,
Юніон, Н. Дж.

Звіт І. Яросевич...

(Закінчення зі стор. 8)

в січні цього року – колишнього головного редактора „Свободи" Зенона Снилика. У березні 1995 року відійшов у вічність редактор Іван Кедрин-Рудницький. Я б хотіла особисто відзначити його відхід, оскільки це була непересічна, особлива постать. Іван Кедрин-Рудницький вийшов з того покоління української інтелігенції, яке Україні тепер конечно потрібне. Багатомовний, високоосвічений, надзвичайно інтелігентний, він впевнено себе вважав одночасно українцем і европейцем. Він був би безцінним професійним і моральним прикладом для молодих українців сьогодні.

Хоча фінасовий стан газети за останні чотири роки покращився, за мною все ж залишається відповідальність виявснити деякі наслідки фінансових рішень. Підвищення доходу від реклами означає, що більшість сторінок віддаються для реклами (тепер 30-40 відсотків газетної площі – в порівнянні до 8-10 відс. у 1995 році). Разом з тим, що ми змінили розмір газети і щоб заощадити на пошті, ми не друкуємо більше, ніж 32 сторінки в тиждень, – це значить, що газетна площа для редакційних матеріялів є доcлівно половиною з того, що було чотири роки тому. Парадоксально, але тепер ми отримуємо більше матеріялу, ніж у минулому, – понад 2,800 листів і статтей було отримано поштою і факсом у 2002 році. Скорочена газетна площа означає, що ми мусимо скорочувати багато статтей, і цей факт непокоїть наших довголітніх дописувачів.

Наші архіви страждають, ми не маємо грошей навіть на пів ставки, і в редакції нема додаткових 10-15 годин на тиждень, щоб в порядку утримувати нашу бібліотеку, архіви та фототеку. Також, на жаль, з причини браку грошей в бюджеті на переведення газети на мікрофільм наш архів мікрофільмів не має річників за майже всі 90-ті роки. На жаль, в одному випадку, коли річний комплект було зроблено, він пропав з архіву, однак у бюджеті нема грошей для відновлення мікрофільму того річника.

В нашому бюджеті тепер також нема грошей для розповсюдження реклами про себе і розвитку газети. Здобуття нових передплатників є складною справою, яка вимагає і редакційного підходу – вмішення матеріялів, котрі заохочують нових читачів, без того, певна річ, щоб відкидати вже існуючих читачів – і також вимагає бізнесового підходу – маркетінґу і розповсюдження газет. Для „Свободи" ті нові читачі мусять прийти з-поміж найновіших емігрантів, з так званої „четвертої хвилі".

За останні чотири роки, як наслідок еміграційної політики США, котра була запроваджена в половині 90-их років, до наших громад приїхала велика кількість нових емігрантів. Хоча нова хвиля еміграції почалася ще в кінці 80-их років, тоді емігрантів начислювалося сотнями, а за останніх кілька років десятки тисяч нових емігрантів з України прибули до Америки.

Як вийти на „четверту хвилю" – це не є виклик лише для „Свободи", це є виклик для УНСоюзу і загально для цілої громади. Проблеми, які стоять перед нами сьогодні, настільки подібні до тих, котрі стояли перед попередніми хвилями еміграції у 20-их і 50-их років, що навіть незручно підкреслювати, як історія себе повторює.

Щодо „Свободи", то від наших читачів з найновішої хвилі ми чуємо, що вони нашу газету читають, щоб довідатися про життя діяспори, про елементи української історії, яку вони знають не досить, і щоб допомогти їхнім дорослим дітям втримати рідну мову. Але ми також чуємо нарікання, що занадто мало робимо, щоб допомогти новим еміґрантам, що наша мова є несучасна, що ми займаємося вузьким колом інтересів і ми є занадто консервативні. Чесне слово, на 16-18 сторінок газетної площі на тиждень тяжко всіх задовольнити.

„Свобода" все мала своєю метою гідно представити Україну і українців, захищати Україну, її нарід, її історію перед тими всіма, котрі не бажали, щоб Україна існувала. „Свобода" також все намагалася створити атмосферу інтимности для своїх читачів, дати їм духовний притулок на новій і чужій землі. З проголошенням незалежности України багато хто з нас вірив, що такі цілі вже не будуть потрібні. Але вже майже 11 років пізніше ми бачимо, що до тієї України, про котру покоління читачів „Свободи" мріяли, – ще довгий шлях. І також неочікувана нова хвиля емігрантів припливла до нашого берега, і хоч багато з них бажають якомога швидше інтегруватися в американське життя, все ж багато є й таких, котрі бажають зберегти тісний зв'язок зі своєю батьківщиною.

Наступний рік „Свобода" буде відзначати своє 110-ліття, для нас це нагода підкреслити довголітню традицію „Свободи" – вірне і віддане служіння багатьом поколінням українців. Я б хотіла подякувати теперішнім членам Екзекутиви за те, що мені надали можливіть бути головним редактором „Свободи". Для мене це неабияка честь – очолювати редакційний колектив найстаршої безперервної українськомовної газети у світі.

Свято пластової весни

Курені юнаків під час відправи Служби Божої на Святі Весни.

ІСТ ЧЕТГЕМ, Н. Й. – З 25 по 27 травня на пластовій оселі „Вовча тропа" було шумно і весело. І це не дивно, бо в черговий раз пластове юнацтво Америки зібралось на Свято Весни. Цього року цю популярну серед української молоді акцію підготував курінь „Лісові чорти". Їм також допомагали старші пластуни і сеньйори з інших куренів: „Спартанки", „Червона калина", „Сіроманці", „Хрестоносці", „Бурлаки", „Лісові мавки", „Чорноморці".

Комендант Свята – ст. пл. Гетьманський скоб Тарас Ференцевич, „ЛЧ" спільно зі своїми булавними підготував надзвичайно цікаву програму для 163 учасників, які таборували на оселі.

Юнаки і юначки з Нюарку, Нью-Йорку, Філядельфії, Вашінґтону, Дітройту, Бафало, Пасейку, Рочестеру і Бостону не мали часу нудьгувати.

Заняття з табірництва теренознавства, піонірки, пластові ігри, скавтські конкурси і спортивні змаги захопили всіх без винятку.

Гаслом цьогорічного Пластового свята було „Добре діло". Це й не дивно, бо все найважливіше в світі тримається на любові та добрі. Та коли люди про це забувають – починаються проблеми...

Тому старшина табору хотіла, щоб юнацтво через гру поступово прийшло до ширшого розуміння і важливого поняття: „Робити добро ближньому". Тим більше, що до цього зобов'язують, Божий закон і Пластова присяга.

Вечором, 26 травня відбулася ватра-конкурс „веселих точок", де пластуни змагались в дотепності, артистизмі, кращих знаннях української мови. Кожен виступ був по-своєму оригінальним.

Завершилась ватра чарівними українськими піснями і пластовою молитвою „Ніч вже йде", яка нагадала всім про завершення дня і таборової програми.

27 травня відбулося підведення підсумків „Свята Весни". Були нагороджені всі переможці спортивних змагів і різноманітних конкурсів. Найсильнішими куренями свята стали:

курінь юнаків ч. 3 імені Гетьмана Івана Мазепи з Нью-Йорку – І місце;

курінь юначок ч. 20 імені Марти Борецької з Нью-Йорку – ІІ місце;

курінь юначок ч. 2 імені Лесі Українки з Нью-Йорку – ІІІ місце;

Їх відзначено грамотами і пам'ятними кубками. Всі учасники свята одержали відзнаки і масу задоволення від спілкування з природою, спортом, музикою. І найголовніше – співпереживали і раділи разом, як і має бути між справжніми побратимами, чому і вчить „Велика Гра" – основа українського скавтського руху.

Пл. сен. Володимир Федорак,
„Сіроманець"

Чарівні весняні посмішки юначок під час Свята Весни.

Члени проводу Свята Весни з куреня „Лісових Чортів" (зліва): Андрій Літепло, Тарас Ференцевич і Марко Турчан.

Курені юначок на площі збірок під час Свята Весни на „Вовчій тропі".

Відзначили 16-ту річницю Чорнобильської трагедії

ОТАВА. – Вечером 26 квітня відбувся традиційний екуменічний Молебень в соборі св. Івана Хрестителя за душі жертв Чорнобиля. Так само, як і попередніми роками, участь взяв також і православний священик о. Микола Чурак з Буковинської православної церкви св. Трійці, що недавно пристала до Київського патріярхату в Україні. З українських католицьких священиків у Молебні съослужили під керівництвом пароха Кирила Микитюка, ЧСВВ, о. д-р Андрій Онуферко та о. Зенон Гентош.

Дипломати та працівники Посольства України зі своїми сім'ями також молилися за жертви Чорнобиля. Отавська українська громада обох віровизнань вже 16 років підтримує ці відзначення, особливо в ювілейні дати. У 5-ту річницю в 1991 році – Голодним обідом, дохід з якого понад три тисячі долярів вислано на молоко дітям в Україну; 10-річчя в 1996 році організували разом з Посольством України Молебень і маніфестацію перед парляментом Канади з участю парляментаристів та дипломатів, і з тієї нагоди ми передали до Обласної житомирської дитячої лікарні, інкубатор для недонешених дітей, яких, у зв'язку з чорнобильським лихом, родиться багато в цій місцевості; а у 15-річчя централя Канадського фонду дітям Чорнобиля виготовила спеціяльні свічки, і гроші за них, зібрані на відзначеннях річниць по всіх містах Канади, передано до Централі.

Особливо треба наголосити, що Пластова станиця в Отаві вже декілька років бере організовано участь у цих відзначеннях, і цікаво було, коли пластовий катехит о. д-р Андрій Онуферко у своїй проповіді до новацтва і юнацтва ставив питання про аварію в Чорнобилі – коли був вибух, де це сталося, що це – радіоактивна хмара, і т. п., багато рук підносилося з готовими відповідями. Він пояснив дітям, чому ми рік річно збираємось на ці відзначення, і сказав: „Якщо так подумати – Чорнобиль став для нас свого роду національною Голготою... коли в черговий раз безбожний режим розіп'яв наш народ, і то на хресті, який не скоро минає. ...Та в контексті Великодніх святкувань... Ми, християни, ...знаємо, що хрест не є кінцем усього... і що після Великої П'ятниці приходить світле і славне Воскресіння". Дай то, Господи!

Молебень відбувався під патронатом Конґресу українців Канади і в ньому взяла участь також і група Спілки української молоді.

Юлія Войчишин

„Дух, наука, думка, воля"

ЧИКАҐО. – Під такою назвою у Львові видано збірку матеріялів на пошану доктора економічних наук, професора, дійсного члена НТШ, заслуженого діяча науки і техніки України Степана Злупка. Збірник відкривається вступним словом укладача Ярослави Злупко – дружини вченого. В ньому охарактеризовано нелегкі життєві дороги і наукові пошуки відомого українського вченого-економіста.

У першому розділі збірника вміщено привітання ювілярові від різних осіб та інституцій, зміст присвяченої вченому радіопрограми під назвою „Син України". У другому розділі вміщено матеріяли наукової конференції, що відбулася на честь професора С. М. Злупка під назвою – „Дух, наука, думка, воля поступу української економіки".

Особливу цінність становить зміст третього розділу збірника, в якому подано рецензії та відгуки вчених України, США, Польщі на найновіші дослідження професора С. М. Злупка. Завдяки цій ясній структурі матеріяли збірника з належною повнотою і фаховістю розкривають науковий доробок вченого, його внесок у дослідження проблем економічної україніки, примноження наукового знання та виховання молодого покоління економістів України.

Також варто згадати про книги професора Злупка з останніх років, зокрема такі, як „Економічна думка України від давнини до сучасности", „Основи історії економічної теорії", „Українська економічна думка. Хрестоматія", праці, присвячені поглядам Івана Франка, Михайла Туган-Барановського, Сергія Подолинського та ін.

Вийшов друком також том вибраних творів професора Злупка під назвою „Від археології до економіки, реґіоніки, кібернетики і екогомології". Репрезентативні збірки наукових праць професора Злупка у Північній Америці представлені у Бібліотеці Конґресу США, бібліотеках Гарвардського, Стенфордського, Торонтського університетів та ін.

На закінчення тієї коротенької статті про наукову діяльність професора д-ра Степана Злупка підкреслю не тільки його талант, але й працьовитість: він є автором 1125 наукових праць та публікацій. Також за ініціятивою доктора Степана Злупка вперше в Україні у Львівському національному університеті створено катедру економіки України. Дай Боже, щоб Україна мала більше таких учених, як професор д-р Степан Злупко.

Проф. Михайло Біда

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", травень 2002 р.

300 дол.	Куровицькі Ірина і Ярослав	Нью-Йорк, Н.Й.
87.50	Ярославська Марія	Нью-Йорк, Н.Й.
85	Гошовський Микола	Санісайд, Н.Й.
55	Вірстюки Юлія і Борис	Гекетставн, Н.Дж.
	Войтович Олена	Плано, Іл.
50	Гронь Ігор	Луїс Сентер, Огайо
	Баранецький Володимир	Мейплвуд, Н.Дж.
	Боднар Люба	Парма, Огайо
	Шехович Марта	Ворен, Миш.
45	Болонка Василь	Бутвин, Па.
	Global-Biomarketing Group	Пало Алто, Каліф.
35	Костюк Теодор	Силверспрінґ, Мд.
	Олесницькі Іванка і Нестор	Мейплвуд , Н.Дж.
	Плечені Неля і Павло	Маямі Шорс, Фла.
	Сось-Гайда Катерина	Сан Антоніо, Текс.
30	Кухаришин Ігор	Едмонтон, Алб. Канада
	Цап Софія	Ст. Ленард, Квеб. Канада
25	Боженко Святослав	Сан Франціско, Каліф.
	Бірко Арнольд	Лівонія, Миш.
	Бріль Ярослав	Томс Рівер, Н.Дж.
	Дорожинська Ірина	Вудсайд, Н.Й.
	Кричик Олександер	Лорейн, Огайо
	Лютаревич Анатолій	Фт. Маєрс, Фла.
	Процик Роман	Нью-Йорк, Н.Й.
	Пундій Павло	Чикаґо, Іл.
	Рочняк Степан	Валінґфорт, Кон.
	Щебунчак Богдан	Блумфілд, Н.Дж.
	Склярчук Степан	Т Каледон, Онт. Канада
21	Вірщук Марія	Дрешер, Па.
20	Бігус Мирослав	Ізлінґтон, Онт. Канада
	Ясінська Зіновія	Санситі, Аріз.
	Боженко Святослав	Сан Франціско, Каліф.
	Добровольський С.	Монреал, Квеб. Канада
	Кривенко Олександер	Санситі, Аріз.
	Маланчук Степан	Санта Барбара, Каліф.
	Мазяки Юліянна і Роман	Блумфілд Гілс, Миш.
	Новосівський Тарас	Девон, Па.
15	Біч Олена	Орляндо, Фла.
	Беца Павло	Лорейн, Огайо
	Лещишин Петро	Рочестер, Н.Й.
	Задерей Андрій	Савтбенд, Інд.
	Бабяк Марія	Болдер, Кол.
	Баран Р.	Торонто, Онт. Канада
	Базюк Ярослав	Ворен, Миш.
	Дзюба Емілія	Вест Сенека, н.Й.
	Гончароф Микола	Гофман Естейт, Іл.
	Іванів Наталія	Чикаґо, Іл.
	Коцибала Святослав	Кротон Он Гадсон, Н.Й.
	Кортчмарик Франко	Монреал Квеб. Канада
	Мельникович Михайло	Парма, Огайо
	Павлюк Ігор	Ленсдейл, Па.
	Павлишин Дмитро	Клівленд, Огайо
	Салісняк Юліян	Рочестер, Н.Й.
	Сєрант Василь	Асторія, Н.Й.
10	Андрюк Марта	Деріян, Кон.
	Біскуп Ірина	Вілмінґтон, Дел.
	Боднар Іван	Делвер, Кол.
	Хобич Н.	Ля Сал, Квеб. Канада
	Чорнописький Е.	Рочестер, Н.Й.
	Колюбінський В.	Фініксвіл, Па.
	Підзамецький Роберт	Торолд, Онт. Канада
	Сахарук Ева	Венгем, Мас.
	Савчак Юрій	Редел, Па.
	Солонинка Михайло	Мінеаполіс, Мін.
	Ткач Михайло	Тупело, Міс.
	Вінярський Володимир	Ветерсфілд, Кон.
	Вовк Степан	Торонто, Онт. Канада
	Юрків Юрій	Асторія, Н.Й.
	Бігун Степан	Плянтсвіл, Кон.
	Бурий Тарас	Севен Гілс, Огайо
	Чернявський Ярослав	Шаумбурґ, Іл.
	Чубенко Микола	Роял Овк, Миш.
	Чипак Ярослав	Вейн, Н.Дж.
	Дубик Ольга	Трентон, Н.Дж.
	Гембатюк Богдан	Бриджпорт, Кон.
10	Галібей-Білик Христина	Вестчестер, Іл.
	Іваничко Еліяна	Дербі, Н.Й.
	Явний Любомир	Есекс Фелс, Н. Дж.
	Коваль Анна	Апопка, Фла.
	Казанівська Ярослава	Трой, Миш.
	Клек Андрій	Фарв'ю Парк, Огайо
	Кровицький Іван	Фармінґтон Гілс, Миш.
	Купчинська Марія	Лорейн, Огайо
	Кушнір Віліям	Гемонд, Інд.
	Кузич Неонілія	Чикаґо, Іл.
	Лилак Микола	Рочестер, Н.Й.
	Мандрусяк Надія	Норт Порт, Фла.
	Місія України	Торонто. Онт. Канада
	Мізь Любомир	Овк Форест, Іл.
	Наріжна Олена	Парма, Огайо
	Періг Євгенія	Істон, Па.
	Руденко Галина	Ґошен, Н.Й.
	Танін Ананій	Мілвокі, Віск.
5	Бордун Василь	Сиракюз, Н.Й.
	Ференцевич Юрій	Джерзі Сити, Н.Дж
	Губана Надія	Вайтстон, н.Й.
	Іваній Леся	Бруклин, Н.Й.
	Яросевич Оксана	Авентура, Фла.
	Лебедович Олександер	Ітон Репедс, Миш.
	Масна Анна	Парма, Огайо
	Огаренко Володимир	Чикаґо, Іл.
	Павлюк Микола	Гантсвіл, Алаб.
	Притоцька Іванна	Чикаґо, Іл.
	Писарів Джуді	Кергонксон, Н.Й.
	Смолинський Богдан	Шрузберрі, Мас.
	Стахів Михайло	Рокпорт, Текс.
	Шмайда Марія	Ню Бріттен, Кон.
	Базар Григорій	Сиракюз, Н.Й.
	Білик Микола	Фаунтен Гілс, Аріз.
	Хойнацька Н.	Овк Форест, Іл.
	Хуміловський В.	Скенектеді, Н.Й.
	Цимбал Віктор	Сентер Лайн, Миш.
	Дубина Лідія	Чалтенґем, Па.
	Дусанівський Богдан	Бафало, Н.Й.
	Ґалановський Мирон	Апопка, Фла.
	Гайдук Дмитро	Вісконсин Делз, Віск.
	Гладилович Максим	Кінґстон, Па.
	Іваницький Михайло	Павтакет, Р. Айл.
	Кандюк Богдан	Ґлен Спей, Н.Й.
	Конрад Каролина	Філядельфія, Па.
	Креховецький Яків	Торонто, Онт. Канада
	Куцан Анна	Спрінґфілд, Іл.
	Левицький Володимир	Ворен, Н.Дж.
	Лисобей Христина	Чері Гіл, Н.Дж.
	Макар Ольга	Стерлінґ Гайтс, Миш.
	Масна Анна	Парма, Огайо
	Мазепа Зіновія	Равдон, Квеб. Канада
	Мазур Тарас	Джексон Гайтс, н.Й.
	Наум Василь	Ґлен Спей, Н.Й.
	Тараненко П.	Балдок Гертс, Англія
	Палагнюк Василь	Нориджж, Іл.
	Пендаківський Осип	Шелтон, Кон.
	Підгірний Іван	Парма, Огайо
	Роспутько Ольга	Філядельфія, Па.
	Шмідт Марія Слаба	Юніондейл, Н.Й.
	Чадура Адам	Клифтон, Н.Дж.
	Вульчин М.	Мт. Вернон, Н.Й.
	Ярмоленко Валентина	Мінеаполіс, Мін
4	Писарів Джуді	Кергонксон, Н.Й.
3	Труш Ольга	Стетен Айленд, Н.Й.
2	Шайда Іван	Ст. Пол, Мін
	Вариха Петро	Йонкерс, Н.Й.

Разом **2,409.50**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

Завзяття нашої молоді

РІНҐВУД-ПАРК, Н. Дж. – Недавно на сторінках „Свободи" велася розмова на тему „Де наша молодь?". Частинну відповідь на це питання дала неділя, 21 квітня. Є в українській громаді штатів Нью-Джерзі, Нью-Йорку і Пенсильванії молоді люди, для яких спадщина, привезена з-за океану їхніми батьками чи давнішими предками, становить неперехідну духовну цінність. Саме вони згуртувалися 21 квітня на другий з черги „Stride and Ride to Build". Прихід з цієї імпрези призначений на Український музей в Нью-Йорку, головною ціллю якого саме є збереження нашої культурної спадщини для прийдешніх поколінь.

Неділя, по рекордовій спеці попередніх днів, розчаровувала хмарами і холодом. Все ж уже о 9-ій год. ранку немале число молодих людей, дітей з родичами і старших реєструвалися до участи у „вокатоні-байкатоні" та передавали зібрані ними фонди від рідні та знайомих на будову Українського музею.

В 10-ій год. присутні розділилися на три групи: діти-ровериісти шкільного віку, забезпечені опікою старших, подалися на одномилеву рівну трасу на своїх велосипедах. В другій групі молодь, родини з малятами у візочках та сеньйори пішли на тримилеву прогулянку мальовничими стежками стейтового парку.

Всі юні учасники мали записнички, де зазначували цікаві предмети чи природні явища, які зустрічали по дорозі. В третьому гурті ровериісти на гірських велосипедах, під проводом ентузіястів цього спорту, піднімалися заліснeним гірським тереном на нелегкі восьмимилеві перегони.

Тим часом на головній поляні організатори готували пікнік-полуденок, для якого щедро подарували харчі крамниці Юліяна Бачинського і Ярослава Куровицького, мол., як також деякі американські підприємства. Коли в полудневу пору усі поверталися з прогулянки, їм назустріч летів запах смаженого, за яке відповідав Андрій Соневицький. Також пахло кавою, бо представники фірми „Старбакс" під час цієї імпрези вгощали нею присутніх. Незабаром почали з'їздитися гірські велосипедники, щасливо подолавши гірські стежки. Олександер Сосяк сказав: „Це був справжній виклик для роверистa, було чудово"!

На пікнік прибуло багато гостей. Молодь грала у відбиванку, діти показували свою справність на гойдалках і спортових спорудах парку. Перебраний за сміхуна Борис Білаш розмальовував дітям личка. Для старших була нагода на зустріч, відновлення давних знайомств. Спортові сорочинки зі знаком Українського музею кожному учасникові імпрези знову подарувала Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч" в Нью-Йорку.

Цілим здвигом талановито керував Роман Кизик, мудрими жартами надолужуючи брак сонця і тепла.

Найбільшою атракцією для дітей і для дорослих був виступ Рона Когута, який приїхав з Канади, щоб підтримати Український музей. Опісля д-р Андрій Тершаковець признався, що їхав до Рингвуд-Парку з почуття громадського обов'язку, „а застав там таку знамениту атмосферу, що забув за холод ".

Прийшов час вручення нагород учасникам за їхні здібності у придбанні фондів на цілі Українського музею. Слід згадати хоч перші три: Андрій Соневицький виграв фотографічний апарат – від „Самопомочі" з Кліфтону, Н. Дж., Олександрові Сосякові припали два квитки на „Маланку-2003" від Українського Музею, Дарія та Орест Пенцаки проведуть один кінець тижня на Союзівці. Була також льотерія, де, між іншими виграшами, щасливцям дісталися твори, даровані мистцями Володимиром Литвином і Марком Шуганом.

Перед початком змагань на гірських велосипедах.

Все ж таки кульмінаційною точкою дня стала хвилина проголошення загальної суми, яку можна буде передати Українському музеєві. Напруження зростало вже деякий час, бо Роман Кизик щораз заповідав усе вищу суму. Коли, в кінці, присутні почули, що їхні спільні зусилля принесли музеєві 37,000 дол., радості не було кінця. (Тепер загальна сума перевищила 40,000 дол.).

Всю подію знімав на фільм для телевізійної програми „Контакт" Володимир Артимишин.

У своєму слові голова Українського музею Ольга Гнатейко подякувала всім, що причинилися до успіху імпрези, і звернула увагу, що імпреза була організована силами молодих, із участю в першу чергу молодих.

Наша молодь, отже, долучається до старшого покоління своєю щедрою жертвенністю і усвідомленням своєї відповідальности за Український музей.

Організаторами імпрези були шестеро товаришок, любителів спорту, природи, ентузіясток музею. Це Аня Ганас-Гнатейко, Рома Слободян-Одуляк, Мімі Раїгл-Полянська, Дарія Бакалець-Темницька, Оленка Червоняк-Терлецька і Тамара Тершаковець.

Катря Червоняк

Дітей на святі розважає Рон Когут – „Пан Бараболя".

Ми зібрали понад 37 тисяч долярів

Організатори і учасники „вокатону" („Stride and Ride") вдячні за вичерпну статтю про нашу імпрезу, яка появилася на сторінках „Свободи" 13 квітня разом зі світлиною. Газета заохотила молодих і старших осіб до участи у „вокатоні". Того дня ми зібрали для Українського Музею більше 37 тисяч долярів. Цей успіх – заслуга кожної особи, що відгукнулася на наш заклик!

За організаційний комітет –
Оленка Червоняк-Терлецька,
Нью-Йорк

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

*сердечно запрошує усіх своїх членів та симпатиків
на традиційний щорічний*

КООПЕРАТИВНИЙ ДЕНЬ

який відбудеться

**в неділю, 30 червня 2002 р.,
о год. 2-ій по пол.**

за адресою:

UKRAINIAN VILLAGE
66 CEDAR GROVE LN.
SOMERSET, NJ

„ПІКНІК" відбудеться при будь-якій погоді!
(Приготовлено шатра, та усе необхідне обладнання для проведення імпрези)

*Для вашої зручності кредитівка організовує автобус,
який від'їжджатиме*

30 червня, о год. 11-ій ранку від Народного Дому, Нью-Йорк.

За додатковою інформацією просимо
телефонувати:

(212) 533-0673 – NEW YORK, NY
(732) 469-9085 – SO. BOUND BROOK, NJ
(732) 802-0480 – CARTERET, NJ

УКРАЇНА І СВІТ

Як повідомляла „Свобода“ (ч. 23), у Києві 2-4 червня перебував Генеральний секретар ООН Кофі Анан, який провів у столиці України ряд офіційних зустрічей.

На світлині: Кофі Анан покладає вінок до Могили невідомого вояка Другої світової війни.

Фото: УНІАН

„Високі тексти“ - українською мовою

У постійній програмі „Ми – український народ: національно етнічна мозаїка“ Радіо „Свобода“ передало з Києва розмову кореспондента Богдани Костюк з головним редактором видавництва „Дух і літера“ Леонідом Фінбергом – про видання книжок з ділянки української та іншомовної філософії. Подаємо уривок з розмови:

– Коли і як Ви починали видавничу справу?

– Видавництву вже десять років, але серйозний його розвиток – це останні чотири роки. Назва видавництва – назва журналу. Спочатку були книжки, а потім ми зрозуміли, що час братися і за журнал. Видавництво спеціялізується на „високих текстах“, філософських, історичних, соціологічних. Журнал виходить раз на квартал. Кожна видана нами книжка – це велике відкриття, це не видання українською мовою того, що люди вже прочитали російською.

– Які найважливіші книжки видані „Духом і літерою“ за останні роки?

– Я б назвав енциклопедію політичної думки за редакцією Міллера, декілька книжок Поля Рікера – це геніяльний французький сучасник, може, філософ нумер один у сьогоднішній Европі. І безумовно, в цьому ж ряду стоїть ім'я Сергія Аверінцева. Це, може, невеличка наша перемога – перемога української інтелігенції, що цей російський інтеліґент видається саме в Києві і російською, і українською мовами. Росіяни звертаються до нас і просять його книжки. Можна ще називати інші книжки, але хотів би сказати про наш часопис, який є концентратом видань, що ми друкуємо. Тільки частина цього часопису – це тексти, але найкращі тексти з тих книжок, а інше – це тексти сучасників, а також переклади, мені здається, теж на тому рівні, який я проголосив.

– Що цікаве чекає на читачів у найближчий час?

– Пляни такі: тримати рівень, бо він високий і його важко тримати. Найближчим часом повинні вийти книжки, які, мені здається, мають стати ключовими для української інтелігенції.

Це книжки філософа, історика Ганни Арендт, на працях яких навчається вся Европа. Ми найближчим часом друкуємо її книгу „Джерела тоталітаризму“, де мислителька аналізує божевілля, яке привело до Другої світової війни.

Підсумки перепису населення в Україні будуть відомі в жовтні 2002 року

КИЇВ. – Начальник управління статистики Києва Юрій Близенко повідомив, що повна і детальна інформація про результати перепису населення буде готова лише у жовтні 2002 року, коли статистики мають оприлюднити вікову, статеву, освітню та інші характеристики населення. Зараз ці дані перебувають у стадії обробки, кодувальники заносять їх до електронної комп'ютерної бази даних. У цій базі вже немає прізвищ, тому конфіденційність інформації про особу збережеться. Результати будуть доступні громадськості, у звіті не буде жодної державної таємниці чи розділу під ґрифом „секретно“.

Щодо даних про неселення столиці, то тепер у Києві проживає 2 мільйони 607 тисяч осіб. Найбільші райони Києва за кількістю населення – Деснянський та Дніпровський. Найменш населені Печерський і Подільський райони. У столиці України проживає 1 млн. 220,5 тис. чоловіків (47 відс.) і 1 млн. 386,9 жінок (53 відс.). Дані перепису у Києві підтверджують загальноукраїнську тенденцію до зменшення населення. Водночас, минулого року вперше за роки незалежної України в столиці спостерігалась тенденція до збільшення народжуваности. Цікавих результатів статистики очікують від даних про число подружніх пар. За досвідом попередніх переписів, кількість заміжніх жінок завжди була більшою, ніж одружених чоловіків, хоча кількість пар має бути однаковою. Статистики списують такі помилки на нечесність респондентів, оскільки не кожна жінка скаже, що вона неодружена. Статистики вважають, що в залежності від результату можна буде робити висновок, чи змінилося у Києві ставлення суспільства до інституту сім'ї.

За попередніми даними перепису від 5 грудня 2001 року в Україні проживає 48 млн. 416 тис. осіб.

УНІАН

Куди ми прийшли?

(Закінчення зі стор. 3)

та інші також відмовилися приєднатися до „Союзу“. Можливо, цьому й завдячує їхня західна поведінка та економічний прогрес? Я згадую одного чеха, який якось розповів мені старий анекдот: „Ми, чехи, будемо друзями Радянського Союзу вічно і ані хвилиною довше“.

Коли Геннадій Селезньов в останній раз звертався до російської Державної думи українською? Який відсоток членів Думи не знає російської і наполягає на тому, щоб говорити – на роботі та вдома – татарською, китайською або фінською? Члени Компартії України, товариш Симоненко та інші – ну-мо, давайте тепер вислухаємо вашу відповідь. Ви – українські комуністи або комуністи, що прагнуть розвалити Україну?

Отже, до чого ми прийшли на червень 2002 року? Моя відповідь така: Україна, географічне утворення, розташоване, як наполягають деякі, майже в центрі Европи, між кордонами двох цивілізацій, як вважають інші, все ще не є національною державою. Вона перетворилася на корпоративну державу.

Україна не має Президента в прямому значенні цього слова, оскільки істинний Президент – це совість нації. У нас є Леонід Кучма, виконавчий директор, або, якщо бути точнішим (користуючись лексикою італійської мафії), Cappo di tutti, Товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) під назвою Україна“. Він, якщо хочете, доглядач корпорації ТОВ „Україна“. Він призначає своїх реґіональних менеджерів, має справу з фікцією, відомою як Верховна Рада, і намагається заробити доляр-два для себе та членів адміністративної верхівки. Якщо йому щастить, інші дозволять йому залишатися при владі. Менеджмент корпорації є багатонаціональним, але, без сумніву, домінує в ньому російський компонент. Він не орієнтується на „Велику Росію“, орієнтація цих менеджерів визначається тільки мовною та культурною зручністю.

Ніхто з цієї компанії сьогодні не хоче, щоб їх контролював Путін та його бригада. Набагато краще контролювати ТОВ „Україна“ власноруч і не ділитися прибутками з Путіним та його людьми. Повірте мені, Леонід Кучма зовсім не жадає бути „губернатором Малоросії“.

ТОВ „Україна“ – це аномалія. Країна, в якій вибірково застосовуються закони, де її національний зміст швиденько вивітрився під впливом корпоративної культури полювання за вигодою. Чому так мало телепередач, зроблених українською мовою? Спитайте в корпоративного генія Роднянського (директора телестудії „1+1“), довершеного інтернаціоналіста доби посткомунізму. Його відповідь: вони не дають прибутку!

Роднянський буде щиро клястися вам, що він не проти українського. І це правда. Будуть клястися й інші. ...Але все йде набагато глибше. Будучи громадянами корпоративної держави, українці зрозуміли необхідність додержання правил гри нового корпоративного менеджменту... Вони зрозуміли реальність... Їхнім життями керували протягом понад сімдесяти років, то чому однієї ночі все повинно змінитися? Таємно зітхаючи за національною свідомістю та прагненням приєднатися до Европи, вони вимушені були мати справу з дійсністю свого часу. Так вони і жили, віддавши перевагу вигоді перед честю, історією та гідністю. Вони продалися лукавому.

Колишні радянсько-українські інтернаціоналісти-патріоти Кучма, Деркач, Потебенько, Кравченко, Радченко, Литвин, Азаров та тисячі інших швидко взяли маси під свою контролю. Вони ретельно вирахували свої шанси, подивилися, який тон задає сім'я Єльцина, і відправилися її слідами. Почали велике розкрадання. Тепер країна опинилася повністю в їхньому розпорядженні. З їхньої точки зору, Україна – не національна держава, а великий шматок нерухомости, що належить їм. Частини її вони можуть здавати у винайм, частини перетворювати на фіктивні кримінальні „автономні республіки“, і ніхто, ані американці, ані росіяни, ані будь-хто не може диктувати їм свою волю. Країна перетворилося в некеровану вакханалію злочинців та корупції. Україна набагато перевершує навіть найсміливіші мрії Ал Капоне.

Згнила верхівка призводить до розкладання низів. Якщо міліціонер, якому платять мало, знає, що начальник краде, то що перешкодить йому стягнути з якого-небудь водія двадцять долярів? Чому б не поділитися багатством?

Хлопці з Дніпропетровська та Донецька зрозуміли, що їм нічого не варто обміняти свої антикварні серпи та молоти на новенькі тризуби. Як тільки російські брати прийняли двоголового імперського орла, можна було більше не боятися, що за носіння тризуба потрапиш до в'язниці. Ідея корпорації була порятунком для них, і вони народилися наново. Чому б і ні? Створюєш незалежне ТОВ „Україна“ і доїш з нього все, що в ньому є цінного.

Зараз червень 2002 року. ТОВ „Україна“ квітне, його, як і раніше, доїтимуть. Виключно для досягнення ностальгічного ефекту варто пригадати слова пісні, украденої партією Леніна-Сталіна: „Постаньте, гнані і голодні, робітники усіх країн“.

Чому українська...

(Закінчення зі стор. 1)

40 мільйонів. Чому ситуація нині найзагрозливіша? Тому що російський ринок вже перенасичений. Перед росіянами питання експансії сьогодні стоїть як ніколи гостро. І вони робитимуть все, аби просунути свою книжку на ті ринки, які ще сприйнятливі. А Україна – це величезний і досить сприйнятливий ринок. Сьогодні на ньому працюють уже всі основні видавництва Росії. Наприклад, „АСТ", яке випускає 40–50 нових назв за тиждень. Більшість наших видавництв стільки за рік не роблять. Дійшло до того, що росіяни починають друкувати книжки українською мовою в Росії, не створюючи тут ніяких дочірніх фірм. Склалася ситуація, коли українська книжка вже не може конкурувати за жанрами: детективи з детективами, фантастика з фантастикою тощо. Існує просто ринок, на якому, окрім усього, ще є один невеликий сеґмент під назвою „Українська книжка". Такі собі брязкальця на кшталт індіянських пер та списів.

– Якась суцільна безнадія. Що ж тоді робити?

– Треба збагнути декілька основоположних істин. Одна з них: якщо чекати чогось від когось, то ніколи не дочекаєшся. Треба щось робити. Газета „Книжник-ревю" започаткувала бібліотеку масових жанрів українською мовою. Ми намагаємося пробити цю глуху стіну, видаючи якісну, конкурентноспроможну книжку, розвиваючи ринок україномовної популярної літератури – пригоди, трилери, альтернативна історія. Державні службовці ніколи не будуть щось робити, якщо на них не буде тиску. І не тому, що українські чиновники такі. Вони такі в усьому світі. Це їхня природа. Люди завжди настільки заклопотані, що зайвого ніхто ніколи робити не хоче. Тому сподіватися на якісь державні перетворення не випадає. Чиновників можна тільки змушувати робити. Не просити, не писати петиції та меморандуми, не збирати чергові круглі столи.

– А як змушувати?

– Дуже просто. За рахунок економічної математики. Що таке депутат? Це людина, в якої на розгляді перебуває водночас кілька десятків законопроєктів. Тому він не зобов'язаний знати тонкощі книговидання.

– Але чому ж тоді парляментаріям не тлумачили правди, коли приймали відповідний закон? Мені здається, що час уголос говорити про існування лобі російської книжки в українському парляменті.

– Цієї думки дотримується й президент Асоціяції українських видавців Афонін. Мовляв, депутати одержують гроші за те, щоб російській книжці давати зелену вулицю. Я так не думаю. У Росії є три десятки видавництв, чиї наклади перевищують мільйон примірників. Вони створюють центри тиску на владу з метою продовжити пільги для книговидавництва. У них є кошти для цього. Вони знають: якщо сьогодні пошкодують мільйон долярів, то завтра втратять набагато більше. А в нас хто може об'єднатися? „Фоліо", переважна частина продукції якого обертається на російському ринку? Воно в цьому не зацікавлене.

– Отже, ми все-таки дійшли до того, що в самій Україні є сили, яким така ситуація вигідна.

– Річ у тому, що це замикається на ідеології, яка часто все заблоковує. Ніхто не розглядає ситуацію в економічній площині. Ніхто не рахує, що російська книжка має щонайменше у 5 разів більшу авдиторію, тобто у 5 разів більший потенціял. І вирівняти це ніколи не вдасться без економічних преференцій, без державної підтримки української книжки.

– А яка ваша думка про стан сучасної української літератури?

– Її стан не такий критичний, як українського книгодрукування. Є два погляди, представлені досить відомими рецензентами. Перший: все, що нині пишеться, є вторинним і не дотягає до рівня російської літератури. Другий: значна частина здобутків російської літератури зроблена руками і головами українців. Багато наших авторів нині видається в найпопулярніших московських серіях. Загалом я не вважаю, що наші літературні справи кепські. У нас є дуже багато потужних авторів.

– Назвіть головні, на ваш погляд, літературні події минулого десятиліття?

– Не знати романи Юрія Андруховича („Рекреації", „Московіада", „Перверзія") сьогодні неможливо. Як на мене, то „Польові дослідження з українського сексу" Оксани Забужко є якісною літературою і варті будь-якої уваги. Не можна не згадати „Діви ночі" Юрія Винничука, альтернативні історії Василя Кожелянка та бойовики Леоніда Кононовича. Ніяк не оминути і того Валерія Шевчука, якого ми знаємо після 1994 року, коли з'явилися „Дім на горі", „Око прірви", „Жінка-змія". Однією з найбільших подій у літературі, яка твориться в Україні, на мою думку, є тексти Марини та Сергія Дяченків.

– Але чи можна останніх зараховувати до дискурсу української літератури, адже пишуть вони російською?

– Думаю, що так. Тут велику ролю відіграє економічний чинник. Якби україномовна книжка не була б настільки пригніченою, то невідомо ще якою мовою писали б Дяченки. До речі, Марина є викладачем сценічної української мови в театральному інституті, а Сергій писав україномовні сценарії для кіностудії імені Довженка. Часто російська мова українських авторів є всього-навсього засобом донесення своїх думок. От в поезії експеримент набагато чистіший. Тут мова творить автора. Тому російськомовна поезія України – абсолютно другорядна. Її практично не друкують російські журнали.

– А як справи з українським літературним Нобелем?

– Ніяк. Нобелівська премія – це технологія. У нас вона невідома навіть на рівні теорії. До розгляду приймаються книжки, видані однією із трьох мов – англійською, французькою чи еспанською, щонайменше стотисячним накладом. Є чинники, не слідуючи яким ти просто не потрапиш в поле зору Нобелівського комітету. Треба рухати книжку на Захід, робити промоцію.

– Досить гучним було торік висування на Нобелівську премію Ліни Костенко...

– Усе закінчилося на рівні гасел.

– Навіть не було зроблено перекладу?

– Звичайно.

– В одній з публікацій Ви писали, що роман Пашковського „Щоденний жезл" гідний Нобеля.

– Мені подобається те, що він пише, але важко це читати. Адже необов'язково творити щось таке, що неможливо проковтнути. Поки у письменника не будуть регулярно виходити книжки, він не збагне, від чого відмовлятися, якщо він хоче, щоб його книжки продавалися. Звичайно, можна зайняти й таку позицію: ми, мовляв, такі розумні, що нас ніхто не розуміє.

– А якщо це справді щось нове, на межі жанрів і навіть літератури?

– Хай це буде, що завгодно. При цьому бажано тільки одне: аби читач книжку прийняв, а не відкинув.

Шкільна Рада готує ювілейну пропам'ятну книгу

НЬЮ-ЙОРК. – У червні 2003 року Шкільна рада при УККА плянує видати Ювілейну пропам'ятну книгу, присвячену 50-річчю Шкільної ради та шкіл українознавства. Вихід у світ цієї книги, у якій знайде відображення нелегкий, але відповідальний шлях українського шкільництва, стане важливою подією в житті не тільки освітян, але й усієї української громади в Америці.

Шкільна рада просить усіх, хто буде причетний до написання відповідних матеріялів, зосередити увагу на історії створення школи, розкритті діяльности її основоположників, висвітленні досвіду навчально-виховної праці, досягнень окремих випускників у самостійному житті, а також участи батьківської та ширшої громадськости у справах школи. Про школи українознавства, які вже недіяльні в окремих місцевостях, повинні б написати колишні директори, педагогічні дорадники, вчителі чи окремі особи.

Шкільна рада чекає на матеріяли про школи, разом з фотознімками, не пізніше 15 вересня 2002 року.

Шкільна рада при УККА

КРАЙОВА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

Запрошуємо на

2-гу ЛЕМКІВСЬКУ „ВАТРУ" в США – SECOND LEMKO „VATRA" in USA

28 – 30 ЧЕРВНЯ 2002 р.

на оселі Спілки Української Молоді в Ellenville, NY

В програмі:

П'ЯТНИЦЯ, 28 ЧЕРВНЯ:

год. 9:00 веч. – ЗАБАВА в залі, оркестра *„НА ЗДОРОВ'Я"*

СУБОТА, 29 ЧЕРВНЯ:

год. 4:00 по пол. – Відкриття та розпалення ватри. Печення поросят

год. 5:00 по пол. – Концерт (на дворі) – Ансамбль *„ЧЕРЕМШИНА"* з Монтреалю, Канада, *ТРІО БАНДУРИСТОК (АЛЛЯ, ІРИНА і ГАЛЯ)*, Український Громадський Хор округи Олбані, Н.Й., Танцювальна Група осередку СУМ з Пассейку, Н.-Дж.і, Гумористи та інші виступи і несподіванки.

год. 9-та веч. – Дві ЗАБАВИ: оркестра *„НА ЗДОРОВ'Я"* (на дворі), оркестра *„ХВИЛЯ"* (в залі).

НЕДІЛЯ, 30 ЧЕРВНЯ:

год. 10:30 ранку – Служба Божа

год. 1:00 по пол. – Доповідь (в залі) проф. *ІВАНА ГВОЗДИ* з нагоди *55-ої РІЧНИЦІ АКЦІЇ „ВІСЛА"*, трагедії нашого народу.

год. 2:00 по пол. – Концерт (в залі) присвячений 55-ій річниці Акції „Вісла"

год. 3:00 по пол. – Футбольні змагання: *„КРИЛАТІ"* – збірна *„ЛЕВИ"*

год. 6:00 веч. – Закриття Ватри.

Під час „ВАТРИ" – смачна кухня та холодні і гарячі напої.

Directions:

Take New York State Thwy North to exit 16. Bear right at sign reading "Exit 16 to Harriman and US-6/Rt-17" and go North for 1 mile. Bear right on RT-17 and go Northwest for 30 miles to exit 113. Turn right on to US-209 to Wurtsboro/Ellenville. Turn right off US-209 to Osela CYM in Ellenville, NY. For room reservation call (845) 647-7230. For information call (973) 772-3344 or (203) 762-5912 or e-mail: VatraUSA@AOL.com

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт Наталії Хоми і Володимира Винницького

НЬЮ-ЙОРК. – 29 травня у Карнеґі-гол, де виступають кращі артисти відбувся концерт українських артистів, уродженців Львова Наталії Хоми та Володимира Винницького, солістів і членів камерної групи Українського Інституту Америки.

У програмі концерту Наталія Хома зіставила сонати композиторів XIX і XX століть Бетговена й Шостаковича, які мають велику спільність форми та складні сольові твори. В сонаті Бетговена вона грала впевнено, з прозоро чистими звуками у всіх реґістрах, при надзвичайній швидкости темпу.

З нових творів прозвучало „Втрачене танґо" Володимира Винницького (ньюйоркська прем'єра) цікаве тим, що чельо веде радше сумну мельодійну лінію при скупому ритмічному акомпаніяменті фортепіяно, яке має кілька блискучих віртуозно швидких інтерлюдій з вулканічними вибухами рефрену. Піяніст, якому притаманна сила й витривалість, грав з гураганним резонансом, і його „Танґо" публіка прийняла з великим ентузіязмом. На закінчення Наталія Хома виконала дві еспанські п'єси – „Інтермеццо" Ґранадоса та „Комплімент" Касадо.

Богдан Марків

Літні видовища Яри

НЬЮ-ЙОРК. – У червні та липні Яра мистецька група знову представить три великі видовища – майстерні купальських пісень, концерт з Мар'яною Садовською та купальські ритуали.

15-16 червня, пополудні, відбудуться майстерні купальських пісень з Мар'яною Садовською в залі театру „Ля МаМа". Майстерні відкриті для всіх, що хочуть навчитися співати стародавні пісні. Учасники не мусять вміти читати музику чи по-українськи, але мусять любити співати. Вступ на майстерні по 20 долярів, треба записатися заздалегідь телефоном (212) 745-6474.

Садовська Мар'яна вже 11 років їздить по селах України і збирає пісні та обряди. Минулого року вона співпрацювала цілий рік з Ярою – виступала в двох виставах та провадила річний цикль майстерень обрядових пісень. „Нью-Йорк Таймс" про виступ Мар'яни Садовської писав: „Всі традиції та форми стилю, в якім вона працює, просто зникають та лишається жива стихія. Такою співачкою є Мар'яна Садовська".

26 червня, о год. 8-ій вечора, відбудеться концерт Мар'яни Садовської, на якому вона виступить з піснями зі свого компактного диску „Пісні, які я вивчила в Україні". Можна буде придбати цей диск на концерті, як також новий диск „Будемо весну співати" – запис співаків із села Крячківки на Полтавщині та із сіл Сварицевичі, Зелен та Лісове на Поліссі. Концерт відбудеться в театрі „Ля МаМа" (74 East 4th St). Квитки можна замовити телефоном (212) 475-7710.

22 та 29 липня, від 8:00 вечора, в городі на 9-ій вулиці та авеню „C" відбудуться обряди, ігрища, на яких Мар'яна Садовська виступить з артистами Яри мистецької групи Акіко Гірошіма, Алісон Ґірото, Аллою Кусевич, Іриною Гречко, Одаркою Полянською, Роксоляною Лучкань, Анаіс Текеріян та Пірошка. Будуть грати бандуристи Юліян Китастий, Михайло Андрець та Юрій Фединський. Виступлять також музиканти групи „Будьмо!". Вступ – безкоштовний.

Дальші інформації про діяльність групи можна знайти на веб-сайті: www.brama.com/yara

Яра мистецька група

В Польщі відкрито центр україно-польських культурних зв'язків

У польському місті Пражці 11 червня відкрито українсько-польський центр співпраці, дружби та культурних зв'язків – вже другий такий заклад у сусідній державі. На відкриття були запрошені косівські майстри з Івано-Франківщини, відомі далеко за межами України своїми виробами. Землю, на якій розташовані обидва українсько-польські центри співпраці, передано у власність України.

Радіо „Свобода"

В Румунії виставу Харківського театру визнано сенсацією

Виставу Харківського драматичного театру ім. Т. Шевченка „Гамлет: сни" у постановці режисера Андрія Жолдака 8 червня було визнано основним здобутком міжнародного театрального мистецва. У своїх видіннях та снах Гамлет бачить весь світ з його злом і добром, залишаючись закоханим у життя у всіх його проявах. Майстерною грою українських акторів цей світ відроджується з кошмарних видінь, він світлий і радісний, в ньому вирує надія і віра в добро.

Перед глядачами постав театр третього тисячоліття, в якому поєднані романтизм і пародія, висока ритміка та різнопляновість дій. Вистава відбулася за програмою Днів України, які проводяться в Румунії. Кияни побачать цю виставу 21 червня на сцені театру ім. І. Франка.

Пам'ятник винахідникові вулика

В Івано-Франківську 9 червня урочисто відкрито пам'ятник винахіднику бджолиного вулика Петрові Прокоповичові, збудований на кошти вчителя-пенсіонера, вихідця з Івано-Франківщини, а нині мешканця США Володимира Войцюка. П. Прокопович першим у світі зробив вулик і рамку для збору меду, які дозволили збирати мед, не знищуючи бджіл. Він народився у селі Мітниках на Чернігівщині у 1755 році, а помер у 1850 році. Він закінчив Києво-Могилянську академію і був відомим вченим, заснував українську школу бджільництва.

УНІАН

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

запрошує на концерт:

ЗАПОЛЬСЬКИЙ СТРУННИЙ КВАРТЕТ з Данії

• **ОЛЕКСАНДЕР ЗАПОЛЬСЬКИЙ**, скрипка
• **ЯКОБ СОЛЬБЕРҐ**, скрипка • **ГРИГОРІЙ ХОДОС**, альт
• **ТРИЛЬС СВАН**, віольончеля

та піяніст ***ВОЛОДИМИР ВИННИЦЬКИЙ***

концерт відбудеться

у суботу, 22 червня 2002 р., о год. 8-ій веч.

В Українському Інституті Америки:
2 East 79th St., New York NY

У програмі:

А. ЗАПОЛЬСЬКИЙ – „Криниця". Рапсодія в українському стилі.
Д. ШОСТАКОВИЧ – Квартет Н.2 в Ля-Мажорі, тв.68
В.А. МОЦАРТ – Квартет в Ре-Мажорі, К.575
Г. ФОРЕ́ – Фортепіянний квінтет в До-Мінорі, тв. 115

Квитки в ціні – 20 дол.

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ГАНТЕРІ

ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
мистецький керівник

ПРОГРАМА НА 2002 РІК

29 червня – Концерт – *Запольський Струнний Квартет з Данії*
6 липня – Вечір з нагоди 100-ліття народин ЕКА (при спів-участі пл. Загону Червона Калина) та відкриття виставки карикатур ЕКА
13 липня – Концерт сучасних та ретро пісень зі Львова з участю сопрано *Лесі Боровець і Ростислава Демчишина*
20 липня – Ґаля-Концерт з нагоди 20-ліття Центру під назвою „Від Відня до Бродвею" з участю *Лесі Грабової, Шарлени Марцінко, Богдана Сікори, Олега Чмира*
27 липня – Презентація книжки проф. *Михайла Соневицького* „Спомини старого педагога"
3 серпня – Концерт бас-баритона *Тараса Куліша*
10 серпня – Дитячий концерт учасників курсу співу народних пісень з інсценізацією казки „Червона шапочка"
17 серпня – Речиталь піяністки *Оксани Луцишин*
24 серпня – Речиталь скрипачки *Соломії Івахів*
1 вересня о год. 2-ій по пол. – Концерт – Форте Струнного Квартету та піяніста *В. Винницького.*

При фортепіяні концертмайстер – **ВОЛОДИМИР ВИННИЦЬКИЙ**
Всі імпрези (крім останнього концерту) відбуваються

в кожну суботу, о год. 8-ій веч.

КУРСИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

29 липня до 2 серпня – Писанки та кераміка (*Софія Зелик*)
5 до 9 серпня – Ґердани (*Лариса Зелик*). Вишивання – (*Люба Волинець*)
29 липня до 9 серпня – Спів народних пісень для дітей від 4–10 років (*Анна Бачинська*)

Зголошення на курси приймаються найдальше до 15 липня.
Тел.: (518) 989-6218
За додатковими інформаціями
Тел.: (518) 989-6479
www.Musicandartgc@brama.com

НОВІ ВИДАННЯ

Одісея Анни Карванської-Байляк

Другим заголовком до своєї другої книжки „Україно, визнай" (перша „Во ім'я Твоє" була рецензована у „Свободі") Анна Карванська-Байляк узяла слова „Одісея Бірчі". Насправді ж, це сумна одісея самої авторки, яка впродовж багатьох років добивалася одного – щоб її полеглого в бою чоловіка перенесли з випадкового місця на християнський цвинтар. Здавалося б, що то за проблема? Не годиться вирощувати квасолю на сільському городі, коли її коріння тягне соки з поховання майже тридцяти полеглих людей. Але закопані на городі були вояками УПА, а город належав колишньому міліціонерові Народної Польщі, який вважав полеглих за бандитів.

Над безіменною могилою запалали пристрасті минулих кривд, які насправді важко забути і полякам, і українцям. Поміж двома угрупованнями стала немолода вже вдова полеглого сотенного Дмитра Карванського, яка теж була в УПА, перейшла тривалі в'язничні тортури, але мала таку силу духу, що наважилася зажадати за сучасних умов майже неможливого і досягла справедливості.

Книжка розповідає про складні перипетії урядування на різних щаблях, де мало вирішитися питання перепоховання полеглих у Бірчі. Але поза рядками оповіді постійно стоїть образ самої авторки – нескореної української жінки, яка залишилася вірною шлюбові у тому, що впродовж багатьох років добивалася єдиної почесті для полеглого чоловіка – гідного людини поховання. Були втома і відчай, сльози і злість, але ні на мить не було невіри у те, що поставленої мети вона досягне. Епопея жіночої долі – провідна тема книжки.

Друга болюча тема – історія українсько-польських взаємин. Вона включає у книжці історичний огляд українських поселень на півдні сучасної Польщі. У книжці наведено ряд посилань на історичні архіви, є документальні записи думок, висловлених нашими сучасниками на численних зібраннях та засіданнях з приводу поховання вояків УПА у Бірчі. Авторка не чинить тенденційного вибору висловлювань, наводить усі – і вкрай неприхильні до українців, і такі, які обстоюють історичну правду. З цієї точки зору особливо повчальною була стаття Єжи Маца в польському журналі „Впрост", який, зокрема, писав: „Перелічування кривд усуває за межу буденної рефлексії річ усе ж фундаментальну: це не українці прийшли на польські землі, щоб мати з нами нелегке сусідство. Це збройна Польща Казиміра Великого у прозелітському розгоні пішла до них. Селянин з околиць Львова, Стрия і Бучача, який боронив свої українські обійстя, був каменем, що заважав польському плугові, але Слімак зі своєю Магдою став нашим національним героєм. Повстанські зриви українців були варварськими антипольськими ребеліями, на відміну від святих польських народних повстань, під час яких так само вбивали і вішали навіть єпископів. Опір проти латинського хреста ламали вогнем, мечем і бульдозером". Отже, не на польському городі, а на дідівській землі знайшли тимчасове поховання вояки УПА, і у відвічній землі їхніх пращурів мали право бути назавжди поховані.

Ще одна сумна лекція випливає зі змагань за перепоховання полеглих у Бірчі: українська держава впродовж усіх років незалежности не тільки усувається від подібних проблем, а й утруднює їх вирішення хоча б тим, що не визнає учасниками Другої світової війни українців, які воювали у різних формаціях проти комуністичного режиму. Польські урядовці формально мають рацію: коли полеглі не визнані учасниками війни, то їх можна трактувати як бандитів. У книжці розповідається про новий меморіяльний цвинтар вояків німецького Вермахту.

Військо Гітлера завдало полякам більше горя, ніж протистояння з УПА, але воно має статус повноцінного учасника війни. Авторка наводить численні висловлювання польських громадян, які просто не розуміють, чому Україна відмовляє українцям у посмертному праві на пошанування, гідне полеглих в бою за українську справу.

Ще одна важлива риса книжки – її удокументування. Можливо, не кожен з читачів уважно перечитає додаток численних листів, протоколів та інших документів, зібраних у книжці. Але історик, без сумніву, гідно оцінить добірку, яка через віки служитиме дослідникам у багатьох аспектах їхнього пошуку. Це стосується й світлин, які мають трагічну вимову.

Мушу додати, що книжку, яка налічує майже 300 сторінок, я прочитав за один вечір, тому що її просто було неможливо відкласти. Ті, хто захоче прочитати історію полеглих у Бірчі і пройти разом з Анною Карванською-Байляк нелегкий шлях безкровної боротьби, овіяний пересудами і ненавистю, можуть замовити книжку „Україно, визнай" за 20 долярів у авторки за адресою: P. O. Box 945, Mattituck, NY 11952.

Левко Хмельковський

Світлина з книжки: Анна Карванська-Байляк кладе троянди на домовини з останками полеглих у Бірчі вояків УПА.

Книга про найтяжчі часи в Україні

У видавництві „Фортуна" в Австралії завершується праця над ілюстрованою книгою „Злочин". Це спогади, свідчення й розвідки 140 дописувачів з рідних земель та з усього світу, де живуть українці.

Книга „Злочин" охоплює періоди, коли українські землі були під займанщиною поляків, румунів, мадярів та гітлерівської Німеччини в часі Другої світової війни. Проте особливо зупиняється на поневоленні Росією, як царською, так і комуністичною.

Вступне слово до книги написав довголітній в'язень совєтських концтаборів, доктор юридичних наук Левко Лук'яненко. Упорядник і видавець кількох книжок на українську тематику Петро Кардаш каже, що метою книжки „Злочин" є задокументувати всю правду про страхіття, знущання і жахливі злочини, включно з ґеноцидом над українським народом.

Кількість друкованих примірників книжки „Злочин" буде залежати від відгуку жертводавців на цей заклик. Беручи під увагу теперішню господарську ситуацію в Україні та фінансову спроможність населення, наш комітет вважає, що всі призначені в Україну примірники повинні бути безплатними.

Книгу отримають книгозбірні, музеї, школи, інститути, університети, поіменно кожний депутат Верховної Ради, члени уряду та Президент України.

Про кількість примірників для України вирішить наш комітет за три місяці, коли вже буде відома реакція на це звернення. За той час сподіваємося зібрати приблизно 100,000 австралійських долярів (приблизно 50.000 американських долярів). Це уможливить негайно вислати в Україну перших десять тисяч книг.

В цьому році українство в цілому світі відзначає 70-ліття Великого голоду. Українці в діяспорі можуть причинитися до того і повинні спільними зусиллями посприяти виданню документальної книги „Злочин". Всі імена жертводавців будуть поміщені у ній.

Збіркою керує Комітет при СУОА для придбання фондів на видання книги „Злочин". До складу комітету входять А. Глуханич – голова, Р. Лазорко – заступник голови, П. Кардаш – організаційний референт, І. Рубан – секретар, І. Кирлик – скарбник; члени – Ю. Семків, М. Моравський, Б. Тарнавський, В. Галущак. Представниками Комітету в Чикаго, США, є Мирон Лущак, а в Торонто, Канада, – Тетяна Романишин.

Грошеві пожертви та кореспонденцію просимо висилати на адресу: Fund Committee for Book Zloczyn, c/o Ukrainian House, P. O. Box 78, Essendon, Vic. 3040, Australia. Tel.: (03) 9375 1781, Fax (03) 9326 1065.

А. Глуханич,
голова комітету

Книжки, надіслані до „Свободи"

Богдан Ковалюк. „Тернистий шлях", спогади, 1941 - 1946. Львів, 2001. Спогади Б. Ковалюка охоплюють події 1939 - 1946 років, час особливо жорстоких сталінських репресій в Галичині. На прикладі долі однієї священичої родини читач має змогу прослідкувати тернистий шлях усього українського народу в один з найтрагічніших періодів нашої історії.

Українське історичне товариство. „Український історик", журнал історії і українознавства, під загальною редакцією Любомира Винара. Том XXXVIII – до п'ятдесятиліття смерти Дмитра Дорошенка 1882 - 1951. Нью-Йорк-Київ-Львів-Торонто-Париж 2001 року.

Петро Сорока. „Іван Филипчак", літературний портрет. У монографії висвітлено складну життєву і творчу долю забутого сьогодні і популярного у 30-40 роки XX століття письменника Івана Филипчака, автора численних творів на історичну і соціяльно побутову тематику. Для творчого стилю письменника характерні глибина осягнення матеріялу, залюбленість в рідну землю і бажання висвітлити минуле крізь призму сучасних проблем. Книга розрахована на викладачів, студентів філологів, вчителів і широке коло читачів. Друк ТОВ „Джура", Тернопіль, 2001 рік.

Пласт – організація української молоді в ЗСА. „Мандрівка Пласту в ЗСА", хроніка – це історія пережитого сотнями пластунок і пластунів, споминів, пов'язаних з їхнім життям і пластуванням. Книга подає факти, числа і спис, реєстр подій та пульсуючого активністю життя впродовж п'ятдесяти років. З друкарні „Компюторпрінт" Кліфтон-Нью-Йорк, 2001 рік.

„Золотоверхий Київ", фотоальбом, українською та англійською мовами. Фотоальбом запрошує читача здійснити захоплюючу мандрівку містом стародавнім і вічно молодим, розповість про його святині, пам'ятні місця, познайомить з вийнятковими історичними і архітектурними пам'ятками української столиці. Адресується киянам, а також численним туристам і гостям Києва. „Спалах" ЛТД, Київ, 1995 рік.

ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Іван Їжакевич змальовував життя народу

Іван Їжакевич. „Тарас Шевченко – пастух" (1935 р.)

Іван Їжакевич – сучасник українських художників-клясиків С. Васильківського, П. Мартиновича, М. Пимоненка, П. Левченка, С. Світославського, О. Мурашка, М. Самокиша, І. Труша, один із основоположників української книжкової графіки, видатний ілюстратор творів клясиків української літератури Т. Шевченка, М. Коцюбинського, Лесі Українки, І. Франка.

Дитячі роки І. Їжакевича пройшли в невеличкому мальовничому селі Вишнополі Уманського повіту на Київщині. Тринадцятирічним підлітком він потрапляє до іконописної школи при Києво-Печерській лаврі. Прагне бути прийнятим до Київської рисувальної школи, якою керував у той час М. Мурашко, досвідчений педагог і друг І. Рєпіна. Ця мрія здійснилася завдяки підтримці самого М. Мурашка. У 1884 році І. Їжакевича прийнято вільним слухачем до Петербурзької академії мистецтв. У 1887 році з'являються перші малюнки І. Їжакевича в журналі „Живописное обозрение", потім в інших журналах.

Основна тема ілюстрацій Їжакевича – життя і побут українського народу. До найкращих творів мистця належать портрети косарів, орачів, чумаків, пастухів, кобзарів, селянських дітей. Численні малюнки Їжакевича відтворюють сторінки історичного минулого України. Автор присвячує їх переважно Запоріжжю. Його герої, відважні запорожці, терпляче чекають у засаді на ворога або здійснюють морські напади, лагодять пропахлий пороховим димом одяг або готують човни до наступної вилазки. Ці сцени пройняті духом запорізької вольниці, який передано без удаваної романтики чи фальшивого патосу.

Велику популярність здобули ілюстрації І. Їжакевича до поем Т. Шевченка, що були опубліковані на сторінках журналів. У середині 1890-их років з'явилися його перші малюнки до поем „Причинна", „Катерина", „Гайдамаки", до вірша „Перебендя". Від того часу шевченківська тематика назавжди увійшла в творчість І. Їжакевича.

На початку 1900-их років мистець назавжди повертається до Києва. Коло його творчих занять стає набагато ширшим. Крім праці над ілюстраціями, які він продовжує надсилати до петербурзьких журналів, Їжакевич займається станковим живописом і настінним розписом. Йому належать розписи церкви при трапезній, збудованій у Києво-Печерській лаврі за проєктом відомого архітектора О. Щусєва.

І. Їжакевич бере активну участь у виставках київських художників. Поряд з видатними діячами української культури він входить до складу журі конкурсу на пам'ятник Т. Г. Шевченкові. У дореволюційні роки видаються репродукції з картин Їжакевича, які відтворюють пейзажі Києва, його архітектурні пам'ятки. У двадцяті роки він викладає малювання у середній школі, ілюструє шкільні підручники, на замовлення музеїв художник малює історичні картини. Великий цикл станкових картин створено ним за мотивами поезії та епізодами біографії Тараса Шевченка: „Шевченко в майстерні Ширяєва", „Шевченко в рисувальному клясі академії", „Шевченко-пастух", „Гайдамаки" та інші.

В ілюстрації до творів українських клясиків розкрився талант І. Їжакевича-ілюстратора, метода його роботи і вміння осмислити соціяльну спрямованість творів, по-своєму інтерпретувати образи, передати в них знання народного життя. В ілюстраціях до повісті М. Коцюбинського „Фата моргана", виданої у 1937 році, помітно проявилися ці нові риси творчости Їжакевича. Образи, створені художником, хвилюють і надовго запам'ятовуються. Важко забути тужну постать Маланки, що перебирає своїми натрудженими мозолистими руками зерно. У цьому образі втілено долю селянства, його мрію про землю, про хліб.

На відміну від драматичної напружености ілюстрацій до „Фата моргана", малюнки до драми-феєрії Лесі Українки „Лісова пісня" сповнені задушевної лірики і поезії. Мистець зумів передати таємничу чарівність природи Полісся, відтворити поетичний світ образів народних казок і повір'їв. Водночас Їжакевич працював і над ілюстраціями до „Бориславських оповідань" І. Франка.

Творче піднесення викликало у Їжакевича підготування ілюстрацій до ювілейного видання „Кобзаря", присвяченого 125-річчю з дня народження Т. Шевченка. Цю працю він розпочав з винятковою енергією і натхненням зрілого майстра. Мистець не обмежується старими, раніше знайденими вирішеннями, а створює нові композиції, ілюструє майже всі великі поеми і вірші „Кобзаря".

Великим успіхом Їжакевича є його ілюстрації до повісті Г. Квітки-Основ'яненка „Пан Халявський", виданої в 1941 році. Влучністю характеристик, комізмом ситуацій, виразністю графічної мови відзначається весь цикл цих ілюстрацій.

У післявоєнні роки, незважаючи на похилий вік, І. Їжакевич не залишає праці над ілюстраціями. У 1948 році, разом з художником Ф. Коновалюком, він ілюструє поему І. Котляревського „Енеїда", яка вийшла до 150-річчя з дня її першого видання. Всі елементи оформлення книги – обкладинка, заставки, сторінкові малюнки – становлять єдиний ансамбль, в якому дістали своєрідну інтерпретацію соковитий народний гумор і полемічна гострота поеми. У 1950 році він створює нові ілюстрації до поем Т. Шевченка „Кавказ", „Сон", „Єретик", „І мертвим, і живим". До останнього дня мистець не розлучався з улюбленою справою і захоплював усіх невтомною працездатністю, молодою енергією, вмінням йти в ногу з життям. У 1951 році йому було присвоєне звання Народного художника України. Мистець жив у Києві, де й помер у 1962 році.

Лідія Бондарчук,
онука мистця
Такома Парк, Мд.

Україна вивчає історію діяспори

Від 1994 року київський Інститут досліджень діяспори вивчає історію і сьогодення закордонного українства, а від 1999 року – й національних меншин в Україні. Одним із головних завдань Інституту є видання довідників та покажчиків з діяспорної тематики.Протягом минулих років видані інформаційні каталоги „Зарубіжне українство" (1997), „Зарубіжне українство-99" (1999, видання уможливив Іван Пуйо з Нью-Йорку), „Закордонне українство" (2001), бібліографічні покажчики „Українське зарубіжжя (1900 – грудень 1999)" (1999) та „Українське зарубіжжя (1900–травень 2002)", виданий коштом Фундації імені Івана Багряного, інформаційно-бібліографічний покажчик „Національні меншини в Україні" (2000). Майже весь наклад цих видань подаровано в Україні освітнім, культурним та науковим закладам.

Нині готуються до друку кілька довідкових праць про закордонних українців та національні меншини в Україні, які також даруватимуться. Це інформаційний каталог „Закордонне українство, 2001", бібліографічні покажчики „Українське зарубіжжя (1900 – листопад 2002)", „Українці в США", „Українці в Канаді", „Українці в Великобританії", „Українці в Польщі", „Українці в Німеччині", поновлений інформаційно-бібліографічний покажчик „Національні меншини в Україні" (міститиме дані минулорічного перепису населення). До кінця цього року заплановано зібрати інформацію для довідника „Видатні українці зарубіжжя". Продовжуємо працю й зі створення атласу „Українці в світі", від 1995 року її підтримує Український Братський Союз та Фундація імені О. Ольжича.

Інститут вже третій рік поспіль проводить міжнародний фестиваль „Нашого цвіту – по всьому світу" та журналістський конкурс. Серед відзначених журі минулорічного журналістського конкурсу – часописи „Свобода" (США) та „Новий шлях" (Канада). Касети ж з фільмами-лавреатами кіноконкурсу 2000 року подаровано 30 українським закордонним організаціям, головно з пострадянських країн. У серпні минулого року на замовлення Інституту режисер Олексій Науменко фільмував події III Всесвітнього форуму українців для створення 40-хвилинного відеофільму. На жаль, брак коштів не дозволив створити фільм.

Інститут всі свої проєкти реалізує лише за сприяння благодійників. На жаль, в Україні нині це – одиниці. Тож звертаємося до української громади із проханням уможливити реалізацію проєктів, інформація про які міститься на web-сторінці: http://idd.ukrsat.com. Рахунок Інституту в Українській Федеральній кредитівці „Самопоміч": 8959-01 (Ukrainian National Federal Credit Union; 215 Second Ave., New York, NY 10003. Tel.: (212) 533-2980, fax: (212) 995-5204). Поштова адреса Інституту: а/с 126, Київ, 01034; e-mail: idd@users.ukrsat.com Телефон: (380-44) 244-2911, факс: (380-44) 513-7132.

Ігор Винниченко,
директор Інституту досліджень діяспори, Київ

ДАЛЕКЕ – БЛИЗЬКЕ

Світла людина з нелегкою долею

Минулої осені, 4 листопада, перестало битися гаряче серце українського патріота, активного діяча нашої громади в Австралії Михайла Чигрина. Вміщуючи цей широкий спогад про нього, ми віддаємо належне усім австралійським українцям, котрі в цій найдальшій країні нашого поселення самовіддано зберігають українську ідентичність.

Доктор Михайло Чигрин користувався великою пошаною в українській громаді в Австралії. В Сіднеї знали його як активного і принципового громадського працівника, вдумливого організатора, глибокорелігійного християнина та чуйну і скромну людину.

Народився Михайло Чигрин 28 жовтня 1915 року в місті Мценськ колишньої Орловської губернії в Росії, куди насильно вивезли його батьків на початку Першої світової війни. Батьки його повернулися на рідну Волинь щойно під час революції в 1918 році й осіли в рідному селі Жидичин недалеко Луцька. Тут Михайло закінчив початкову школу, а згодом Луцьку гімназію ім. Лесі Українки. В гімназії поринув у широку культурно-освітню і політичну діяльність ОУН. У 1933 році, по закінченні гімназії, його заарештували й засудили на п'ять років за приналежність до ОУН. Відбувши ув'язнення, з великими труднощами він виїхав до Югославії. Там поступив на богословський факультет Беоґрадського університету, а через рік перейшов на медичний факультет в Заґребському університеті. Закінчивши студії, працював зубним лікарем і був активним діячем в українській громаді, цікавлячись зокрема студентськими справами. Під час війни допомагав студентам, що опинилися без фінансових засобів до життя.

Закінчення Другої світової війни та захоплення комуністами влади в Югославії змусили Михайла й інших українців пробратися через Караванківські гори до міста Філяху в Австрії, де було уже чимало біженців різних національностей. Тут в таборах я зустрівся з Михайлом Чигрином, і ми спільно почали плянувати заснування Українського Червоного Хреста. Англійська окупаційна влада відкинула наш проєкт, мотивуючи тим, що ми не маємо своєї держави. Але тут підказала нам, що в наших бездержавних обставинах ми можемо організувати Український добродійний комітет (Welfare Committee). Такий комітет влада затвердить і буде з ним співпрацювати. 18 вересня 1945 року такий комітет було організовано й д-ра Михайла Чигрина обрано головою, а мене – секретарем. Цей комітет працював досить успішно й зробив чимало добра для наших скитальців. Голова М. Чигрин широко цікавився релігійними справами і багато причинився до організації парафії УАПЦ в Філяху, яка була дуже активною. У Філяху М. Чигрин одружився з Іриною Смик і в 1947 році вони стали щасливими батьками дочки Роксоляни.

У червні 1949 року родина Чигринів прибула до Австралії. На новому поселенні зразу Михайло Чигрин працював за контрактом на залізниці, а згодом на фабриці опон. Ці праці, на жаль, не відповідали його плянам на майбутнє. Він вирішив звернутися до уряду в справі нострифікації свого диплому стоматолога, але й це йому не допомогло. Замість розв'язати його справу, вони вирішили дати йому легшу працю – замітача лікарні. В цьому він, певна річ, полегшення не знайшов і не заспокоївся. Вечорами лікував зуби людям, але це все робив нелегально. Почав ходити в університет, „а там професори насміхалися з таких европейських лікарів, як я".

Вкінці Михайло вирішив піти в ділянку продажу нерухомого майна. Згодом відкрив свою фірму, що принесла йому чимало успіху й задоволення. Але все це він страшенно переживав. Життєві труднощі привели його до розриву з дружиною Іреною, яка швидко померла. По смерті матері померла й дочка Роксоляна.

В 1975 році він одружився з співачкою Марійкою Галабурдою з Бельгії. Вона принесла йому заспокоєння і полегшення в горі. Він любив її пісні, особливо пісню „Хатина", а зокрема слова:

І я полетів як лелека
У даль в невідомі краї,
Далеко, далеко, далеко
Понесли мене мрії мої.

Уже з самих початків побуту в Австралії Михайло Чигрин брав активну участь у всіх ділянках українського життя. Був довголітнім членом, секретарем і головою управи „Української громади" в Сіднеї. Секретарював в управі СУОА. Чимало працював як член управи і голова кооперативи „Дніпро" в Сіднеї. Був мужем довір'я в парафії св. Покрови в Гомбуші, Сідней, секретарем Консисторії Митрополичої епархії (1964–65), був членом Передсоборової поєднувальної комісії і англомовним секретарем Консисторії з'єднаної епархії (1954–1967). У 1972 році Михайло Чигрин як голова Сіднейської української громади урочисто вітав Патріярха Йосифа Кардинала Сліпого. Цього ж самого року Михайло побував у Римі й був на авдієнції у Патріярха Йосифа.

У 1972 році Михайло став основоположником і головою Товариства волинян в Австралії. У 1973 році, як делеґат УАПЦ Австралії і Нової Зеляндії, Михайло брав участь у Соборі УАПЦ в Парижі. У 1987 році він очолив Австралійський і Новозеляндський епархіяльний ювілейний комітет святкувань 1000-ліття хрещення України. Протягом років Михайло брав активну участь в організації Пласту, виконуючи різні важливі функції.

У 1980 році побував разом з дружиною Марійкою і її сестрою Надею в Югославії, відвідуючи Беоґрад, Керестур, Заґреб та багато менших відомих місцевостей, в яких працював під час свого 9-літнього перебування в 1930-их і 1940-их роках в Югославії. Всюди щиро його вітали. Двічі побував він і в Філяху, розшукуючи скитальські табори, але по них і сліду не залишилося.

Найриємнішим роком в житті Михайла Чигрина був 1991 рік – відродження Української держави. Тоді та згодом численні гості з України – державні діячі, письменники, мистці та інші побували в Сіднеї в гостинній хаті Чиринів. За працю на церковній ниві Михайла Чигрина нагородив Архиєпископ Варлам Грамотою заслуги, а Архиєпископ Володимир – його разом з дружиною – Благословенною грамотою.

Михайло Чигрин є автором книги спогадів „Шляхами долі" та альманаху „Історія УАПЦ в Австралії". Книга появилася 1988 року з нагоди 1000-ліття хрещення України. Написав він також книгу про своє життя. Вона чекає в Україні на своє видання.

Михайло Чигрин був співпрацівником журналу УАПЦ „Наш голос", членом редколегії журналу „Праця і Церква" (1965–1975). Він також довголітній співпрацівник, член редколегії і автор багатьох статтей в газеті „Вільна думка".

Займався він також політикою. Був довголітнім провідником ОУН(м) в Австралії. Михайло Чигрин був щирим українцем, не любив фальшу та брехні. Всюди, де міг, вів до злагоди й поєднання так на церковній ниві, як також і в громадсько-політичному секторі. Співпрацював з ОУН (б), з бл. п. Левом Новицьким і Жданом Коломийцем, головою Крайової управи СУМ. Завдяки цій співпраці багато важливих демонстрацій, ювілейних святкувань відбувалися спільно. Михайло Чигрин скрізь віддавав всі свої сили, знання і багатий досвід справі українського народу на Батьківщині та в розсіянні.

Світла пам'ять про Михайла Чигрина ніколи не згасне в наших серцях.

Володимир Жила

Над самітньою могилою автора гимну України

У селі Млинах (тепер – у Польщі) є осамітнена могила о. М. Вербицького, бо від 1947 року українців не стало у селі – акція „Вісла", а церкву, в якій служив о. М. Вербицький, перетворено на римо-католицький костел. Михайло Вербицький був не лише священиком, але й визначним композитором, одним з піонерів творення в Галичині церковної музики, хорових і сольоспівів, інструментальних і симфонічних творів. А одночасно – автором національного гимну України. Він народився 4 березня 1815 року в селі Явірнику Руському, на Перемищині. Його батько був священиком. Михайликові було заледве 10 років, коли батько помер, а мати вдруге одружилася й майже не цікавилась своїми синами Михайлом і Володиславом. Їх взяв під свою опіку до Перемишля Єпископ Іван Снігурський. Тут Михайло не лише зблизився з культурним середовищем і національною елітою, але і мав змогу закінчити гімназію. Під час навчання співав разом зі своїм братом у катедральному хорі, брав лекції музики. І хоча Вербицький на закінчив вищої музичної школи, проте вміло поєднав національно-українське спрямування і виніс у самі вершини доробок музичної культури свого народу. В 1834 році М. Вербицький виїхав до Львова, де почав вчитися у духовній семінарії, вивчив гру на гітарі і почав опрацьовувати перші свої музичні твори. У 1838 році Вербицький познайомився з молодою австрійкою Барбарою Сенер і одружився з нею, що ускладнило до певної міри його життя, бо студенти семінарії мали жити в бурсі. У подружжі Вербицьких народився син Іван, який закінчив Львівський університет і працював викладачем історії в німецькій гімназії у Бродах, де й помер.

У 1839 році померла його дружина і залишився він зі сином-немовлям. У 1842 році М. Вербицький залишив семінарію і музикою почав заробляти на утримання родини. У 1846 році він повернувся до Перемишля на посаду канцеляриста в консисторії. Він поглиблював свої знання з музики, знайомився з творчістю західньо-европейських композиторів, зі спадщиною Д. Бортнянського, співпрацював з о. І. Лаврівським, разом з яким належав до т. зв. „Перемиської школи" композиторів, що прокладали шлях новому музичному поколінню другої половини XIX століття. Вербицький активно включився до театрального руху „Руської бесіди", опрацьовував музику до театральних вистав, п'єс і оперет, які ставили перемиські колективи під дирекцією Саарової і Вітошинського. Йому належить понад 20 музично-сценічних творів і поверх 12 оркестрових рапсодій на українські теми, а також більше 30 літургійних хорових творів. У цьому періоді М. Вербицький закінчив духовну семінарію і став священиком, адміністратором парафі в селі Завадові біля Яворова. А у 1852 році він переїхав до Залужа, згодом до Стрілок біля Старого Самбора, аж в кінці, з 1856 року, став парохом в Млинах на Перемищині, де 19 грудня 1870 року помер. На його могилі в 1934 році поставлено пам'ятник заходами членів хорового товариства „Бандурист" і односельчан.

Віхою музичної творчости о. М. Вербицького є те, що він у 1863 році написав музику до вірша Павла Чубинського „Ще не вмерла Україна". З огляду на велику значимість цього твору, слід пригадати, що П. Чубинський, вчений-етнограф і поет, записав приблизно 4 тисячі обрядових пісень, за плідну працю на площині фолкльористики та етнології був нагороджений Академією наук премією та золотою медалію в Парижі. За національно-патріотичні погляди у 1862 році був засланий до Архангельська, де перебував до 1869 року. У 1863 році написав вірш „Ще не вмерла Україна", який надрукувала львівська „Мета". Вербицький спершу вірш опрацював для сольоспіву, а згодом для хору. Твір цей став дуже популярний і вже 1864 році виконано його в хоровому опрацюванні в українському театрі у Львові, а 10 березня 1865 року – на великому концерті в честь Т. Шевченка в Перемишлі. Цей твір став відомий по всій Україні і згодом визнаний державним славнем – гимном України.

М. Вербицький написав доповнення до гимну: „Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону, в рідній краю панувати не дамо нікому. Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє, ще у нашій Україні доленька наспіє".

Ярослав Стех

СПОРТ

Бокс

Суперником Віталія Кличка в поєдинку 20 липня, в якому українець захищатиме титул інтерконтинентального чемпіона „WBA" буде Ларі Доналд. Контракт на цей двобій підписаний в Атлантік-Сіті, Н. Дж., де наприкінці червня проти Рея Мерсера вийде на бій Володимир Кличко.

* * *

Два перших, два других і шість третіх місць - такий підсумок виступу українських боксерів на міжнародному турнірі, що проходив наприкінці травня у хорватському місті Пулі.

Чемпіонат світу з футболу 2002 року

Чемпіон світу – збірна Франції, поступившись в останній грі групового турніру команді Данії з рахунком 2:0, безславно завершила свій виступ на чемпіонаті. У своїй групі вона посіла останнє, четверте місце. У трьох попередніх іграх французи зазнали поразки від Сенеґалу та зіграли внічию 0:0 з Уруґваєм. На чемпіонаті французи не забили жодного м'яча у ворота суперників.

У грі команд Сенеґалу і Уруґваю з цієї групи, яка закінчилася внічию 3:3, відбулася „злива" ґолів, що дозволило сенеґальцям вийти в одну восьму фіналу. У цьому колі збірна Данії зустрінеться з командою, яка зайняла друге місце в групі F, а сенеґальці – з переможцем цієї групи. Арґентина вперше за 40 років не вийшла у фінал змагань.

Збірна Росії у другій грі на чемпіонаті світу поступилася з мінімальним рахунком 1:0 господарям турніру – команді Японії. Поразка російської команди відгукнулася безладдям після закінчення гри в центрі Москви. Одна людина померла від ножового поранення, ще 20 осіб госпіталізовано, спалено 7 авт, перевернуто і розграбовано мікроавтобус телекомпанії РТР. Усього розбито близько 20 автомашин поблизу готелю „Москва" і Державної думи.

Збірна Польщі, програвши з рахунком 4:0 команді Портуґалії, достроково, за тур до закінчення групового турніру, втратила всі шанси на вихід з групи. Доля двох путівок до одної восьмої фіналу в цій групі визначиться лише у третьому турі. Кращі шанси мають футболісти збірної США.

Збірні Кореї та США, які в перших іграх групового турніру в групі D перемогли команди Польщі та Портуґалії, зіграли між собою внічию – 1:1. В кінці гри Ан Чон Хван підправив м'яч головою у ворота збірної США. Брюс Арена, головний тренер збірної США сказав: „Ще місяць тому мало хто вірив, що збірна США завоює тут чотири точки".

Волейбол

Вдало проводить відбіркові ігри чемпіонату Европи 2003 року жіноча збірна України. Після перемог над командами Угрощини (3:0) та Румунії (3:1) українки очолили турнірну таблицю в своїй групі. Наступна гра цієї команди з командою Чехії 15 червня.

Орієнтування

Українець Юрій Омельченко 9 червня виграв третій етап Чаші світу зі спортивного орієнтування в спринті, який проходить у швайцарській Лозані.

Плавання

Українка Яна Клочкова 11 червня отримала чергову перемогу на четвертому етапі турніру серії „Mare Nostrum", який проходить у французькому Кане-А-Русійон. Яна фінішувала першою на дистанції 400 метрів вільним стилем (4.11.31). Олег Лисогір на 100-метрівці брасом був другим, поступившись росіянину Сулуднову.

Яна Клочкова на незвичній для себе дистанції 200 метрів батерфляєм 10 червня перемогла з результатом 2.10.2. На цій же дистанції у чоловіків переміг, українець Денис Силантьєв, який випередив росіянина Полякова.

10-13 червня у Донецьку відбувся 11-ий відкритий чемпіонат України з легкої атлетики. На фото: у фінальному забігу на 110 метрів з бар'єрами попереду – переможець забігу Володимир Овчарів (Київ).

Фото УНІАН

Футбол

Донецький „Шахтар" переміг 11 червня в Ужгороді команду „Закарпаття" з рахунком 1:0 і вперше у своїй історії став чемпіоном України. Тим самим гірники перервали 9-річну перевагу київського „Динамо", яке не здобуло 10-ої перемоги в національній першості. Переможний ґоль на рахунку Олексія Бєліка. Поразка динамівців в Донецьку (2:0) стала вирішальною при розподілі місць у верхній частині турнірної таблиці. Гірники зробили гарний подарунок Донецьку, додавши до Чаші України ще й і золоті нагороди. Бронзу чемпіонату та квиток у Чашу УЕФА виборов ще один донецький клуб „Металюрг". Четверте місце, яке теж відкриває вікно у Европу, дісталося дніпропетровському „Дніпру".

Автор єдиного переможного ґоля у фінальному матчі Чемпіонату України з футболу, нападаючий команди „Шахтар" (Донецьк) Олексій Білик (праворуч) пробиває в стрибку м'яч над гравцями „Закарпаття" (Ужгород), 11 червня в Ужгороді.

Фото УНІАН

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: **680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.**

Готуємо перший маратон довкола США на мотоциклах

Наближається перша річниця трагедії 11 вересня 2001 року, коли стався терористичний напад на США. З метою вшанування пам'яті безвинно загиблих від терору Міжнародна культурно-освітня асоціяція за ініціятивою Українсько-американської асоціяції „Іміґранти останньої хвилі" з безпосередньою участю представників Українсько-американського клюбу міста Чикаґо, заснувала „Українську книгу пам'яті", до якої будуть вписані прізвища людей, яким не байдуже майбутнє плянети, які вболівають за спокійне та щасливе життя нащадків.

„Українську книгу пам'яті" буде перевезено територією Америки під час маратону „11,000 миль пам'яті" і покладено до місця трагедії 11 вересня 2002 року. Тепер „Українська книга пам'яті" перебуває у приміщенні Українсько-американського клюбу за адресою: 2234W. Chicago Avenue, Chicago, IL.

З пропозиціями та запитаннямщодо цього проєкту можна звертатися до Олександра Линника в Українсько-американському клюбі Чикаґо телефонами (773) 517-3823 або (847) 5258 – 5286. Факс (847) 956-1913. Інтернет – адреса: elenaseitz@attbi.com

Програма „11,000 миль пам'яті" спрямована на згуртування і об'єднання іміґрантів у США, в першу чергу українців. Ми прагнемо допомогти українським іміґрантам органічно влитися в повсякденне економічно-політичне і культурне життя США, а також показати американському суспільству, що ми, українці, ведемо активне суспільне життя і нам не байдужі біль і страждання безвинних жертв тероризму.

Ми плянуємо пронести прапор України навколо США, а потім схилити його на місті Всесвітнього торговельного центру Нью-Йорку 11 вересня 2002 року, в День патріотів, віддавши шану світлій пам'яті безвинних жертв тероризму.

Ми проведемо перший маритон „11,000 миль пам'яті" на мотоциклах навколо США. Старт намічено на 11 липня від приміщення Українсько-американського клюбу. Маршрут: Чикаґо–Ґранд-Рапідс – вздовж кордону з Канадою, західного узбережжя, південного кордону – Нью-Йорк–Бостон–Дітройт–Чикаґо. Фініш 30 вересня в Чикаґо. Охочих взяти участь в маратоні просимо звертатися на зазначені вище числа телефонів, факсу та електронної пошти.

Після маратону плянується видати фотоальбом англійською та українською мовами з метою популяризації життя української громади у США.

Олександер Линник,
керівник маратону

Smiles Unlimited DENTAL CENTER

Emil T. Kesler, D.D.S. Valentina M. Kesler, D.D.S.

Випускники Львівського та Нюйоркського університетів
з досвідом роботи в Україні та Америці

косметичні пломби • коронки • містки • протези
• відбілювання зубів • видалення зубів •лікування ясен.

Безболісне лікування зубів
на високому професійному рівні.

Надаємо невідкладну допомогу при болі зубів.
Приймаємо всі види страхування. Доступні ціни.

Понеділок – п'ятниця: 8:30 ранку – 8:00 веч.
Субота: від 9:00 ранку до 1:00 по пол.

(908) 722-5511

60 South Main St., Manville, NJ 08835 (напроти „Fleet " банку)

Програма „Верховини" – літо 2002
Відновлена оселя і табори!

27-ий Український Фестиваль – кращий та більший 19 – 21 липня.
Програма: танцюристи Роми Прийми-Богачевської, танцювальний ансамбль „Соняшник" з Онтаріо, духова оркестра „Авангард" УМА ансамблів Кардаша з Торонто, оркестра „Золота Булава" з Монтреалю (забава у п'ятницю), Рок-група „Кому вниз" з Києва, скрипаль Василь Попадюк, дует Тарас Петриненко і Тетяна Горобець, дует „Черешеньки", оркестри – „Фата Моргана", „Луна" і „Обереги", комедіянти, показ моди, футбольний турнір, ігри, каруселі, фейєрверки, виставки, крамнички, їжа, напої, посвячення Верховини.

Відкриття сезону – забава від 9-ої години вечора **6 липня**
Пригрaє популярна оркестра Луна, забави кожної суботи під час літа

Танцювальний вишкіл Роми Прийми-Богачевської **30 червня – 21 липня**
Для заавансованих танцюристів віку 15 літ та старших. Програма включає балет та українські танці. Контакт: Roma Pryma-Bohachevsky, 382 Decatur Ave., Shirley, NY 11967, Tel.: (631) 281-7243

Табір з фехтування (Olympus Fencing Camp) **30 червня – 13 липня**
Контакт: Yvgeniy Nazarov, 2901 Ocean Prway, Apt. C-7, Brooklyn, NY 11235, Tel.: (718) 646-3965

Табір українських танців Роми Прийми-Богачевської **21 липня – 3 серпня**
Контакт: Roma Pryma-Bohachevsky, 382 Decatur Ave., Shirley, NY 11967, Tel.: (631) 281-7243

Спортова школа Чорноморської Січі **28 липня – 17 серпня**
Три сесії тенісу, футболу, плавання та відбиванки. 30 літ традиції та успіху.
Контакт: Ukrainian Sitch Sports School, 680 Sanford Avenu, Newark, NJ 07106, Tel.: (973) 829-6857

Richard School of Balroom Dance. For ages ten and up. **August - 17 - 31**
Contact: Richard Grabowski, 237 Division Ave., Garfield, NJ 07026, Tel.(973) 931-1133

Комп'ютер та Інтернет табори **18 – 31 серпня**
Learn computer basics, Cyrillic drivers, graphics design programs, Internet and Web page design.
Контакт: Yuri Blanarovich, K3BU@aol.com, Box 282, Pine Brook, NJ 07058, Tel.: (973) 808-1970

Забави кожної суботи під час літа
Оренда кімнат та помешкань на „Верховині"

Докладнішу інформацію можна отримати від: www.Verkhovyna.com
E-mail: Verkhovyna@aol.com Tel.: (845) 856-1323

В наших крамницях можна придбати авіяквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 взірців хусток!
Телефонні картки: **100 хв. розмови із Україною за $10**

NEWARK, NJ
688 Sanford Ave
Tel.: 973-373-8783
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Tel. 215-728-6040

П О Д Я К А

Складаємо щиру подяку жертводавцям на

ФУНДАЦІЮ ВОЛОДИМИРА-ЮРІЯ ДАНИЛІВА,

яка під сучасну пору є в процесі організації і реєстрації.

Ціллю цієї Фундації є творення української політичної і наукової еліти шляхом підтримки й надання стипендій, організацій конференцій та публікацій книжок.

На згадану Фундацію пожертви склали:

Дональд Калаган	1,000.00 дол.
д-р Володимир Росоха	500.00
Павло Чумак	250.00
Гай Карпентер і Ко.	250.00
Олег Луців	150.00
Данило Задорожний	150.00
Дарія Павлюк	100.00
Андрій Бугель	100.00
Інґрід Робінсон	100.00
Анонімно	75.00
проф. Петро Потічний	50.00
Ярополк Осмак	50.00
панство Вжесневські	50.00
Наталія Максимів-Каліфа	40.00
Неоніла Пашковська	25.00
Терен Пашковський	20.00
панство Бульчак	20.00
Тетяна Рудзік	20.00

Бажаючих складати пожертви на згадані цілі просимо пересилати чеки на адресу:

319 King Street West,
Suite 300, Toronto, Ontario, Canada M5V 1J5

STP scope travel inc
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903
www.scopetravel.com info@scopetravel.com

2002
TOURS TO UKRAINE
Guaranteed departures

WESTERN UKRAINE
from **$2600** air/land
Jun 28 - Jul 14, 2002
17 Day All-inclusive Tours
Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Prague.

ПАТРІЯРШИЙ СОБОР УГКЦ
from **$1850** air/land
Jun 28 - Jul 12, 2002
15 Day All-inclusive Tours
Lviv (12), Prague (3).

INDEPENDENCE TOUR
$2500 air/land
Aug 09 – 25, 2002
17 Day All-Inclusive Tour
Kyiv, Lviv, Yaremche, Chernivtsi, Kyiv
Optional: in lieu of Yaremche/Chernivtsi you may extend your Lviv stay to 8 days.

MEDICAL CONGRESS

Special:
Kyiv Independence Day Festivities
TOUR A $3100
Aug 9 – 25, 2002
Lviv (7), Luhansk (5),Kyiv (3)
TOUR B $2500
Aug 16 – 25, 2002
Luhansk (5), Kyiv (3)

MINI UKRAINE A
$1690 air/land
Aug 21 – Sep 01, 2002
11 Day Tour
Kyiv (2), Lviv (6), Budapest (1)

NEW

MINI UKRAINE B
$1590 air/land
Sep 06 – Sep 17, 2002
11 Day Tour
Kyiv (2), Lviv (6), Budapest (1)

ПЛАСТ ЮМПЗ

TOUR A **Aug 6 – 25, 2002** *20 days* **$2350**
Kyiv, Kaniv, Cherkasy, Cheheryn, Subotiv, Vinnitsia, Kamianets Podilskyj, Chernivtsi, Kolomyja, Yaremche, Lviv. All inclusive bus tour.
Кредит пластунам, які беруть участь у ЮМПЗ 17-24 серпня $100
Провідник тури А і В: пл. сен. Олена Карпинич.

TOUR B **Aug 6 – 25, 2002** *20 days* **$1350**
Ціна включає: переліт із групою **А** і дво-денна туристична програма у Києві, відїзд до Львова на дво-тижневу програму ЮМПЗ 10-24 серпня, побут у Львові від 24-25 серпня та поворот до США із **групою А**. Віза включена.
Додатково: оплата за дво-тижневий побут на ЮМПЗ $200.

СЛІДАМИ РОКСОЛЯНИ
$2450 air/land
Sep 20 - Oct 8 All-inclusive **19 Day** Tour
Turkey: Istanbul, Ancara, Cappadocia, Antalya, Pamukkale, Izmir, Canakkale, Istanbul
Escort Xina Sharko
Guaranteed departure. Space limited.

MINI HERITAGE TOUR
$1900 air/land
Oct 10 – 18, 2002 All-inclusive
9 Day Escorted Tour
Kharkiv (3), Poltava 1) Kyiv (3)l
Plus: Kaniv, Lubny-Mhar Monastery, Reshetylivka
Escort: Dr. Volodymyr Karpinich

NEW

A HERITAGE ENRICHMENT TOUR with ARCHBISHOP ANTONY
70th Anniversary Famine Memorial - Ukrainian Orthodox Church of USA
NEW
October 10- 27, 2002 *19 days* **$2650**
All Inclusive via Austrian Airlines from JFK
Kharkiv, Poltava, Kyiv, Rivne, Lutsk, Lviv, Frankivsk, Kolomyja, Chernivtsi, Ternopil.
Escorted from New York by Dr. Volodymyr Karpinich

2 - 3 months Airfares shoulder season May - Jun/Aug – Sep. *Tax not included. For high season rates call or e-mail.*

Buffalo/Kyiv	$630	Miami/Kyiv	$665	New York/Krakiw	$530	Poenix/Kyiv	$825
Chicago/Kyiv	$685	New York/Budapest	$420	New York/Odesa	$650	Pittsburgh/Kyiv	$630
Cleveland/Kyiv	$620	NYC/Dnipropetrovsk	$700	New York/Lviv	$650	Seattle/Kyiv	$785
Detroit/Kyiv	$685	New York/Kyiv	$580	New York/Prague	$500	Tampa/Kyiv	$665
Los Angeles/Kyiv	$800	New York/Kharkiv	$700	NewYork/Warsaw	$500	Washington/Kyiv	$600

UKRAINE 2002

PLEASE CALL FOR TOUR BROCHURE: 1-800-487-5324

CHEREMSHYNA
Lviv Symferopil/Bakhchysaraj
Yalta Kyiv/Kaniv/Perejaslav Kh.
June 4-15 $2575.00

MALVY
Krakiw Lviv Truskavets
Uzhorod Jaremche Chernivtsi
July 2-15 $2575.00

BARVINOK
Lviv Kamjanets/Khotyn
Iv.Frankivsk Kolomyja
Ternopil Kyiv
July 16-27 $2500.00

ZHAJVORONOK
Odesa Kherson Bakhchisaraj
Yalta Kyiv Poltava Chernihiv
July 23-Aug 7 $2950.00

INDEPENDENCE TOUR
Paris Kyiv/Kaniv Lviv
Symferopil/Bakhchisaraj Yalta
Zaporizzhia/Khortycia Poltava
Aug 9-25 $2950.00

CHORNOBRYVTSI
Independence Celebrations
Dnipropetrovsk Zaporizzhia/Khortycia
Donetsk Luhansk Kharkiv Poltava
Kyiv Chernihiv Symferopil/Bakhchisaraj
Yalta Odesa Vienna
Aug 13-25 $2670.00
Aug 13-31 $2950.00

ZHURAVLI
Independence Celebrations
Kyiv/Kaniv Poltava Zaporizzhia/Khortycia
Bakhchisaraj Yalta Kherson Odesa
Aug 20-Sept 2 $2575.00

LOWEST AIRFARES • VISAS • GROUP & INDIVIDUAL TOURS

Diaspora ENTERPRISES, INC. 1914 Pine Street Philadelphia, PA 19103 **215-732-3732 1-800-487-5324**

ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТРІБНІ УЧАСНИКИ, ЯКІ ПІДТРИМУЮТЬ ЗВ'ЯЗОК З УКРАЇНОЮ

$75 ПРИДАТНИМ УЧАСНИКАМ

Total Research/Harris Interactive проводить телефонне дослідження про підтримку зв'язку між США та Україною

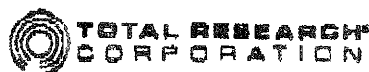
ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ (877) 423-0221, щоб дізнатися, чи Ви придатні для цього дослідження.

Дослідження полягає у здійсненні короткого перевірочного опитування протягом 5 хвилин, одержані набору сценарних карток, та у завершенні додаткової оцінки (близько 30 хвилин).

Дослідження може бути проведене українською, англійською або російською мовами.

Якщо Ви зацікавились, будь ласка, залишіть своє прізвище та номер телефону на автоматичному відповідачі, і ми Вам зателефонуємо.

Укажіть, будь ласка, якій мові під час опитування Ви віддаєте перевагу (українській, англійській або російській).

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
Філядельфія - Скрантон - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN SPECIALS starting at **4.99% APR**

USED CAR LOAN SPECIALS starting at **5.99% APR**

NEW 0% DOWN - TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR
USED (no more than 2 years old) 20% down - Term: 48 months
FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS

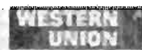
UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION
Philadelphia - Scranton - Trenton
1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

Ціни від 13 червня до 18 липня 2002 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION"
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

ЛЬВОВА **975 дол. + податок** (в обидві сторони)
560 дол. + податок (в одну сторону)
РИГИ **880 дол. + податок** (в обидві сторони)
510 дол. + податок (в одну сторону)
МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
935 дол. + подадок (в обидві сторони)
545 дол. + податок(в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**
Fax: **(718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973**
http://www.albatravel.com e-mail:albatravel@aol.com

ощаджувати чи позичати найкраще в ньюйоркській кредитівці Самопоміч!

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

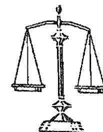
108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
Branches:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636
226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565- 2097
32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL **Visit our website: www.selfrelianceny.org E-mail: SRNYFCU@aol.com**

найвищі **відсотки на різні ощадничтеві конта**
найнижчі **відсотки на позичках**
найкращі **умови сплати позичок**

Завжди конфіденційна, швидка, та чемна обслуга!

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

10-10-719

набирайте і розмовляйте

Де б Ви не перебували, Ви завжди в їх серці...

Скористайтесь кодом 10-10-719 до 14 червня і дістанете знижку в розмірі 30% на День Батька - 16 червня

З нашими прекрасними розцінками Ви зможете годинами розмовляти з Вашими найближчими людьми, ділитися з ними найпотаємнішим і почувати себе поруч з ними.

- Немає необхідності переключатися зі своєї основної телефонної компанії
- Додаткова 5% знижка на всі дзвінки на протязі 6 місяців при умові, якщо Ви приєднаєтесь до нашої програми, котра дозволяє оплачувати телефонні рахунки на Інтернеті.

Дуже простий набір:

Для дзвінків за кордон набирайте:
10-10-719 + 011 + Код країни + Код міста + Номер Телефону
Для дзвінків по США набирайте:
10-10-719 + 1 + Код міста + Номер Телефону

Країна/Місто	Регулярні Розцінки	Розцінки в День Батька
Київ	13.9ц	**10ц**
Одеса	10.9ц	**8ц**
Україна	19.9ц	**14ц**
Москва	8.9ц	**6ц**
Санкт-Петербург	8.9ц	**6ц**
Росія	16.9ц	**12ц**
Естонія	17ц	**12ц**
Вірменія	31ц	**22ц**
Азербайджан	31ц	**22ц**
Грузія	16ц	**11ц**
Ізраїль	9.9ц	**7ц**
Німеччина	9.9ц	**7ц**
США и Канада	6.9ц	**6.9ц**

Для отримання додаткової інформації телефонуйте до нашого Центру Обслуговування по телефону 1-800-215-4943 або відвідайте нас на Інтернеті: www.1010719.com

* Стягується Федеральний податок (USF) у розмірі $1 тільки при використовуванні нашого сервісу. Додається невелика оплата за з'єднання в розмірі 30ц при кожному дзвінку за кордон і 15ц при кожному дзвінку по США. Розцінки по США дійсні для всіх штатів за винятком Гаваїв та Аляски. Розцінки на дзвінки за кордон можуть бути іншими при телефонуванні на мобільні телефони. Рекламований 10-10-719 план дійсний тільки для нових клієнтів. Існуючим клієнтам необхідно подзвонити до Центру Обслуговування, щоб дістати нові розцінки і нову плату за з'єднання. Ваша локальна телефонна компанія може не забезпечувати сервісом 10-10-719 або сервісом пересилки рахунків. Дзвоніть до Центру обслуговування по телефону 1-800-215-4943, що дістати інформацію про існування інших можливостей використання нашого коду.

UZBEKISTAN airways
спільно із Air Ukraine

ПРЯМІ ЛЕТИ
з летовища ім. Дж. Кеннеді
на комфортабельному літаку
БОІНҐ-767-300

У П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ
від 11 червня у ВІВТІРКИ (3 лети)
Нью-Йорк – Київ (виліт о год. 6-ій)

Нью-Йорк - Київ в обі сторони
ЧИКАҐО
ДІТРОЙТ
МАЯМІ
ЛОС-АНДЖЕЛЕС
ТОРОНТО
ВІД $ 499

8 годин лету – і Ви у Києві!

за інформаціями телефонувати

БЮРО (212) 489-3954; (201) 944-4474
ФАКС (201) 944-4407
ЗАМОВЛЕННЯ МІСЦЬ:
(212) 245-1005; 800-995-9912

ЗАМОВЛЕННЯ І ВІДСИЛАННЯ ВАНТАЖІВ:
ТЕЛ.(718) 244-0248; ФАКС (718) 244-0251
ТЕЛ.(718) 376-1023; ФАКС (718) 376-1073

ПОНЕДІЛОК - П'ЯТНИЦЯ ВІД ГОД. 9-ОЇ РАНКУ ДО 6-ОЇ ВЕЧ.

DNIPRO
26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

АВІЯКВИТКИ в УКРАЇНУ
туди і назад починаючи від $640.00

ПАЧКИ в УКРАЇНУ
за фунт 59¢

Картки Телефонічні до України $10.00 за 100 хвилин безкоштовного з'єднання

Переписуємо відеокасети з Европейської на Американську систему і навпаки

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

Пачки в країни Балтії, Польщу, Росію, Білорусь, Молдову, Чехію і Словакію

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ ДО УКРАЇНИ

Ukrainian Gift Shop
11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка
Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Інтернет

Доступ до Конта Через Інтернет
Копії ваших розмінених чеків через Інтернет

Selfreliance.Com

Головне Бюро
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 60622 773-489-0520 Toll Free 888-222-8571

Ілінойс- Індіяна
5000 N. Cumberland Ave, Chicago, IL 60656 773-589-0077
761 S. Benton Street, Palatine, IL 60067 847-359-5911
300 E. Army Trail Rd, Bloomingdale, IL 60108 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park, IL 60464 708-923-1912
8624 White Oak Street, Munster, IN 46321 219-838-5300

Ню Джерзі
734 Sandford Ave. Newark, NJ 07106 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City, NJ 07306 201-795-4061
2200 Rte 10W Parsippany, NJ 07054 973-451-0200

Вестерн Юніон®
Ціни – нижчі, друзі й рідні – ближчі!

Ціни Вестерн Юніон на грошові перекази до України та Росії стали ще доступнішими, ніж коли-небудь[1].

Дивіться самі:

Нові розцінки Вестерн Юніон (з 3 травня 2002 р.)		Попередні розцінки Вестерн Юніон
$100.01-$200.00	лише $14	$16
$200.01-$300.00	лише $14	$25
$300.01-$400.00	лише $20	$34
$400.01-$500.00	лише $28	$43

Окрім цього, переказавши гроші до Росії або України, Ви отримаєте в подарунок 5-хвилинну міжнародну телефонну розмову з Росією або Україною[2].

Заощаджуйте до 40%, користуючись нашими надійними й безпечними послугами. Ваші гроші можна отримати в долярах США понад 3,500 пунктах в Україні та Росії через лічені хвилини[3]. Наші телефонні оператори розмовляють Вашою рідною мовою.

Скористайтесь із нечуваних знижок на ціни Вестерн Юніон і перекажіть гроші вже сьогодні!

За докладнішою інформацією дзвоніть:

1-800-799-6882 (українською мовою)

1-800-327-0000 (російською мовою)

WESTERN UNION | ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ™

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу™

(1) Нові ціни дійсні лише на грошові перекази Вестерн Юніон на суму до $500, надіслані з району Великого Нью-Йорка до Росії або України. Нові розцінки не поширюються на перекази грошей, надіслані через Інтернет або телефоном. Ціни можуть змінюватися без попередження. Нові розцінки чинні лише обмежений період часу в тих пунктах, які беруть участь у цій кампанії.

(2) Телефонні послуги забезпечуються *BBG Communications, Inc.* за тарифами, узгодженими з відповідними урядовими агенціями. За довідками або деталями щодо пропозиції бескоштовних телефонних розмов дзвоніть за телефоном: (800) 799-1026.

(3) Час отримання переказів залежить від розкладу роботи в пунктах виплати грошових переказів.

©2002 Western Union Holdings, Inc. Усі права застережені.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,
14 ЧЕРВНЯ 2002 р.

Пассейк, Н.Дж. Місячні збори 42 Відділу УНС Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Буде звіт делегата з 35-ої Конвенції УНС. На День Батька Окружний Комітет УНС Північного Нью-Джерзі організує поїздку на Союзівку. Просимо членів і не-членів взяти участь. Зголошення приймає Василь Марущак, тел. (973) 546-6787. Автобус буде в неділю, 16 червня, о год. 7-ій ранку коло церкви св. о. Миколая, 212 Президент вул. 15 дол. від особи.

Управа

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів.

Зацікавлених просимо звертатися на

тел. ***973) 292-9800 додатковий 3018***

• ПРАЦЯ •

Шукаємо професійного столяра для виготовлення художніх меблів. Робота постійна.

Тел.: (386) 740-7740
(386) 574-7796 Василь

Пластова Оселя ВОВЧА ТРОПА (East Chatham, NY) пошукує працівників до кухні та до господарки. Платня за домовленням. Прошу дзвонити на

тел.: (215) 723-3816

Потрібна поміч до легкої домашньої праці. Мусить провадити авто. Добра заплата.

Тел.: (973) 471-2275

Пошукуємо жінку українку до загальної домашньої праці.

Тел.: (703) 239-0259

• ДО ВИНАЙМУ •

Staten Island: 3 спальневий апартамент, близько „Ferry". На спілку: $375 - $475.

Тел.: (718) 720-5370 AL

До винайму апартамент у Мейплвуді, Н.Дж.: 3 спальні і гараж.

Тел.: (973) 467-2732

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка (32 р.), брюнетка, з вищою освітою хоче познайомитися з освіченим мужчиною віком від 30 – 40 рр. для серйозних відносин.

Тел.: (315) 593-5332

Самітня, кароока киянка, 67 років, запрошує відвідати Київ одинокого американця чи канадця 70+, який хоче мати подругу-українку. Можливе заміжжя. Маю європейське житло в Києві та буду згідна на переїзд. Тел. у Києві: **380-44-249-6541**
Можу говорити та писати по-англійськи.

РЕКЛЯМА – ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ

Tel.: **(973) 292-9800 дод. 3040**
Fax: **(973) 644-9510** • **E-mail: svoboda@att.net**
Поштою: **Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054**

ADVERTISING DEPARTMENT

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС І МИ ПОЛАГОДИМО ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ!

- позичаємо гроші на низькі відсотки
- пропонуємо низькі сталі „fixed" рати на купно хати
- 10% завдатку на купно нового авта
- скористайтеся з нашої „DEBIT CARD", та розпочніть кредитну історію з „VISA CARD"
- пересилаємо гроші через „WESTERN UNION", „VIGO", „MEEST", а також робимо грошові перекази між банками

Телефонуйте безкоштовно

1-866-859-5848

Головне бюро: **215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), York, NY 10003**
Tel.: (212) 533-2980 • Fax: (212) 995-5204

Філії в Нью-Джерзі : **35 Main St., So. Bound Brook, NJ 08880**
Tel.: (732) 469-9085 • Fax: (732) 469-9165

265 Washington Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: (732) 802-0480 • Fax: (732) 802-0484

Website: www.uofcu.org. e-mail: admin@uofcu.org

ROCHESTER
UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

MAIN OFFICE
824 Ridge Road East, Rochester NY 14621
Tel. (585) 544-9518 Toll free (877) 968-7828
Fax: (585) 338-2980
www.rufcu.org
Audio Response: (585) 544-4019

CAPITAL DISTRICT BRANCH
1828 Third Ave. Watervliet, NY 12189
TEL: (518) 266-0791 FAX: (585) 338-2980
www.rufcu.org
AUDIO RESPONSE: (585) 544-4019

CREDIT UNION SERVICES
CREDIT CARDS • VEHICLE LOANS • MORTGAGES • SIGNATURE LOANS
BUSINESS & COMMERCIAL LOANS • SHARE DRAFTS & CHECKING
CD'S & IRA'S • INVESTMENTS • YOUTH ACCOUNTS
CONVENIENCE SERVICES
AUDIO RESPONSE SYSTEM • DIRECT DEPOSIT • ELECTRONIC FUND TRANSFER
NIGHT DEPOSIT BOX • WIRE TRANSFERS: DOMESTIC, INTERNATIONAL
UTILITY PAYMENTS • NEWSLETTER, MAGAZINE • NOTARY SERVICE, TRANSLATIONS
SCHOLARSHIPS • MEMBER EDUCATION SEMINARS • LIBRARY • AND MUCH MORE.

e-mail: rufcu@frontier.net

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи" випродує річники

„ВЕСЕЛКИ"

За 1973, 1974, 1975, 1976 роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

SVOBODA BOOKSTORE
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

Міст - це завжди надійно!

Доля посміхається ВАМ!

Зробіть десять замовлень через будь-якого представника корпорації Міст протягом поточного року- з 1 березня до 31 грудня і ви стаєте учасником **супер-лотереї** корпорації Міст- **Міст-Фортуна**, Головний приз - **10.000** доларів готівкою.

МІСТ-ФОРТУНА $10,000.00 ГОТІВКОЮ

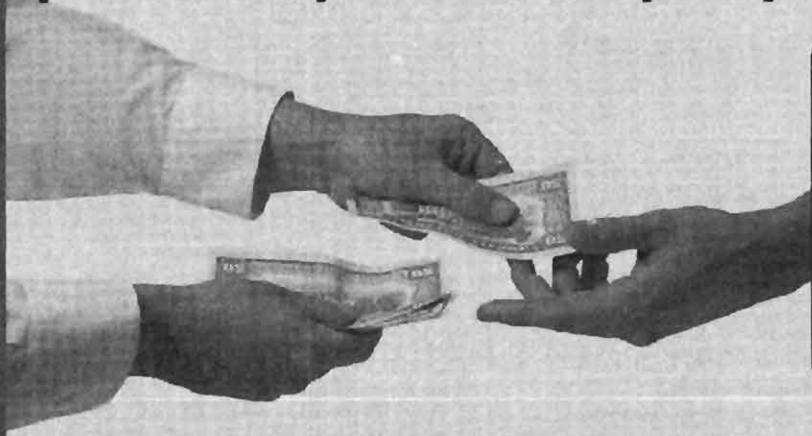
А також телевізори, відеомагнітофони, ДВД та інші коштовні нагороди,

Корпорація МІСТ -

вибір тих, хто добре рахує свої гроші!

Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.

Тільки ми доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата

ПАЧКИ

в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі

Щоденна висилка контейнерів

Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення

Підбираємо пачки з дому

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc.	MEEST-AMERICA	MEEST KARPATY	MEEST-CALIFORNIA	MEEST-ALBERTA
97 Six Point Road	609 Commerce Rd.	2236 W. Chicago Ave.	500 E.Harvard Str.	10834-97 Street
Toronto,ON M8Z 2X3	Linden NJ 07036	Chicago, IL 60622	Glendale, CA 91205	Edmonton, AB T5H 3M3
Tel.:(416)236-2032	Tel (908) 474-1100	Tel.:(773) 489-9225	Tel.:(818)547-4910	Tel (780) 424-1777

За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в доларах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их“. Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р., стор. 125.	3.50
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах“. Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада“, 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності“. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти“. Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник“, Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл. Стор. 72.	8.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. „Гласність, перебудова і демократизація на Україні“. З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Коссак Орест. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Словник містить понад 15,000 термінів з інформатики, комп'ютерних технологій та інженерії. Стор. 304. Тв. обкл.	11.00
Кошиць, Олександр. Спогади. Київ, видавництво „Рада“, 1995 р. Тв. обкл. Стор. 385.	15.00
Міфи давньої Індії. Для старшого шкільного віку. Упорядкування, переказ із гінді, післямова Степана Наливайка. Малюнки Миколи Пшінки. Київ, „Веселка“, 1992. Великий формат. Тв. обкл. Стор. 200.	15.00
Незабутні роки (1945-1950). Пам'яткове видання. Комітет колишніх учнів Української Реальної гімназії в Зальцбурзі. Тв. обкл. Нью-Йорк – Чикаго, 1987. Стор. 227	18.00
Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього президента України. Великий формат. „Український Літопис“, Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279.	20.00
Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовности й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255.	10.00
Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р. М. обкл. Стор. 174.	8.00
Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта“, 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.	25.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо“, 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	12.00
Чос Володимир. Реальна власність. Усмішки. Гумор, сатира, сарказм висвітлює сучасне життя в Україні і спонукає читача до роздумів. Черкаси „Відлуння-плюс“, 2000 р. М. обкл. Стор. 56.	2.50
Акорди. Антологія української лірики від смерті Т. Шевченка. Упорядкував Іван Франко. (Репринтне видання). Київ, „Веселка“, 1992р. Тв. обкл. стор. 343.	15.00
Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УВАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182.	15.00
Сомко Надія і Сергій Макаренко. Альбом з кольоровими репродукціями. Східньо-Европейський дослідний інститут ім. В.К. Липинського. Тв. обкл. Великий формат, стор. 112	18.00

Ціни подані з пересилкою. Мешканці Нью-Джерзі повинні заплатити 6 % стейтового податку.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE

2200 Route 10 West,

P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ГАУПТ член УНС Відд. 1 Т-ва св. Андрія в Шамокін, Па. Померла 27 лютого 2002 р. на 79-му році життя. Нар. в 1922 р. Членом УНС стала в 1976 р. Залишила в глибокому смутку Лісу, Каран і Джейн. Похорон відбувся 2 березня 2002 р. на Northumber-land Memorial Park.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СОДОЛЬ-ЗІЛИНСЬКА член УНС. Померла 23 березня 2002 р. на 95-му році життя. Нар. в 1906 р. в Кристинополі, Україна. Похорон відбувся 28 березня 2002 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ЛЕОН ПЕТРАШЕК член УНС Відд. 59 Т-ва „Українська Січ“ в Бріджпорті, Кон. Помер 23 квітня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1917 р. в Little Falls, NY. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дочку Марію-Анну Андревсон. Похорон відбувся 27 квітня 2002 р. на цвинтарі св. Івана в Стратфорді, Кон.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ҐОРДЕН член УНС Відд. 385 Т-ва „Запорозька Січ“ в Міннеаполісі, Мін. Помер 14 квітня 2000 р. на 53-му році життя. Нар. в 1946 р. у Відні, Австрія. Членом УНС став в 1969 р. Залишив у глибокому смутку сина з дружиною, дочок з родинами. Похорон відбувся на St. Snelling National Cemetery.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ҐЕЛЬ член УНС Відд. 240 Т-ва ім. полковника Є. Коновальця. Померла 29 березня 2002 р. на 98-році життя. Нар. в 1903 р. Членом УНС стала в 1951р. Залишила в глибокому смутку дочку Катерину. Похорон відбувся 2 квітня 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ІВАН ЮРІЙ ПРИСТАШ член УНС Відд. 230 Т-ва св. Івана Хрестителя в Янгставн, Огайо. Помер 31 березня 2002 р. на 50-му році життя. Нар. в 1952 р. в Routown, West Virginia. Членом УНС став в 1952 р. Залишив у глибокому смутку маму Франсіс, брата Григорія і двох дочок Андрею і Джоан. Похорон відбувся 3 квітня 2002 р. на цвинтарі Brownwood.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МИКОЛА МАХНОВСЬКИЙ член УНС Відд. 245 Т-ва „Запорізька Січ“ в Трентоні, Н. Дж. Помер 21 квітня 2002 р. на 76-му році життя. Нар. в 1925 р. в Залузі, Україна. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у глибокому смутку дружину Лідію, синів Юрія і Миколу та донечку Люсю і внуків. Похорон відбувся 25 квітня 2002 р. на цвинтарі Morrisville, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ЛОНГЕЛЛО член УНС Відд. 45 Т-ва „Любов“ у Філядельфії, Па. Помер 1 травня 2002 р. на 83-му році життя. Нар. в 1918 р. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку Катерину Лонгелло. Похорон відбувся 6 травня 2002 р. на цвинтарі Charfonti, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЛУКА ГНІЗДЮХ член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па. Помер 9 січня 2002 р. на 80-му році життя. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину, двох дочок Марію, Ольгу і одну внучку. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Economy Borough, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ҐОШКО член УНС Відд. 180 Т-ва ім. „Івана Франка“ в Акрон, Огайо. Помер 15 лютого 2001 р. на 75-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС став в 1982 р. Залишив у глибокому смутку дружину Софію, сина Володимира, дочку Анну і внуків. Похорон відбувся 19 лютого 2001 р. на цвинтарі Holy Cross в Акрон, Огайо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АННА ҐОРДЕН член УНС Відд. 385 Т-ва „Запорозька Січ“ в Міннеаполісі, Мін. Померла 26 лютого 2002 р. на 87-му році життя. Нар. в 1915 р. в Україні. Членом УНС стала в 1966 р. Залишила в глибокому смутку внуків. Похорон відбувся 1 березня 2002 р. на Resirection Cemetery в Міннеаполісі, Мін.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ІВАН БІЛЕСКІ член УНС Відд. 288 Т-ва „св. Димитрія“ в Бетлагем, Па. Помер 1 травня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1916 р. в Hellertown, PA. Членом УНС став в 1934 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію і синів Давида і Івана. Похорон відбувся 13 травня 2002 р. на цвинтарі св. Йосифа в Hellertown, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО РИПЯК член УНС Відд. 164. Помер 6 квітня 2002 р. на 83-му році життя. Нар. в 1918 р. Членом УНС став в 1939 р. Залишив у глибокому смутку дружину Олену, сина Петра, дочку Соню і внуків. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Кирила і Методія.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АЛЕКСАНДЕР КАРМЕЛЮК член УНС Відд. 257 в Лас Вегас. Помер 1 квітня 2001 р. на 76-му році життя. Нар. в 1925 р. в Умані, Україна. Членом УНС став в 1983 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ніну. Похорон відбувся 3 травня 2001 р. на Woodlawn Cemetery в Лас Вегас.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

КАРОЛІНА ГАНЧАРИК член УНС Відд. 233 в Лорейн, Огайо. Померла 6 травня 2002 р. на 71-му році життя. Нар. в 1930 р. в Австрії. Залишила в глибокому смутку чоловіка Степана, дочку Ірину і внуків. Похорон відбувся 10 травня 2002 р. на Calvary Cemetery in Lorain, OH.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Вшанували пам'ять Івана Осійчука

Неділя 19 травня 2002 року залишиться в пам'яті парафіян Свято-Покровського катедрального собору в Чикаґо як день, коли вшанували пам'ять св. п. Івана Осійчука в першу річницю його упокоєння.

Після Панахиди, яку відправли оо. Іван Боярчук і Михайло Васенда, присутні заповнили парафіяльну залю ім. Івана Осійчука, щоб розділити хліб і сіль з родиною в пам'ять їхнього дорогого і незабутнього чоловіка, батька і дідуся, який так передчасно відійшов у вічність. У своїх промовах присутні підкреслили, як боляче відчувається відсутність Івана Осійчука серед нас. Він був жертвенний на церковні, молодечі та громадські організації, завжди готовий прийти кожному з допомогою, був членом редколеґії журналу „Українці Америки за Київський Патріярхат", вірний син Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної), дорадник парафіяльної ради катедри св. Покрови, довголітній дириґент катедрального хору, великий патріот свого українського народу.

Від родини виступив син покійного – Петро Осійчук, щоб подякувати отцям Іванові і Михайлові за відправу Панахиди, дириґентові хору Каті Лександровській і хористам за чудовий спів, всім присутнім, які взяли участь в Панахиді і трапезі. Хай Господь дасть сили пережити цю втрату дружині Раїсі, синові Петрові з дружиною Анною і донькою Танею, дочці Наталці з чоловіком Давидом і донечками Христиною і Емілією.

Неля Бриджман,
секретар парафіяльної ради св. Покрови

У 25-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого дорогого і невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА та ДІДУНЯ

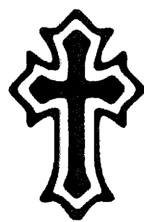
бл. п.

ВАСИЛЯ КУЗЬМИ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
в середу, 19 червня 2002 р.
в ранішніх годинах:

в катедрі св. Юра, у Львові;
в старенькій церковці, в Глинянах – Замістя;
та в церкві Чесного Хреста, в Асторії, Н.Й.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:
дружина НАДІЯ з дітьми та внуками.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 23 травня 2002 р.
відійшла у вічність наша найдорожча МАМА,
БАБУНЯ, ТЕТА, БРАТОВА і СВАХА

бл. п.

ІРЕНА МАРІЯ ВИННИЦЬКА
з дому ЛОНЧИНА

нар. 2 квітня 1925 р. у Львові.
Вдова по д-рові Зенонові Винницькому.

Піяністка та учителька фортепіяну, довголітній керівник
Українського Музичного Інституту в Клівленді.

Горем прибиті:
доня – ОЛЮНЯ КОНЮХ з мужем д-ром МАРКОМ
внуки – АНЯ і МИХАСЬ
братова – ОРИСЯ ЛОНЧИНА
братанки – МАРУСЯ ЛІСОВСЬКА з родиною
– д-р ВАСИЛЬ ЛОНЧИНА з родиною
– о. дек. ТАРАС ЛОНЧИНА з родиною
– о. д-р єпископ ГЛІБ ЛОНЧИНА
– НАТАЛЯ ЛОНЧИНА
сваха – ДАРІЯ КОНЮХ
ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів на могилу дорогої КУЗИНКИ

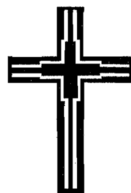
бл. п.

ІРЕНИ
САЛЯК СТОЙКЕВИЧ

складаю 100.00 дол. на жертви Чорнобиля.

Синам і їхнім родинам
моє найщиріше співчуття.

МІРА КОЦОВСЬКА БІЛАН

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що у середу
вечором, 5 червня 2002 р. несподівано відійшов у вічність
наш найдорожчий ТАТО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ІВАН СМЕРТЮК

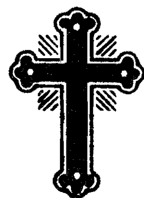
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8 червня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку і на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Нью-Йорк, Н.Й.

Залишились у смутку:
сини – ІВАН
– МИХАЙЛО
сестри – АНАСТАЗІЯ ГІРНЯК з чоловіком МИРОНОМ і родиною
– ІРЕНА КОЛОДІЙ з чоловіком ЮРІЄМ і родиною
– ГАНЯ КЛОКІВ з родиною
та ближча і дальша родина в США і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 5 червня 2002 р.
відійшов у вічність

бл. п.

МИРОН МАСЮК

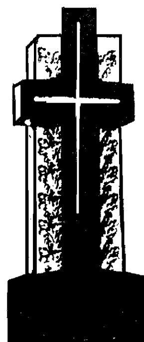
нар. 24 липня 1914 р. в Яворові.

ПОХОРОН відбувся 11 червня 2002 р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Філядельфія.

Залишив у смутку:
синів – АНДРІЯ і ЮРІЯ
брата – ЯРОСЛАВА

Вічна Йому пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209
СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

ВАРКА БАЧИНСЬКА
Професійний продавець забезпечення УНС
BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail:matawan96@aol.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870;

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.
МАРІЯ ДУПЛЯК - власник
Виконуємо друкарські роботи
- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2002 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to:
Single Ukrainians
P.O. Box 24733,Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

Calls to UKRAINE
16.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM 1-800-449-0445

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Львів/Одеса
799 дол.+tax (round trip)
480 дол.+tax (one way)
Київ
659 дол.+tax (round trip)
425 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

РЕСОРТ НАД МОРЕМ
VILLA „LIDIA"
SUZANNA SAPOWYCZ
128 E. Crocus Rd.
Wildwood Crest, NJ 08260
Tel. (609) 522-3348

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

Export-Import

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2–7 днів до рук адресата або до 24 год. через банк

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК з каталоґу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ в Україну

На всі замовлення Ви отримаєте посвідку від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

121 Runnymede Road, Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

KANTOR
CURRENCY EXCHANGE
Tel. (416) 767-7782

ОБМІН ВАЛЮТ
CAD↔USD↔EURO
Гарантуємо найкращий курс обміну

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ
до рук адресата або до банку по цілому світі

ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ

Найкращі ціни на квитки
на всі авіялінії світу
Запрошення до Канади та США
Візи до України, Польщі та Росії
Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді та подорожуючих поза Канадою

КРУЇЗИ, ГРУПОВІ ПОЇЗДКИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ГОТЕЛІ В УКРАЇНІ
від $38.00US за добу
(включно зі сніданком)